GÜNEŞ & GÜNEŞ HUKUK BÜROSU

2022

AYM Bireysel Başvuru Kararları

Bölüm 16 / 16 | 86 karar

Kararlar Bilgi Bankasındaki yayımlanmış kararların resmî tam metinlerinden hazırlanmış bağımsız okuma derlemesi.

Bu dosya, AYM'nin yıllık "Bireysel Başvuru Seçme Kararlar" kitabının kopyası değildir. Kararların sözcükleri ve kaynak künyeleri aktarılmış; sayfa düzeni yeniden oluşturulmuştur.

Sıralama: karar tarihi, ardından başvuru numarası. İçindekiler ve PDF yer imleri kararların başlangıcına bağlanır. Kitap yılı ile karar yılı farklı kavramlardır.

Arşiv kesiti: 12 Ekim 2026. Anonimleştirilmiş başvuru adları resmî kaynakta olduğu gibi korunmuştur.

İçindekiler

001 2021/35132 21.12.2022
MUHARREM ŞERAFETTİN MENDİ VE DİĞERLERİ

002 2021/35162 21.12.2022
HALİT DİREK VE DİĞERLERİ

003 2021/35524 21.12.2022
MECİT UÇAR VE DİĞERLERİ

004 2021/35600 21.12.2022
HASAN DAĞ VE DİĞERLERİ

005 2021/35706 21.12.2022
NERGİS ÇAKIROĞLU VE DİĞERLERİ

006 2021/35875 21.12.2022
ALTAN POLAT VE DİĞERLERİ

007 2021/36797 21.12.2022
ALİ KESER VE DİĞERLERİ

008 2021/37523 21.12.2022
AHMET AKGÜN VE DİĞERLERİ

009 2021/38356 21.12.2022
ERKAN SEVİNÇ VE DİĞERLERİ

010 2021/38613 21.12.2022
AHMET BİLGİÇ VE DİĞERLERİ

011 2021/40672 21.12.2022
HÜSEYİN MARHAN VE DİĞERLERİ

012 2021/40778 21.12.2022
İKRAM ÖCEL VE DİĞERLERİ

013 2021/41750 21.12.2022
HACİ SİNCAR VE DİĞERLERİ

014 2021/42966 21.12.2022
ABDULLAH ORHAN VE DİĞERLERİ

015 2021/43112 21.12.2022
AHMET DAYAR VE DİĞERLERİ

016 2021/43218 21.12.2022
MUTLU IŞIK

017 2021/43313 21.12.2022
OSMAN KARADUMAN VE DİĞERLERİ

İçindekiler - devam

018 2021/43644 21.12.2022
MEHMET ÇİFTÇİ VE DİĞERLERİ

019 2021/44181 21.12.2022
NİHAT DUMAN VE DİĞERLERİ

020 2021/44492 21.12.2022
YUNİS KAVLAK VE DİĞERLERİ

021 2021/46261 21.12.2022
ERDAL BAYMAZ VE DİĞERLERİ

022 2021/46827 21.12.2022
SAİT BULUT VE DİĞERLERİ

023 2021/46852 21.12.2022
RAMAZAN ŞAKI VE DİĞERLERİ

024 2021/46999 21.12.2022
HALİL TATAR VE DİĞERLERİ

025 2021/47182 21.12.2022
METİN ÖNCÜ VE DİĞERLERİ

026 2021/47802 21.12.2022
MUSA KINAŞ VE DİĞERLERİ

027 2021/48085 21.12.2022
CENGİZ GÖKAY VE DİĞERLERİ

028 2021/48114 21.12.2022
MEHMET RAUF AYAŞLIOĞLU VE DİĞERLERİ

029 2021/48142 21.12.2022
VEZİR KUMRAL VE DİĞERLERİ

030 2021/48146 21.12.2022
ŞAHİN POLAT VE DİĞERLERİ

031 2021/48172 21.12.2022
EKREM ÖZDEMİR VE DİĞERLERİ

032 2021/48911 21.12.2022
BEDİRHAN KÜÇTEKİN VE DİĞERLERİ

033 2021/48966 21.12.2022
EMİNE AKDERE VE DİĞERLERİ

034 2021/49045 21.12.2022
MEHMET TANHAN VE DİĞERLERİ

İçindekiler - devam

035 2021/49051 21.12.2022
CÜNEYT BULUT VE DİĞERLERİ

036 2021/49349 21.12.2022
SEYFİ KAYA VE DİĞERLERİ

037 2021/49620 21.12.2022
ÖNDER AÇIKGÖZ VE DİĞERLERİ

038 2021/50250 21.12.2022
KEZZİBAN ARICI VE DİĞERLERİ

039 2021/50463 21.12.2022
MUZAFFER YAVAŞ VE DİĞERLERİ

040 2021/51210 21.12.2022
GÜLŞEN YILMAZ VE DİĞERLERİ

041 2021/51216 21.12.2022
NEZİR KONAK VE DİĞERLERİ

042 2021/51415 21.12.2022
HASAN KAHRAMAN VE DİĞERLERİ

043 2021/51795 21.12.2022
ERCAN ÖLMEZ VE DİĞERLERİ

044 2021/53017 21.12.2022
ERCAN BAYRACI VE DİĞERLERİ

045 2021/53594 21.12.2022
ALİ OSMAN DEMİR VE DİĞERLERİ

046 2021/53714 21.12.2022
İSMAİL ÖZŞENOĞLU VE DİĞERLERİ

047 2021/56141 21.12.2022
AHMET SALİHOĞLU VE DİĞERLERİ

048 2021/56906 21.12.2022
ERDAL YILDIZ VE DİĞERLERİ

049 2021/58291 21.12.2022
ASLAN KARABOĞA VE DİĞERLERİ

050 2021/58707 21.12.2022
RESUL KOPMAZ VE DİĞERLERİ

051 2021/58775 21.12.2022
EKREM EROĞLU VE DİĞERLERİ

İçindekiler - devam

052 2021/60819 21.12.2022
ÖMER YAVUZ VE DİĞERLERİ

053 2021/61826 21.12.2022
EŞREF ELMAS VE DİĞERLERİ

054 2021/64126 21.12.2022
FATİH OLCAY VE DİĞERLERİ

055 2021/64612 21.12.2022
CAHİT YAVRUTÜRK VE DİĞERLERİ

056 2021/64820 21.12.2022
MEHMET AKAN VE DİĞERLERİ

057 2021/64887 21.12.2022
RAMAZAN AYYILDIZ VE DİĞERLERİ

058 2021/66027 21.12.2022
ILISU İNŞAAT PETROL TAAHHÜT NAKLİYAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ. VE DİĞERLERİ

059 2022/2845 21.12.2022
KUMRİ ADIGÜZEL VE DİĞERLERİ

060 2022/3325 21.12.2022
MUSA NARBOĞA VE DİĞERLERİ

061 2022/4810 21.12.2022
AYŞE ÇELEBİ VE DİĞERLERİ

062 2022/5562 21.12.2022
HASAN YÜKSEKDAĞ VE DİĞERLERİ

063 2022/5880 21.12.2022
ÖMER EKE VE DİĞERLERİ

064 2022/6174 21.12.2022
NEJDET KÜÇÜKDAĞ VE DİĞERLERİ

065 2022/8824 21.12.2022
ABDULHAKİM OLUÇ VE DİĞERLERİ

066 2022/9549 21.12.2022
HAKAN TEZCAN VE DİĞERLERİ

067 2022/10666 21.12.2022
KENAN ÇELİK VE DİĞERLERİ

068 2022/15012 21.12.2022
BEHİYE BAKİ VE DİĞERLERİ

İçindekiler - devam

069 2022/15686 21.12.2022
ŞABAN KARATAŞ VE DİĞERLERİ

070 2022/17951 21.12.2022
HABİP ORTAÇ VE DİĞERLERİ

071 2022/18875 21.12.2022
RESUL AYDEMİR VE DİĞERLERİ

072 2022/21827 21.12.2022
MEHMET ZEKİ GÜMÜŞ VE DİĞERLERİ

073 2022/22326 21.12.2022
SALİH MUTLU VE DİĞERLERİ

074 2022/26815 21.12.2022
REŞİT YILDIRIM VE DİĞERLERİ

075 2022/30282 21.12.2022
MİKAİL GÜLTEKİN VE DİĞERLERİ

076 2022/30862 21.12.2022
AHMET ATEŞ VE DİĞERLERİ

077 2022/38571 21.12.2022
ENİS ARSLAN VE DİĞERLERİ

078 2022/39151 21.12.2022
MEHMET ARİF AKSOY VE DİĞERLERİ

079 2022/41263 21.12.2022
KEMAL TURAN VE DİĞERLERİ

080 2022/43524 21.12.2022
İBRAHİM KARDEŞOĞLU VE DİĞERLERİ

081 2022/44614 21.12.2022
SEYFİ ELVER VE DİĞERLERİ

082 2022/60538 21.12.2022
HAKAN YILDIRIM VE DİĞERLERİ

083 2016/14513 28.12.2022
İ.D. VE DİĞERLERİ

084 2017/36186 28.12.2022
TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş. (4)

085 2019/10514 28.12.2022
ESRA SARAÇ ARSLAN

İçindekiler - devam

086 2022/73725 28.12.2022
ÖZLEM YILDIRIM

MUHARREM ŞERAFETTİN MENDİ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/35132 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/35132

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MUHARREM ŞERAFETTİN MENDİ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/35132)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Muharrem Şerafettin MENDİ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma

hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde

OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HALİT DİREK VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/35162 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/35162

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HALİT DİREK VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/35162)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Eyup GÖNENBABA

Başvurucular : Halit DİREK ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MECİT UÇAR VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/35524 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/35524

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MECİT UÇAR VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/35524)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Mecit UÇAR ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HASAN DAĞ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/35600 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/35600

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HASAN DAĞ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/35600)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Hasan DAĞ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

NERGİS ÇAKIROĞLU VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/35706 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/35706

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

NERGİS ÇAKIROĞLU VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/35706)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Nergis ÇAKIROĞLU ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ALTAN POLAT VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/35875 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/35875

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ALTAN POLAT VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/35875)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Altan POLAT ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bazıları, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ALİ KESER VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/36797 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/36797

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ALİ KESER VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/36797)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Eyup GÖNENBABA

Başvurucular : Ali KESER ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

AHMET AKGÜN VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/37523 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/37523

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

AHMET AKGÜN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/37523)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Saliha AKSOY

Başvurucular : Ahmet AKGÜN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ERKAN SEVİNÇ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/38356 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/38356

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ERKAN SEVİNÇ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/38356)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Erkan SEVİNÇ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

AHMET BİLGİÇ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/38613 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/38613

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

AHMET BİLGİÇ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/38613)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Saliha AKSOY

Başvurucular : Ahmet BİLGİÇ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HÜSEYİN MARHAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/40672 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/40672

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HÜSEYİN MARHAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/40672)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Eyup GÖNENBABA

Başvurucular : Hüseyin MARHAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014)ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

İKRAM ÖCEL VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/40778 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/40778

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

İKRAM ÖCEL VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/40778)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : İkram ÖCEL ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HACİ SİNCAR VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/41750 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/41750

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HACİ SİNCAR VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/41750)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Haci SİNCAR ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ABDULLAH ORHAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/42966 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/42966

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ABDULLAH ORHAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/42966)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Abdullah ORHAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

AHMET DAYAR VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/43112 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/43112

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

AHMET DAYAR VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/43112)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Ahmet DAYAR ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretlerinin bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MUTLU IŞIK

B. No: 2021/43218 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/43218

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MUTLU IŞIK BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/43218)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Mustafa Eyyub DEMİRBAŞ

Başvurucu : Mutlu IŞIK

Vekili : Av. Burcu ŞAHİN

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru, 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun uyarınca verilen tedbir kararına yönelik esaslı iddiaların itiraz mercii tarafından karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurucu, nihai hükmü 27/8/2021 tarihinde öğrendikten sonra 20/9/2021 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur. Başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

2. Başvuru formunda, derece mahkemesinin verdiği karar nedeniyle yerleşme ve seyahat özgürlüğünün ihlal edildiği ileri sürülmüş ise de Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun tüm iddiaları adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkı yönünden incelenmiştir.

3. Anayasa Mahkemesi, olay ve olguları somut başvuru ile benzer iddiaları Salih

Söylemezoğlu (B. No: 2013/3758, 6/1/2016) ve Erdal Türkmen (B. No: 2016/2100, 4/4/2019) kararlarında incelemiş ve uygulanacak ilkeleri belirlemiştir. Anılan kararlarda, Anayasa'da güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkı gereği itiraz merciince başvurucuların beyan ve delillerinin etkili bir şekilde incelenmesi ve karşılanması gerektiği belirtilerek söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi nedeniyle başvurucuların gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine hükmedilmiştir. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

M. Emin KUZ bu görüşe katılmamıştır.

III. GİDERİM

4. Başvurucu; ihlalin tespiti, yeniden yargılama yapılması ve 20.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur. Başvuruda tespit edilen hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Bu kapsamda kararın gönderildiği yargı mercilerince yapılması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatmak ve Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar vermektir (Mehmet Doğan [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; Aligül Alkaya ve diğerleri (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; Kadri Enis Berberoğlu (3) [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100). Eski hâle getirme kuralı çerçevesinde ihlalin sonuçlarının bütünüyle ortadan kaldırılabilmesi için ihlalin niteliği dikkate alınarak manevi zararları karşılığında başvurucuya net 5.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE M. Emin KUZ'un karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA ,

C. Kararın bir örneğinin gerekçeli karar hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Denizli 5. Aile Mahkemesine (E.2021/115 D. İş, K.2021/115) iletilmesi için Denizli 4. Aile Mahkemesine (E.2021/25 D. İş, K.2021/25) GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucuya net 5.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

E. 487,60 TL harç ve 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 10.387,60 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde karar

verildi.

KARŞIOY GEREKÇESİ

Aile mahkemesinin tedbir kararına yönelik esaslı iddiaların itiraz merciince karşılanmaması sebebiyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

Gerekçeli karar hakkı yargılamanın adil bir şekilde gerçekleştirilmesi ile bunun denetlenmesi, iddiaların gereği gibi incelenip incelenmediğinin görülmesi ve varılan sonucun sebeplerinin öğrenilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte, şiddete uğrayan ve uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların ve aile bireylerinin korunması ve onlara yönelik şiddetin önlenmesi için alınacak tedbirlerin düzenlenmesi amacıyla yürürlüğe konulan 6284 sayılı Kanun hükümlerine göre alınan tedbir kararlarına yönelik itirazların reddedilmesi hakkındaki kararların ilgili ve yeterli gerekçe içermediği iddiasıyla yapılan başvurulardaki incelemede, karşı tarafın yaşamının korunması ile başvurucunun özel veya aile hayatına saygı hakkı arasında bir dengeleme yapılmadan ve hangi hakka üstünlük tanınması gerektiği değerlendirilmeden yapılacak bir tespit devletin yaşamı koruma yönündeki pozitif yükümlülüğünün gözardı edilmesi sonucunu doğurabilir.

Başka bir anlatımla, mahkeme kararlarıyla özel ve aile hayatına saygı hakkına yapılan müdahalelerin ilgili ve yeterli bir gerekçeye dayanması gerekse de, anılan şiddet olaylarında mağdurun, bunları veya bu riski kanıtlayan delilleri sunma konusunda karşılaştığı güçlükler ve devletin acil olarak harekete geçme yükümlülüğü gözetildiğinde, tedbir kararlarına itiraz edilmesi üzerine verilen kararlarda gerekçe standartının belli ölçüde düşük tutulması zorunludur. Aksi takdirde, yaşam hakkı ile başvuruculaların mezkûr hakkının çatıştığı durumlarda, devletin bu konudaki pozitif yükümlülüğünün ihlaline yol açılabilir.

“Ercan Şahin ve diğerleri” kararına ilişkin karşıoy gerekçemde belirtildiği üzere, yukarıdaki hususların yanında, bu başvurularda dikkate alınması gereken diğer bir nokta da tedbir kararlarının geçici olması ve kesin hüküm teşkil etmemesi sebebiyle, kişinin özel ve aile hayatı üzerindeki etkisinin geçici ve sınırlı olmasıdır (B. No: 2018/8030, 2/2/2022). Mezkûr hakka nisbeten düşük düzeyde müdahale teşkil eden bu kararların gerekçelerinin ilgili ve yeterli olup olmadığı incelenirken standartın bir ölçüde düşük tutulması -yaşam hakkına yönelik risk düşünüldüğünde- tedbirin muhatabına katlanılmaz ve telafisi imkânsız bir külfet de yüklememektedir.

Bu itibarla, itiraz merciinin Kanun uyarınca aldığı karara karşı yapılan başvurudaki incelememizde, yukarıdaki tespitler dikkate alınarak gerekçeli karar bakımından aranacak kriterlerin, kararın niteliğine göre değişebileceği; anılan Kanunda da verilecek kararların Kanunun amacını gerçekleştirmeyi tehlikeye sokacak şekilde geciktirilemeyeceğinin hükme bağlandığı, yani önleyici tedbir kararı ile buna ilişkin itiraz mercii kararında da aciliyetin ön planda olduğu gözardı edilmeden değerlendirme yapılmalıdır (ayrıntılı açıklama için bkz. yukarıda belirtilen karara ilişkin karşıoy gerekçem).

Bu sebeple, incelenen başvuruya konu itiraz mercii kararı yönünden ihlal sonucuna ulaşılmasının isabetli olmadığı düşüncesiyle çoğunluğun ihlal kararına karşıyım.

Üye M. Emin KUZ

OSMAN KARADUMAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/43313 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/43313

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

OSMAN KARADUMAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/43313)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Osman KARADUMAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MEHMET ÇİFTÇİ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/43644 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/43644

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MEHMET ÇİFTÇİ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/43644)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Cafiye Ece YALIM

Başvurucular : Mehmet ÇİFTÇİ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

NİHAT DUMAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/44181 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/44181

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

NİHAT DUMAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/44181)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Nihat DUMAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

YUNİS KAVLAK VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/44492 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/44492

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

YUNİS KAVLAK VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/44492)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Yunis KAVLAK ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ERDAL BAYMAZ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/46261 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/46261

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ERDAL BAYMAZ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/46261)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Cafiye Ece YALIM

Başvurucular : Erdal BAYMAZ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

SAİT BULUT VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/46827 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/46827

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

SAİT BULUT VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/46827)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Sait BULUT ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bazıları, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

RAMAZAN ŞAKI VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/46852 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/46852

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

RAMAZAN ŞAKI VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/46852)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Ramazan ŞAKI ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HALİL TATAR VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/46999 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/46999

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HALİL TATAR VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/46999)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Halil TATAR ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

METİN ÖNCÜ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/47182 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/47182

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

METİN ÖNCÜ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/47182)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Metin ÖNCÜ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MUSA KINAŞ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/47802 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/47802

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MUSA KINAŞ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/47802)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Musa KINAŞ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

CENGİZ GÖKAY VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/48085 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/48085

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

CENGİZ GÖKAY VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/48085)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Cengiz GÖKAY ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculara iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MEHMET RAUF AYAŞLIOĞLU VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/48114 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/48114

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MEHMET RAUF AYAŞLIOĞLU VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/48114)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Mehmet Rauf AYAŞLIOĞLU ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

VEZİR KUMRAL VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/48142 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/48142

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

VEZİR KUMRAL VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/48142)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Eyup GÖNENBABA

Başvurucular : Vezir KUMRAL ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvurucuların temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ŞAHİN POLAT VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/48146 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/48146

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ŞAHİN POLAT VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/48146)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : Şahin POLAT ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

EKREM ÖZDEMİR VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/48172 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/48172

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

EKREM ÖZDEMİR VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/48172)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : Ekrem ÖZDEMİR ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

BEDİRHAN KÜÇTEKİN VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/48911 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/48911

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

BEDİRHAN KÜÇTEKİN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/48911)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Cafiye Ece YALIM

Başvurucular : Bedirhan KÜÇTEKİN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

EMİNE AKDERE VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/48966 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/48966

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

EMİNE AKDERE VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/48966)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : Emine AKDERE ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MEHMET TANHAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/49045 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/49045

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MEHMET TANHAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/49045)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Mehmet TANHAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bazıları, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

CÜNEYT BULUT VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/49051 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/49051

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

CÜNEYT BULUT VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/49051)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Cüneyt BULUT ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

SEYFİ KAYA VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/49349 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/49349

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

SEYFİ KAYA VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/49349)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Seyfi KAYA ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ÖNDER AÇIKGÖZ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/49620 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/49620

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ÖNDER AÇIKGÖZ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/49620)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Önder AÇIKGÖZ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

KEZZİBAN ARICI VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/50250 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/50250

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

KEZZİBAN ARICI VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/50250)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Kezziban ARICI ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MUZAFFER YAVAŞ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/50463 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/50463

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MUZAFFER YAVAŞ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/50463)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : Muzaffer YAVAŞ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

GÜLŞEN YILMAZ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/51210 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/51210

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

GÜLŞEN YILMAZ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/51210)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Gülşen YILMAZ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bazıları, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

NEZİR KONAK VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/51216 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/51216

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

NEZİR KONAK VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/51216)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Nezir KONAK ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HASAN KAHRAMAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/51415 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/51415

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HASAN KAHRAMAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/51415)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : Hasan KAHRAMAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ERCAN ÖLMEZ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/51795 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/51795

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ERCAN ÖLMEZ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/51795)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Ercan ÖLMEZ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ERCAN BAYRACI VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/53017 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/53017

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ERCAN BAYRACI VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/53017)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Ercan BAYRACI ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ALİ OSMAN DEMİR VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/53594 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/53594

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ALİ OSMAN DEMİR VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/53594)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Saliha AKSOY

Başvurucular : Ali Osman DEMİR ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

İSMAİL ÖZŞENOĞLU VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/53714 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/53714

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

İSMAİL ÖZŞENOĞLU VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/53714)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Eyup GÖNENBABA

Başvurucular : İsmail ÖZŞENOĞLU ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

AHMET SALİHOĞLU VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/56141 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/56141

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

AHMET SALİHOĞLU VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/56141)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Saliha AKSOY

Başvurucular : Ahmet SALİHOĞLU ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ERDAL YILDIZ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/56906 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/56906

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ERDAL YILDIZ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/56906)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Erdal YILDIZ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bazıları, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ASLAN KARABOĞA VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/58291 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/58291

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ASLAN KARABOĞA VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/58291)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : Aslan KARABOĞA ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

RESUL KOPMAZ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/58707 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/58707

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

RESUL KOPMAZ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/58707)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : Resul KOPMAZ ve digerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

EKREM EROĞLU VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/58775 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/58775

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

EKREM EROĞLU VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/58775)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Ekrem EROĞLU ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ÖMER YAVUZ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/60819 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/60819

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ÖMER YAVUZ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/60819)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Ömer YAVUZ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

EŞREF ELMAS VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/61826 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/61826

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

EŞREF ELMAS VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/61826)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Saliha AKSOY

Başvurucular : Eşref ELMAS ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddialaı Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculaın temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12//2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

FATİH OLCAY VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/64126 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/64126

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

FATİH OLCAY VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/64126)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Eyup GÖNENBABA

Başvurucular : Fatih OLCAY ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

CAHİT YAVRUTÜRK VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/64612 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/64612

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

CAHİT YAVRUTÜRK VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/64612)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Cahit YAVRUTÜRK ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculara iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MEHMET AKAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/64820 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/64820

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MEHMET AKAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/64820)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Cafiye Ece YALIM

Başvurucular : Mehmet AKAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

RAMAZAN AYYILDIZ VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/64887 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/64887

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

RAMAZAN AYYILDIZ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/64887)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Cafiye Ece YALIM

Başvurucular : Ramazan AYYILDIZ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ILISU İNŞAAT PETROL TAAHHÜT NAKLİYAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ. VE DİĞERLERİ

B. No: 2021/66027 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2021/66027

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ILISU İNŞAAT PETROL TAAHHÜT NAKLİYAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ. VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2021/66027)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : Ilısu İnşaat Petrol Taahhüt Nakliyat Sanayi ve Ticaret Ltd.

Şti. ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari

davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvurucuların temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculların uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculların adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculların Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ

UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

KUMRİ ADIGÜZEL VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/2845 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/2845

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

KUMRİ ADIGÜZEL VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/2845)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Kumri ADIGÜZEL ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MUSA NARBOĞA VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/3325 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/3325

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MUSA NARBOĞA VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/3325)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Musa NARBOĞA ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

AYŞE ÇELEBİ VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/4810 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/4810

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

AYŞE ÇELEBİ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/4810)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Saliha AKSOY

Başvurucular : Ayşe ÇELEBİ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HASAN YÜKSEKDAĞ VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/5562 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/5562

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HASAN YÜKSEKDAĞ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/5562)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Hasan YÜKSEKDAĞ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ÖMER EKE VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/5880 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/5880

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ÖMER EKE VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/5880)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Ömer EKE ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

NEJDET KÜÇÜKDAĞ VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/6174 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/6174

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

NEJDET KÜÇÜKDAĞ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/6174)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Nejdet KÜÇÜKDAĞ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda Anayasa'nın 36.

maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bazıları, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ABDULHAKİM OLUÇ VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/8824 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/8824

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ABDULHAKİM OLUÇ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/8824)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Abdulhakim OLUÇ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bazıları, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HAKAN TEZCAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/9549 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/9549

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HAKAN TEZCAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/9549)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Hakan TEZCAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal

edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

KENAN ÇELİK VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/10666 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/10666

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

KENAN ÇELİK VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/10666)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Kenan ÇELİK ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

BEHİYE BAKİ VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/15012 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/15012

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

BEHİYE BAKİ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/15012)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Behiye BAKİ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bazıları, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12//2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ŞABAN KARATAŞ VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/15686 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/15686

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ŞABAN KARATAŞ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/15686)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Şaban KARATAŞ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HABİP ORTAÇ VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/17951 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/17951

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HABİP ORTAÇ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/17951)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Habip ORTAÇ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

RESUL AYDEMİR VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/18875 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/18875

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

RESUL AYDEMİR VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/18875)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Eyup GÖNENBABA

Başvurucular : Resul AYDEMİR ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğindebaşvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MEHMET ZEKİ GÜMÜŞ VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/21827 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/21827

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MEHMET ZEKİ GÜMÜŞ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/21827)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Cafiye Ece YALIM

Başvurucular : Mehmet Zeki GÜMÜŞ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) satununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

SALİH MUTLU VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/22326 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/22326

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

SALİH MUTLU VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/22326)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : Salih MUTLUve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

REŞİT YILDIRIM VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/26815 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/26815

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

REŞİT YILDIRIM VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/26815)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Reşit YILDIRIM ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MİKAİL GÜLTEKİN VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/30282 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/30282

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MİKAİL GÜLTEKİN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/30282)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Mikail GÜLTEKİN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

AHMET ATEŞ VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/30862 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/30862

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

AHMET ATEŞ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/30862)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Ahmet ATEŞ ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ENİS ARSLAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/38571 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/38571

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ENİS ARSLAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/38571)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Enis ARSLAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

MEHMET ARİF AKSOY VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/39151 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/39151

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MEHMET ARİF AKSOY VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/39151)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Osman ÖZDEMİREL

Başvurucular : Mehmet Arif AKSOY ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

KEMAL TURAN VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/41263 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/41263

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

KEMAL TURAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/41263)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Cafiye Ece YALIM

Başvurucular : Kemal TURAN ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

İBRAHİM KARDEŞOĞLU VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/43524 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/43524

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

İBRAHİM KARDEŞOĞLU VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/43524)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Hilmi Can TURAN

Başvurucular : İbrahim KARDEŞOĞLU ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculardan iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde başvuruculardan temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculardan uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculardan adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculardan Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

SEYFİ ELVER VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/44614 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/44614

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

SEYFİ ELVER VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/44614)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Murat BAŞPINAR

Başvurucular : Seyfi ELVER ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular, süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu doğrultuda başvurucuların

Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvuruculardan bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruculaın iddiaları Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculaın uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculaın adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculaın Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

HAKAN YILDIRIM VE DİĞERLERİ

B. No: 2022/60538 | Karar tarihi: 21.12.2022

İkinci Bölüm

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/60538

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

HAKAN YILDIRIM VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/60538)

Karar Tarihi: 21/12/2022

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Basri BAĞCI

Raportör : Kübra ÇİFTÇİ

Başvurucular : Hakan YILDIRIM ve diğerleri (bkz. ekli tablo)

Vekilleri : bkz. ekli tablonun (E) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvurular, davanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurular süresi içinde yapılmıştır. Başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Ekli tabloda yer alan başvurular bu başvuru ile birleştirilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

2. Anayasa Mahkemesi, hukuk davalarında makul sürede yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla yapılan başvurularda Güher Ergun ve diğerleri (B. No: 2012/13, 2/7/2013), idari davalar yönünden Selahattin Akyıl (B. No: 2012/1198, 7/11/2013), ceza davaları yönünden de B.E. (B. No: 2012/625, 9/1/2014) ve yakın tarihli Nevriye Kuruç ([GK], B. No: 2021/58970, 5/7/2022) kararlarında bütün ilkeleri ortaya koymuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Somut başvuruda, anılan kararlarda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Bu

doğrultuda başvurucuların Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

3. Başvurucuların bir kısmı, makul sürede yargılanma hakkının yanı sıra Anayasa'da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuların iddiaları, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru inceleme yetkisine girdiği ölçüde ve sunulan belgeler çerçevesinde değerlendirildiğinde temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenen diğer kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamadığı anlaşılmıştır. Açıklanan gerekçeyle başvurunun bu kısmının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

4. Başvurucular, ihlalin tespiti ile tazminat talebinde bulunmuştur. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için manevi zararları karşılığında başvuruculara talepleri dikkate alınarak ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Başvuruculara uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmayıp başvurucular da yeterli bilgi ve belge sunmadığından maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinde bulunan başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

B. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Diğer ihlal iddialarının kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculara ekli tablonun (H) sütununda belirtilen net tutarlarda manevi tazminatın AYRI AYRI ÖDENMESİNE, diğer tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Vekille temsil edilen başvuruculara ekli tablonun (G) sütununda belirtilen vekâlet ücretleri ile ekli tablonun (D) sütununda belirtilen harçların bu tabloda gösterildiği şekilde ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihlerinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için ilgili mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 21/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

İ.D. VE DİĞERLERİ

B. No: 2016/14513 | Karar tarihi: 28.12.2022

Genel Kurul

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2016/14513

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

GENEL KURUL

KARAR

İ.D. VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2016/14513)

Karar Tarihi: 28/12/2022

R.G. Tarih ve Sayı: 24/3/2023-32142

GENEL KURUL

KARAR

GİZLİLİK TALEBİ KABUL

Başkan : Zühtü ARSLAN

Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : Engin YILDIRIM

Muammer TOPAL

M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Recai AKYEL

Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Selahaddin MENTEŞ

Basri BAĞCI

İrfan FİDAN

Kenan YAŞAR

Muhterem İNCE

Raportör : Derya ATAKUL

Başvurucular : 1. İ.D.

Başvurucu Vekili : Av. Tuğhan ÇİFTÇİ

2. U.C.Ş.

Başvurucu Vekili : Av. Burak Çağatay TÜRK

3. R.İ.B.

4. M.S.T.

Başvurucu Vekili : Av. Mervan Eren GÜL

5. F.A.

Başvurucu Vekili : Av. Ayşe Nesibe YAZAR

6. A.T.

Başvurucu Vekili : Av. Mehmet Sinan YİĞİT

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; kişilik haklarını ihlal ettiği ileri sürülen internet içeriklerine erişimin engellenmesi yönündeki taleplerin reddedilmesi nedeniyle şeref ve itibarın korunması hakkı ile bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvurular 2016-2021 yılları arasında çeşitli tarihlerde yapılmıştır. 2018/15622, 2018/27671, 2019/13276, 2020/26969 ve 2021/15227 numaralı başvurular daha eski 2016/14513 numaralı başvuruyla birleştirilmiştir.

3. 2016/14513 numaralı başvuru verilen kesin süre içinde bildirilen eksikliklerin giderilmediği gerekçesiyle idari yönden reddedilmiş, Komisyonca başvurucunun itirazı hususunda incelemenin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

5. Birinci Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

A. 2016/14513 Numaralı Bireysel Başvuru Yönünden

7. Birinci başvurucu, olayların meydana geldiği tarihte Antalya Barosuna kayıtlı olarak serbest avukatlık faaliyeti yürütmektedir.

8. Ulusal ölçekte yayın yapan Hürriyet gazetesinin internet haber sitesinde 27/2/2000 tarihinde başvurucu hakkında "İmdat çığlıkları" başlıklı bir haber yayımlanmıştır. Başvurucunun fotoğrafına ve ismine de açık olarak yer verilen haberde "Kadın avukat, dayakçı avukat kocasından kurtulmak için korunma istedi. Antalyalı avukat [Ö.S.D.], avukat eşi [İ.D.] aleyhine boşanma davası açtı." ifadelerine yer verilmiştir. Haberde ayrıca boşanma davasının son duruşmasının çıkışında davalının davacı ve yanındakilere saldırdığı, polis ve meslektaşlarının önünde davacıyı saçlarından tutarak dövdüğü, benzer olayın daha önce de duruşma hâkiminin önünde yaşandığı ileri sürülmüştür.

9. Yine aynı gazetenin internet haber sitesinde 1/3/2000 tarihinde başvurucu hakkında "Dayakçı avukata cezaevi yolu açıldı" başlıklı bir haber daha yayımlanmıştır. Başvurucunun

fotoğrafına ve ismine de açık olarak yer verilen haberde "Antalya Barosu avukatı [İ.D.nin], meslektaşı ve eşi [Ö.S.D.yi] sürekli dövdüğü ve 3. Sulh Hukuk Mahkemesinin Aileyi Koruma Kanunu'na göre verdiği 'Altı ay evden uzaklaştırma cezası'nı ihlal ettiği gerekçesiyle, 6 ay hapis cezası gündeme geldi." ifadelerine yer verilmiştir. Haberde ayrıca başvurucunun kayıtlı olduğu baronun eşini dövdüğü için üç kez disiplin soruşturması geçiren İ.D. ile ilgili yeni bir soruşturma başlattığı ve soruşturmanın devam ettiği ileri sürülmüştür.

10. Yine aynı gazetenin internet haber sitesinde 16/10/2000 tarihinde yayımlanan "Adliyeden çaldılar" başlıklı haberde, avukat Ö.S.nin aracını, bir süre önce ayrıldığı eski eşi avukat İ.D.nin çalmış olabileceğini iddia ettiği yer almıştır. Ayrıca kadın avukatın aracının avukat araçlarına tahsisli, demir parmaklıklı ve bekçisi olan adliye otoparkından çalınmasının şaşkınlıkla karşılandığı ifade edilmiştir.

11. Başvurucu 26/8/2005 tarihinde Antalya Cumhuriyet Başsavcılığına (Başsavcılık) suç duyurusunda bulunarak hakkında yapılan yayınların asılsız olduğunu ileri sürmüş, anılan yayınların yazarı gazeteci ile gazete yöneticilerinin cezalandırılmasını talep etmiştir. Başvurucu; dilekçesinde ayrıca arama motorlarına ismini yazdığında bahsi geçen haberlerin listelendiğini, aynı haber içeriklerinin ve fotoğrafının kullanılarak başka kişilerce de benzer şekilde kötü niyetli yayınlar üretildiğini, bu durumun şeref ve itibarına zarar verdiğini belirtmiş, URL adreslerini verdiği bu yayınların resen durdurulmasını talep etmiştir.

12. Başsavcılık 29/6/2007 tarihinde "kişilerin saygınlığını koruma açısından bu tür haberlerden dolayı hakaretten cezalandırma yoluyla yapılan müdahalenin gerekli olmadığı ve orantılılık ilkesine aykırı olduğu ancak yapılan haberlerin ve yazıların; içeriği itibarıyla yapılan ağır eleştiri nedeniyle müştekinin tazminat hukuku çerçevesinde haklarını koruma yoluna gitmesi gerektiği" sonucuna varmış, şikâyetin yasal süresi içinde yapılmadığını da belirterek kamu adına kovuşturma yapmaya yer olmadığına karar vermiştir. Kararın gerekçesinde ayrıca arama motorlarına düşen haberlerin silinmesinin teknik olarak mümkün olmadığı belirtilmiştir.

13. Başvurucu ayrıca 12/7/2005 tarihinde Antalya 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde internet yayınının durdurulmasına yönelik tedbir talepli tazminat davası açmıştır. Başvurucu dava dilekçesinde, bahsi geçen haberleri yapan gazeteci ile daha önceye dayalı husumetlerinin olduğunu, gazetecinin intikam almak amacıyla kendisi hakkında sürekli gerçeğe aykırı haber yaptığını, bu haberler nedeniyle hakkında bağlı bulunduğu barodan atıldığına ve ceza infaz kurumuna girdiğine dair çeşitli spekülatif haberlerin yayıldığını, serbest avukat olduğunu, aynı zamanda bazı şirketlerin hukuk müşavirliği görevini üstlendiğini, bazı gazetelerde köşe yazarlığı ve hukuk danışmanlığı yaptığını, internet ortamında süreklilik arz edecek şekilde yayımlanan haberler nedeniyle şeref ve itibarının önemli ölçüde zarar gördüğünü ileri sürerek maddi ve manevi tazminatla birlikte internet yayınının durdurulması ve içeriğin internet ortamından tamamen çıkarılması konusunda tedbir kararı verilmesini talep etmiştir.

14. Mahkeme 25/9/2007 tarihinde, davalı gazete hakkında internet yayınının durdurulması, maddi ve manevi tazminat istemleri ile açılan davanın reddine karar vermiştir. Mahkeme kararının gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Davacı taraf, dava konusu edilen yayınların gazetede yayınlanmasına değil, bu yayınların internet ortamında yer almasının davalılar tarafından engellenmemesine dayanarak işbu davayı açmış ve internet ortamında yer alan haberlerin kaldırılmasını ve bu haberlerin internet ortamında yer almasından kaynaklanan maddi ve manevi zararın giderilmesini

istemiştir.

İnternetteki yayınlar nedeni ile yapılacak işlem konusunda henüz yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Oysa mahkeme kararının bağlayıcı sonucunun gerçekleşebilmesi için kararın infaz edilebilir olması ve böylece yaptırımının da uygulanması gerekmektedir. Bu aşamada internette yapılan bir yayının internetten çıkartılması veya yayının durdurulması konusunda yasal bir düzenleme bulunmadığından bu bakımdan verilen kararın infaz edilebilme ve sonuçsuz kalma olgusu tartışılabilecek bir durum arz ettiğinden ve bu da yargı kararının etkisiz kalması ve böylece tartışılabilir hale gelmesi sonucunu doğuracağından davacının internet ortamındaki yayının durdurulması ve internet ortamından kaldırılmasına ilişkin talebin reddi gerekmiştir.

Dava konusu edilen her üç haberin de görünürdeki gerçeğe uygun olduğu ve gerçek olaylara dayandığı, dosyaya katılan belge ve karar örneklerinden ve incelenen delil dosyaların kapsamından anlaşılmış olmakla; davacının gerçek olaylara dayanan bu yayınlara ve söz konusu yayınlarda yer alan kendisine yönelik ağır eleştirilere katlanması gerektiği düşünce ve yargısına varılmış ve davacının maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkin taleplerinin de reddine karar vermek gerekmiştir."

15. Başvurucu 7/6/2011 tarihinde temyiz yoluna başvurmuş; gazetenin fotoğrafını ve hakkında yaptığı haberi izni ve rızası olmaksızın internet ortamında yayımladığını, davalılara yaptığı ihtara rağmen söz konusu yayınların internet ortamından kaldırılmadığını, bir çocuğu olduğunu, hakkındaki asılsız iddiaların özel ve mesleki yaşamını olumsuz etkilediğini, 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesi ile internet yayınının durdurulması yönündeki talebinin reddinde ilk derece mahkemesinin dayandığı gerekçenin ortadan kalktığını belirterek kararın bozulmasını talep etmiştir.

16. Yargıtay 4. Hukuk Dairesi (Daire) 22/4/2013 tarihinde oyçokluğuyla ilk derece mahkemesi kararının internet yayınının durdurulması talebinin reddine ilişkin kısmının bozulmasına hükmetmiştir. Yargıtay ilamının gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Uyuşmazlık, internet sitesinde kişilik haklarına saldırı teşkil eden yayının tedbir yoluyla içerikten çıkarılması isteminin tek başına ya da tazminat istemiyle birlikte talep edilmesi halinde genel yetkili mahkemece değerlendirilip değerlendirilemeyeceği noktasında toplanmaktadır.

...

5651 sayılı yasa, internet ortamındaki yayınlar nedeniyle kişilik haklarının saldırıya uğraması durumunda hangi usul ve esaslara göre mücadele edileceğini düzenlemekte olup bu yönüyle 4721 sayılı Medeni Kanuna göre özel yasa durumundadır. Özel yasada bir düzenlemenin varlığı halinde öncelikle uygulanacağı da hukukun genel kuralıdır. Kaldı ki özel yasa somut olaya ilişkin görev yönünden özel bir düzenleme de içermektedir.

Şu halde, 5651 sayılı yasadaki özel düzenleme gözetildiğinde bu konuda görevli mahkemenin sulh ceza mahkemesi olduğu anlaşılmaktadır. Yerel mahkemece, davalı şirkete ait internet sitesindeki yayının kaldırılması talebi yönünden görevsizlik kararı verilmesi gerekirken yazılı şekilde internet yayınının durdurulması talebinin reddine karar verilmiş olması doğru değildir. Bu nedenle kararın bozulması gerekmiştir."

17. Anılan ilamda karşıoy yazısının ilgili kısmı şu şekildedir:

"Öğretide belirli bir olayı düzenleyen iki ayrı kanun aynı zamanda yürürlükte olduğu durumlarda yasaların olayı düzenleyen hükümleri arasında bir çelişki yoksa sorun da yoktur. Davacı dilerse 5651 sayılı kanun gereğince Sulh Ceza Mahkemesine müracaat edebileceği gibi dilerse MK. hükümlerine göre Asliye Hukuk Mahkemesine başvurabilecektir. Kaldı ki 5651 sayılı yasada belirlenen 15 günlük hakdüşürücü süreyi kaçıran davacının her zaman genel hükümlere göre mahkemeye dava açması da mümkündür. Davacı açıkça dilekçesinde MK.'nun 24. ve 25. maddelerine dayanmıştır. Davacının hak arama özgürlüğünü engellercesine 5651 sayılı yasadan bahisle davanın reddi kararı yerinde değildir."

18. Başvurucunun karar düzeltme istemi de Dairenin 4/12/2013 tarihli kararı ile reddedilmiştir.

19. Bozma üzerine Antalya 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 22/4/2014 tarihinde başvurucunun internet yayınının durdurulması yönündeki talep ve itirazlarının sulh ceza hâkimliğinin görevi içinde kaldığı gerekçesiyle görev yönünden reddine, maddi ve manevi tazminat taleplerinin de esas yönünden reddine karar vermiştir.

20. Başvurucunun temyiz talebi üzerine Daire 12/11/2014 tarihinde, maddi ve manevi tazminat talebi ile ilgili husumet yönünden hükmün kesinleştiği gözetilmeden yeniden hüküm kurulduğu gerekçesiyle ilk derece mahkemesinin kararını bozmuştur.

21. Bozma üzerine Mahkeme 4/6/2015 tarihinde başvurucunun hem maddi ve manevi tazminat talepleri hakkında hem de internet yayınının durdurulması talebi hakkında yeniden karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

22. Başvurucunun temyizi üzerine karar Daire tarafından 25/11/2015 tarihinde onanmıştır. Başvurucunun karar düzeltme talebi de Dairenin 16/6/2016 tarihli ilamı ile reddedilmiştir.

23. Başvurucu ayrıca internet yayınının kaldırılması talebiyle (kapatılan) Antalya 2. Sulh Ceza Mahkemesine başvurmuş, başvurucunun talebi her ne kadar Mahkemece 18/12/2013 tarihinde kabul edilmişse de anılan karara yapılan itirazın söz konusu yayının basın özgürlüğü ve toplumun haber alma hakkı kapsamında kaldığı gerekçesiyle Antalya 7. Asliye Ceza Mahkemesince kabul edilmesine 17/1/2014 tarihinde kesin olarak karar verilmiştir.

B. 2018/15622 Numaralı Bireysel Başvuru Yönünden

24. Sinema yönetmeni olan ikinci başvurucu ile başka bir sinema yönetmeninin yaşadıkları evlilik dışı ilişki ve bunların müşterek çocukları hakkında yapılan "Yönetmen Çiftin Nafaka Kavgası" ve "Hayat Filmi" başlıklı iki haber ulusal ölçekte yayın yapan Takvim ve Sabah gazetelerinin internet sitelerinde yayımlanmıştır.

25. Başvurucu 28/3/2018 tarihinde sulh ceza hâkimliğine başvurarak söz konusu haberlerin özel hayatını ilgilendiren konulara ilişkin olduğunu, henüz küçük yaşta olan çocuğunun okumayı öğrendiğinde arama motorlarından anne ve babasının ismini yazarak yaşadıkları evlilik dışı ilişkiyi öğrenebileceğini, bu durumun çocuğunun sosyal çevresinde de sorun yaratabileceğini, küçük yaşında annesi ile babasının evlilik dışı ilişkisini öğrenmesinin ahlaki, psikolojik ve fiziksel olumsuz etkilerinin de olacağını belirterek tolere edilmesi gereken eleştirel haberlerden olmayan, çocuğun üstün yararı hesaba katılmamış içeriklerin yer aldığı iki URL adresine erişimin engellenmesini talep etmiştir.

26. Bakırköy 1. Sulh Ceza Hâkimliği 28/3/2018 tarihinde başvurucunun talebini

reddetmiştir. Hâkimliğin gerekçesi şöyledir:

"Tüm bu açıklamalar ışığında somut olayımızda döndüğümüzde başvuruya konu haberde, başvuranın sıfatı da göz önüne alınarak eleştirel yaklaşımın daha da tolere edilebilir olarak ele alınması gerektiği, haberde kamu yararının şüphesiz bulunduğu, görünüşte ya da en azından sorgulanabilir gerçekliğin bulunduğu, haberde toplumsal ilgi oluşturacak görüşlerin bulunduğu, haber konusunun güncel nitelik taşıdığı, bu sebeple başvuruya konu haberin Basın Özgürlüğü kapsamında yapılan haberlerden olduğu görülmekle talebin reddine karar vermek gerekmiştir."

27. Başvurucunun anılan karara itirazı, Bakırköy 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin kararının usul, yasa ve hukuka uygun olduğu gerekçesiyle 11/4/2018 tarihinde Bakırköy 2. Sulh Ceza Hâkimliğince reddedilmiştir.

C. 2018/27671 Numaralı Bireysel Başvuru Yönünden

28. Üçüncü başvurucu, Cumhuriyet savcısı olarak görev yapmakta iken 15 Temmuz darbe girişiminden sonra hakkında soruşturma başlatılmış ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 309., 311., 312. maddeleri ile 314. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca hakkında kamu davası açılmıştır.

29. Başvurucu, İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonunda 5237 sayılı Kanun'un 309., 311. ve 312. maddeleri uyarınca isnat edilen suçlardan beraat etmiş ve beraat kararı kesinleşmiştir. Başvurucu hakkında anılan Kanun'un 314. maddesinin (1) numaralı fıkrası kapsamında yapılan yargılama devam etmektedir.

30. Başvurucu, darbeye teşebbüs suçundan hakkındaki beraat kararına rağmen ulusal ölçekte yayın yapan Takvim gazetesinin internet sitesinde "Darbeci hakime rekor ceza!" başlıklı bir haber yapıldığını belirtmiş; beraat kararının çarpıtılarak mahkûmiyet gibi verilmesi ve toplumda darbeci olarak gösterilmesi nedeniyle kişilik haklarının ve masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddiasıyla anılan habere erişimin engellenmesi talebinde bulunmuştur.

31. Kocaeli 1. Sulh Ceza Hâkimliği 13/7/2018 tarihinde başvurucunun talebini reddetmiştir. Hâkimliğin gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

" ...burada üzerinde durulması gereken en önemli noktanın haberin kişilere mi, bir vakıanın ortaya konulmasına mı yönelik olduğu; haberin FETÖ ile mücadelede güncellik ve toplumsal ilgi unsurlarını içermekte olduğu, amacın kişilerin ön plana çıkarılması değil, atlatılan darbe teşebbüs ve tehdidi, ülkede yaşanan huzursuzluk hali nedeniyle kamuoyunun büyük ciddiyet ve hassasiyet gösterdiği FETÖ silahlı terör örgütü ile mücadele konusunda açıklanan bu vakıaların ortaya konulması olduğu, konu aktarımı veya eleştirinin verilişinde, sözcüklerin seçiminde doğrudan aşağılayıcı, küçük düşürücü, incitici bir nitelik görülmediği; buna göre, yukarıya kısmen aktarımı yapılan haliyle ve haberin ele alınış biçimine göre basının bilgi edinme, yayma, eleştirme, yorumlama ve eser yaratma hakları kapsamına girdiği, temelini Anayasanın 28. vd. maddelerinden alan ve 5187 sayılı Basın Yasasının 3. maddesinde düzenlenen bu hakların, basın yoluyla işlenen suçlarda, hukuka uygunluk nedenlerini oluşturduğu, bu nitelikteki haberler için tekzip kararı verilmesinin basının işlevsiz kılınması, görevini yerine getirirken çekingen davranmasına yol açacağı, konunun gerçek duruma uygun olup olmaması ile genelinde basın organının olayı abartarak sunması karşılıklı tartıya konulduğunda yayının mevcut hali itibariyle basın özgürlüğü sınırlarında kaldığı sonuç ve hukuki kanaatine varılmış..."

32. Başvurucunun anılan karara itirazı, Kocaeli 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin kararının usul, yasa ve hukuka uygun olduğu gerekçesiyle 24/7/2018 tarihinde Kocaeli 2. Sulh Ceza Hâkimliğince reddedilmiştir.

D. 2019/13276 Numaralı Bireysel Başvuru Yönünden

33. Dördüncü başvurucu, olayların meydana geldiği tarihte ve hâlen milletvekilidir.

34. Gazete İpekyol ve Ajansurfa isimli internet haber sitelerinde "DEDAŞ CHP'yi de bağladı" başlıklı bir haber yayımlanmıştır. Anılan haberde başvurucu hakkında şunlara yer verilmiştir:

"Şanlıurfa'nın da aralarında bulunduğu Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak'ın elektrik dağıtımından sorumlu olan DEDAŞ'ın tahsilat dosyalarından bir kısmını CHP'li Sezgin Tanrıkulu'nun avukat yeğenine verdiği ortaya çıktı. Bölgenin en önde gelen muhalif milletvekillerinden Tanrıkulu'nun DEDAŞ'ın bu jestinden sonra Diyarbakır'ın ve bölgenin elektrik sorununu gündeme getirmediği iddia ediliyor..."

35. Başvurucu, anılan haberin gerçeği yansıtmadığı, bu nedenle kişilik haklarını ihlal ettiği iddiasıyla erişimin engellenmesi talebinde bulunmuş; Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hâkimliği 26/3/2019 tarihinde başvurucunun talebini reddetmiştir. Hâkimliğin gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...talep edenin vekilinin dilekçesinde belirtilen URL adreslerinde yer alan haber içeriklerinin yayınlarında kullanılan dil, seçilen kelimeler, haberini sunuş şekli hep birlikte değerlendirildiğinde; salt kişilik haklarını ihlal etmek kastı ile hareket edildiğine dair bir kanaat oluşmadığı..."

36. Başvurucunun anılan karara itirazı, Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin kararının usul, yasa ve hukuka uygun olduğu gerekçesiyle 27/3/2019 tarihinde Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hâkimliğince reddedilmiştir.

E. 2020/26969 Numaralı Bireysel Başvuru Yönünden

37. Beşinci başvurucu, Türk Silahlı Kuvvetlerinde kurmay albay rütbesiyle görev yapmakta iken 15 Temmuz darbe girişiminin ardından görevinden çıkarılmış olup kamuoyunda Genelkurmay Başkanlığı Çatı davası olarak bilinen davada tutuklu olarak yargılanmaktadır.

38. Darbe girişiminin ardından ulusal ölçekte yayın yapan gazetelerin internet siteleri ile bazı internet haber sitelerinde başvurucu hakkında çeşitli haberler yayımlanmıştır. Başvurucu, kendisini "darbeci" ve "hain" olmakla suçlayan bazı haberlerin hakkında yürütülen yargılamanın gidişatını olumsuz etkilediğini ve masumiyet karinesini ihlal ettiğini, yargılamanın devam ettiğini, haberlerde belirtilen hususların doğruluğu kanıtlanmadığı gibi darbeci olarak nitelendirilebileceği herhangi bir eyleminin olduğuna yönelik de bir kanaate varılmadığını, anılan haberler nedeniyle kamuoyunda aleyhine bir algı yaratılmaya çalışıldığını ileri sürerek kişilik haklarının ihlal edildiği yirmi dört URL adresine erişimin engellenmesini talep etmiştir.

39. Ankara Batı 1. Sulh Ceza Hâkimliği 3/7/2020 tarihinde başvurucunun talebini reddetmiştir. Hâkimliğin gerekçesi şöyledir:

"5651 sayılı Yasanın 9. maddelerinde belirtildiği üzere; erişimin engellenmesi taleplerinin kişiliklerin haysiyeti ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması halinde yapılabileceği, talebe konu haberdeki yayının gerçeklik, kamu

yararı, toplumsal ilgi, güncellik, konu ile ifade arasında düşünsel bağlılık kuralları ile çizilmiş ve belirlenmiş haber verme fonksiyonu ve serbestliği dahilinde olduğu, yapılan açıklamaların basın özgürlüğü kapsamında bulunduğu, eleştiri ve haber sınırlarını aşacak mahiyette olmadığı hususları dikkate alınarak, talebin reddine dair aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir."

40. Başvurucunun anılan karara itirazı, Ankara Batı 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin kararının usul, yasa ve hukuka uygun olduğu gerekçesiyle 13/7/2020 tarihinde Ankara Batı 2. Sulh Ceza Hâkimliğince reddedilmiştir.

F. 2021/15227 Numaralı Bireysel Başvuru Yönünden

41. Altıncı başvurucu, TikTok isimli sosyal medya platformu kullanıcısıdır. Başvurucu, anılan sosyal medya platformunda TikTok fenomeni olduğunu belirttiği M.A. isimli bir şahıs ile canlı yayına katılmıştır. Başvurucuya göre Kürt olduğunu bilen M.A.canlı yayında kendisine eliyle kurt işareti yapmış ve bu yayını "[M.A.] PKK'lı Şahısa Ayar Veriyor" notuyla anılan platformda paylaşmış, yine video üzerine "Yüksek beğeni ve istek gelirse tamamını part part yayınlayacağım" yazmıştır.

42. Başvurucu, kendisinin "PKK'lı şahıs" olarak itham edildiği söz konusu paylaşımın sosyal medya platformunda 152.000 gösterim, 3.902 beğeni, 40 yorum ve 15 paylaşıma ulaştığını, bu sayıların sürekli arttığını ve anılan içerik sebebiyle tehdit mesajları aldığını belirterek içeriğe erişimin engellenmesi talebinde bulunmuştur.

43. Ankara 1. Sulh Ceza Hâkimliği 17/2/2021 tarihinde başvurucunun talebini reddetmiştir. Hâkimliğin gerekçesi şöyledir:

"5651 sayılı Kanun gereği erişimin engellenmesi taleplerine yönelik kararın 24 saat içinde verilmesi gerekli olduğundan talep dosya üzerinden çekişmesiz bir şekilde değerlendirilmekte olup, çekişmesiz bir dava sonucunda erişimin engellenmesi kararı verilebilmesi ancak hukuka aykırılığın ve kişilik haklarına müdahalenin ilk bakışta anlaşılacak kadar belirgin olması ve iddia olunan zararın süratle ve vakit geçirmeksizin giderilmesinin zorunlu olması halinde mümkündür.

Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda; somut olaya konu dosyada bulunan talep, ekran görüntüleri ve dosya kapsamına göre; kişilik haklarına saldırıldığını iddia eden ve erişimin engellenmesini talep eden kişinin çelişmeli bir dava yoluna başvurmadan gecikmesinin ve süratle ortadan kaldırılması ihtiyacını ortaya koymadığı ve söz konusu talebin çekişmesiz bir dava yoluyla uygulanmasını gerektirecek ağırlık ve nitelikte olmaması hususları birlikte değerlendirildiğinde; erişimin engellenmesini talep eden kişinin çelişmeli yargı yoluna başvurması gerekmekte olup, Anayasa Mahkemesinin bu konuda son zamanlarda vermiş olduğu (Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, 26/10/2017 tarih ve 2014/5552 başvuru numarası ile 30/10/2018 tarih ve 2015/14758 başvuru numarası) kararlar da dikkate alındığında talebin reddine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir."

44. Başvurucunun anılan karara itirazı, Ankara 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin kararının usul, yasa ve hukuka uygun olduğu gerekçesiyle 2/3/2021 tarihinde Ankara 2. Sulh Ceza Hâkimliğince reddedilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. Mevzuat

45. 5651 sayılı Kanun'un ilgili maddelerine ilişkin ulusal mevzuat için bkz. Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri ([GK], B. No: 2018/14884, 27/10/2021, §§ 58, 59).

46. 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 24. maddesi şöyledir:

"Hukuka aykırı olarak kişilik hakkına saldırılan kimse, hâkimden, saldırıda bulunanlara karşı korunmasını isteyebilir.

Kişilik hakkı zedelenen kimsenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar ya da kanunun verdiği yetkinin kullanılması sebeplerinden biriyle haklı kılınmadıkça, kişilik haklarına yapılan her saldırı hukuka aykırıdır."

47. 4721 sayılı Kanun'un 25. maddesi şöyledir:

"Davacı, hâkimden saldırı tehlikesinin önlenmesini, sürmekte olan saldırıya son verilmesini, sona ermiş olsa bile etkileri devam eden saldırının hukuka aykırılığının tespitini isteyebilir.

Davacı bunlarla birlikte, düzeltmenin veya kararın üçüncü kişilere bildirilmesi ya da yayımlanması isteminde de bulunabilir.

Davacının, maddî ve manevî tazminat istemleri ile hukuka aykırı saldırı dolayısıyla elde edilmiş olan kazancın vekâletsiz iş görme hükümlerine göre kendisine verilmesine ilişkin istemde bulunma hakkı saklıdır.

Manevî tazminat istemi, karşı tarafça kabul edilmiş olmadıkça devredilemez; miras bırakan tarafından ileri sürülmüş olmadıkça mirasçılara geçmez.

Davacı, kişilik haklarının korunması için kendi yerleşim yeri veya davalının yerleşim yeri mahkemesinde dava açabilir."

2. Yargıtay İçtihadı

48. Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin oybirliği ile verilen 15/9/2009 tarihli ve E.2009/8571, K.2009/9921 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Yerel mahkeme 5651 sayılı Yasa'nın 9. Maddesi gereğince yayından çıkarma ve cevaba ilişkin istemlerin içerik sağlayıcısı veya olmazsa yer sağlayıcısına başvurularak yerine getirilmesinin istenebileceği, istemin reddedilmiş sayılması durumunda kişinin yerleşim yeri Sulh Ceza Mahkemesine başvurması gerektiği gerekçesiyle mahkemenin görevsizliği yönünde karar vermiştir.

Davacı, dava ve cevaba cevap dilekçesinde davanın özel hukuka dayalı olduğunu ve kişilik haklarının korunmasına ilişkin düzenlemelere göre açıldığını ve davalıların eyleminin haksız eylem niteliğinde olduğunu belirtmiştir.

Medeni Yasa'nın 25. maddesinde kişilik hakkının korunması için açılacak davalara yer verilmiştir. Buna göre davacı, yargıçtan saldırı tehlikesinin önlenmesini, sürmekte olan saldırıya son verilmesini, sona ermiş olsa bile etkileri devam eden saldırının hukuka aykırılığının tespitini ve bu davalarla birlikte düzeltmenin veya kararın üçüncü kişilere bildirilmesi ya da yayımlanmasını isteyebilir. Bu tür istemlerle açılan davaların görülme yeri de genel mahkemelerdir. Şu durumda davacı istemi gözetilerek işin esasının incelenerek varılacak sonuca göre karar vermesi gerekirken yerinde olmayan hukuki niteleme ile görevsizlik kararı verilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekmiştir."

49. Dairenin davacının karar düzeltme talebi üzerine onama ilamının kaldırılmasına ve ilk derece mahkemesi kararının bozulmasına oybirliği ile karar verdiği 22/2/2016 tarihli ve E.2015/13252, K.2016/2190 sayılı ilamının ilgili kısmı şöyledir:

“Dava, hukuka aykırılığın tespiti, durdurulması ve üçüncü kişilere bildirilmesi istemlerine ilişkindir. Mahkemece, davanın reddine karar verilmiş; hüküm, temyiz istemi üzerine dairemizin 04/06/2015 gün ve 2015/6149-7354 sayılı ilamı ile onanmıştır.

İnternet ortamında yapılan yayınlar nedeniyle açılan davada mahkemece, hukuka aykırılığın tespitinin istenilmesinde hukuki yarar bulunmadığı; yayınların kaldırılması yönünden ise, 5651 sayılı Yasa uyarınca sulh ceza mahkemesinin görevli olduğu gerekçeleriyle ret kararı verilmiştir.

Davanın dayanağı, TMK'nın 24. ve 25. maddeleri olup; hukuka aykırılığın tespiti, ayrıca ve açıkça düzenlenmiştir. Yasanın özel düzenlemesi karşısında, tespit davalarına ilişkin genel kurallar uyarınca hukuki yarar yokluğundan söz edilemez. Mahkemenin, bu yöne ilişkin gerekçesi yerinde görülmemiştir.

Diğer yandan, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ile; yalnızca cezai sorumluluk ve yaptırımlar öngörülmüş; hukuki sorumluluk konusunda, bir düzenleme yapılmamıştır.

Yasal düzenlemeler gözetildiğinde 5651 sayılı Kanun'un TMK'nun 24. ve 25. maddelerini ortadan kaldırdığı kabul edilemez. Davacı kişilik haklarının saldırıya uğradığı gerekçesiyle hukuki veya cezai korunma yollarının seçiminde özgür olup sadece cezai veya sadece hukuki korunma isteminde bulunabilir. Bu konudaki seçimlik hak davacıya ait olup davacı genel hükümlere göre tesbit, durdurma isteminde bulunmuştur. Davacı temyize konu bu işte hukuki himaye isteminde bulunulmuş olup; TMK'nun 24. ve 25. maddeleri hükümleri çerçevesinde istem incelenerek işin esası hakkında hüküm kurulması gerekir. Mahkemece talebe uygun olmayan gerekçelerle davanın reddi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.”

50. Ayrıca Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin oybirliğiyle alınan 17/11/2014 tarihli ve E.2014/11219, K.2014/15371; 27/9/2016 tarihli ve E.2016/7331, K.2016/9068 sayılı kararları da yukarıda verilen kararlar ile aynı yöndedir.

51. Yargıtay 4. Hukuk Dairesi oyçokluğu ile aldığı 13/6/2012 tarihli ve E.2012/6581, K.2012/10331 sayılı kararında ise yukarıda zikredilenlerden farklı olarak kişilik haklarına 5651 sayılı Kanun ile yapılan müdahalelerde görevli mahkemenin sulh ceza mahkemesi olduğuna karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"5651 sayılı Yasa, internet ortamındaki yayınlar nedeniyle kişilik haklarının saldırıya uğraması durumunda hangi usul ve esaslara göre mücadele edileceğini düzenlemekte olup bu yönüyle 4721 sayılı Medeni Kanuna göre özel yasa durumundadır. Özel yasada bir düzenlemenin varlığı halinde öncelikle özel yasanın uygulanacağı hukukun genel kuralıdır. Kaldı ki özel yasa somut olaya ilişkin görev yönünden mahsus bir düzenleme de içermektedir. Şu halde, 5651 sayılı Yasadaki özel düzenleme gözetildiğinde bu konuda görevli mahkemenin Sulh Ceza Mahkemesi olduğu anlaşılmaktadır. Mahkemece görevsizlik kararı verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya uygun bulunmadığından kararın bozulması gerekmiştir."

52. Daire aynı yöndeki görüşünü 29/1/2013 tarihli ve E.2012/2045, K.2013/1218, 27/5/2013 tarihli ve E.2013/7417, K.2013/10004 sayılı, 12/3/2014 tarihli ve E.2014/2231, K.2014/4277 sayılı kararlarında oyçokluğuyla; 28/3/2013 tarihli ve E.2013/4447, K.2013/5761; 31/10/2013 tarihli ve E.2013/15321, K.2013/16805 sayılı, 10/12/2018 tarihli ve E.2016/12634, K.2018/7778 sayılı, 14/3/2019 tarihli ve E.2016/15622, K.2019/1452 sayılı kararlarında ise oybirliği ile sürdürmüştür.

B. Uluslararası Hukuk

53. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Savcı Çengel/Türkiye (B. No: 30697/19, 18/5/2021) kararında, hukuka aykırılığın ve kişilik haklarına müdahalenin ilk bakışta anlaşılacak kadar belirgin olmadığı ve zararın süratle giderilmesinin zaruri olmadığı başvuru konusu olayda daha yüksek başarı şansı sunabilecek, kullanılabilir ve etkili başvuru yollarına başvurmadığı gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine yaptığı bireysel başvurusu reddedilen başvuranın AİHM'e yaptığı başvuruyu, iç hukuk yollarını tüketmediği gerekçesiyle kabul edilemez bulmuştur. AİHM'in anılan başvuruya yönelik tespitleri şöyledir:

"(40) AİHM, davaya özgü koşullarda, tartışmalı içeriklerde başvuran hakkında yayınlanan iddiaların özel hayata saygı hakkını ihlal teşkil ettiği sonucuna prima facie ulaşılamayacağından, 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca istisnai olarak acil bir şekilde dosya üzerinden ve çekişmesiz olarak yürütülecek olan bir yargılama sürecinin, ulusal yetkililere bu iddiaların asılsız olduklarını tespit etme olanağı sunmayacağı kanaatindedir. AİHM'in bu hususta içtihadında belirlenen ölçütler doğrultusunda, çakışan menfaatler arasında bir denge kurmak suretiyle söz konusu iddiaların gerçek olup olmadıklarını ve başvuranın itibarın korunması hakkını ihlal edip etmediğini tespit etmek amacıyla, nitelikleri ve içerikleri itibariyle iddiaların, çekişmeli bir yargılama kapsamında yürütülecek detaylı bir soruşturmaya konu olmalarının daha uygun olacağı kanaatindedir (Tarman/Türkiye, B. No: 63903/10, § 38, 21/11/2017).

(41) Bu bağlamda, AYM ile benzer bir şekilde AİHM, Türk hukukunda öngörüldüğü gibi bir internet içeriğine erişimin süresiz olarak engellenmesi yönündeki tedbirin, pek çok durumda basın özgürlüğü ve ifade özgürlüğünü orantısız bir şekilde ihlal edeceğinin altını çizerek, söz konusu tedbirin özel hayata saygı hakkına saldırı teşkil ettiği açık bir şekilde ortada olan ve ilk bakışta tespit edilebilen durumlar gibi belirlenmiş koşullarda istisnai olarak uygulanması gerektiği hususunda da yüksek yargının görüşüne katılmaktadır. Uygulamada da, ifade özgürlüğünün bu şekilde kısıtlanması sonucunda ortaya çıkan risklerin ciddiyeti, AİHM'in bu davaları incelerken son derece titiz davranmasını gerektirecek ölçüdedir (Association Ekin/Fransa, B. No: 39288/98, § 56, AİHM 2001-VIII). Dolayısıyla, bu kısıtlamaların, uygulamada sınırlarının kati olarak belirlendiği ve kötüye kullanılmaları ihtimaline karşı yargı denetimi sağlayacak etkinlikte bir yasal çerçeve dahilinde düzenlenmeleri gerekmektedir (RTBF/Belçika, B. No: 50084/06, § 105, AİHM 2011 (özetler)).

(42) Sonuç olarak AİHM, işbu davada, Türk Medeni Kanunu'nun 24. ve 25. maddelerinde ve Türk Borçlar Kanunu'nun 58. maddesinde öngörülen – ve her iki taraf için sürece ilişkin güvencelerin bütünüyle sağlandığı – hukuk davasının, çakışan menfaatler arasında uygun bir dengenin kurulmasını sağlayacak ve gerekli olması halinde başvurana, dava konusu içeriklerden kaynaklı olarak itibarın korunması hakkının ihlal edilip edilmediğini tespit ettirme ve tekzip yayınlanması veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi gibi tedbirlerle ihlali

sonlandırma (bu bağlamda, Oktar/Türkiye (k.k.), B. No: 59040/08, §§ 8-16, 30/1/2018) ve ayrıca telafi elde etme imkanı sağlayacak nitelikte olduğu görüşündedir. Buna göre, AİHM, AYM'nin bireysel başvurusunu incelerken benimsediği tüm hukuk yollarının tüketilmesi gerektiği görüşüne katılmaktadır."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

54. Anayasa Mahkemesinin 28/12/2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Birinci Başvurucu Tarafından Yapılan İdari Ret Kararına İtiraz Yönünden

55. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 47. maddesinin (4) numaralı fıkrasında başvurucu, bir avukat tarafından temsil ediliyorsa vekâletnamenin sunulması gerektiği belirtilmiştir. Öte yandan Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 84. maddesinde Kanun ve İçtüzük'te hüküm bulunmayan hâllerde bireysel başvurunun niteliğine uygun hükümlerin uygulanacağı düzenlenmiştir. Kanun ve İçtüzük'te vekâletnamenin şekline dair bir düzenleme bulunmadığından 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun vekâletnamenin ibrazı ile ilgili hükümlerinin somut olaya uygulanması gerekir. Anılan Kanun'un 76. maddesine göre "Avukat açtığı veya takip ettiği dava ve işlerde, noter tarafından onaylanan ya da düzenlenen vekâletname aslını veya avukat tarafından onaylanmış aslına uygun örneğini ibraz etmek zorundadır."

56. Yapılan incelemede birinci başvurucunun avukat tarafından onaylanmış aslına uygun vekâletname örneğini ibraz ettiği anlaşıldığından itirazının kabulüne karar verilmesi gerekir.

B. Adli Yardım Talebi Yönünden

57. Üçüncü ve beşinci başvurucular bireysel başvuru harç ve masraflarını karşılayacak gelirleri olmadığını beyan ederek adli yardım talebinde bulunmuştur.

58. Anayasa Mahkemesinin Mehmet Şerif Ay (B. No: 2012/1181, 17/9/2013) kararında belirtilen ilkeler dikkate alınarak geçimini önemli ölçüde güçleştirmeksizin yargılama giderlerini ödeme gücünden yoksun olduğu anlaşılan başvuruculların açıkça dayanaktan yoksun olmayan adli yardım talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

C. Şeref ve İtibarın Korunması Hakkı ile Bağlantılı Olarak Etkili Başvuru Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia Yönünden

1. Başvuruculların İddiaları

59. Birinci ve ikinci başvurucu, arama motorlarında isimleri yazılarak yapılan aramada özel hayatlarıyla ilgili haberlerin listelenmesi nedeniyle unutulma haklarının; üçüncü ve beşinci başvurucu, internet haber sitelerinde yapılan haberlerin yargılanmakta oldukları davanın gidişatını olumsuz etkilemesi ve toplumda haklarında oluşan ön yargı nedeniyle masumiyet karinesi ile şeref ve itibarın korunması hakkının; dördüncü başvurucu, gerçeği yansıtmayan haberler nedeniyle şeref ve itibarın korunması hakkının; altıncı başvurucu, bir sosyal medya platformunda yayılan videoda yüzü ve ismi apaçık ortadayken terör örgütü mensubu olmakla itham edilmesi nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiği iddiasıyla erişimin engellenmesi talebinde bulunduğunu belirtmiştir. Başvurucular, yaptıkları başvurularda derece mahkemelerince iddialarının karşılanmadığını, taleplerinin dikkate alınmadığını ve

dilekçe eklerinde sundukları delillerinin değerlendirilmediğini ileri sürmüştür. Birinci başvurucu, erişimin engellenmesi talebinin asliye hukuk mahkemesinin görevsizliği nedeniyle reddedilmesinin, diğer başvurucular da itiraz taleplerini gerekçesiz olarak reddeden sulh ceza hâkimliklerinin uyuşmazlığın esasını incelemedikleri kararlarının kesin nitelikte olmasının ve bu kararlara karşı başvurulabilecek başkaca bir merci bulunmamasının şeref ve itibarın korunması hakkı ile bağlantılı olarak etkili başvuru hakkını ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

60. Anayasa'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" kenar başlıklı 17. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir."

61. Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin korunması" kenar başlıklı 40. maddesi şöyledir:

"Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkânının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir.

Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.

Kişinin, resmî görevliler tarafından vâki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

62. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan şeref ve itibarın korunması hakkı ile bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

63. Etkili başvuru hakkı; anayasal bir hakkının ihlal edildiğini ileri süren herkese hakkın niteliğine uygun olarak iddialarını inceletebileceği makul, erişilebilir, ihlalin gerçekleşmesini veya sürmesini engellemeye ya da sonuçlarını ortadan kaldırmaya (yeterli giderim sağlama) elverişli idari ve yargısal yollara başvuruda bulunabilme imkânı sağlanması olarak tanımlanabilir (Y.T. [GK], B. No: 2016/22418, 30/5/2019, § 47; Murat Haliç, B. No: 2017/24356, 8/7/2020, § 44).

64. Şikâyetlerin esasının incelenmesine imkân sağlayan ve gerektiğinde uygun bir telafi yöntemi sunan etkili hukuk yollarının bulunması ilgililere etkili başvuru hakkının sağlanmasının bir gereğidir. Buna göre kişilerin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla öngörülen yargı yollarının mevzuatta yer alması tek başına yeterli olmayıp bu yolların aynı zamanda pratikte de başarı şansı sunması gerekir. Söz konusu yollara başvurulabilmesi için öngörülen koşullar somut olaylara tatbik edilirken dayanak işlem, eylem ya da ihmallerden kaynaklanan savunulabilir nitelikteki iddiaların bu doğrultuda geniş şekilde değerlendirilmesi, koşulların oluşmadığı sonucuna ulaşılması durumunda ise bu durumun yargı makamları tarafından ilgili ve yeterli gerekçelerle açıklanması gerekir (İlhan Gökhan, B. No: 2017/27957, 9/9/2020, §§ 47, 49).

ii. Şeref ve İtibara Yapılan Müdahalelerde Başvurulabilecek Hukuki Yollar

(1) 5651 Sayılı Kanun'un 9. Maddesine Dayanan Erişimin Engellenmesi Yolu

65. Anayasa Mahkemesi 2017 yılından itibaren verdiği muhtelif kararlarda 5651 sayılı Kanun ile getirilen içeriğin yayından çıkarılması ve yayına erişimin engellenmesine yönelik usulü ayrıntılı bir şekilde incelemiş; bu usulün kanun koyucunun internet ortamında işlenen suçlarla mücadelenin daha etkin şekilde yapılabilmesi, özel hayatın ve kişilik haklarının hızlı ve etkili bir şekilde korunması ihtiyacı nedeniyle öngördüğü özel ve hızlı sonuç alınabilecek koruma tedbiri niteliğinde ve istisnai bir yol olduğunu belirterek bu görüşünü istikrarlı bir şekilde sürdürmüştür (diğerleri arasından bkz. Ali Kıdık B. No: 2014/5552, 26/10/2017, §§ 55-63; Miyase İlknur ve diğerleri, B. No: 2015/15242, 18/7/2018, §§ 32-35; Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş., B. No: 2015/6313, 13/9/2018, §§ 25-28; IPS İletişim Vakfı, B. No: 2015/14758, 30/10/2018, §§ 27-30).

66. Anayasa Mahkemesi bu usulde, kişilik haklarının ihlal edildiğini ileri süren kişilerin talebi üzerine ve onların sunduğu evrak üzerinden, 24 saat içinde ve duruşma yapılmaksızın, karardan etkilenecek olan yayın organının ilgililerine bildirim yapılmadan ve talep eden kişilerce gösterilen kanıtlar ve sunulan görüşler hakkında bilgi sahibi olma ve bunlarla ilgili görüş bildirebilme imkânına sahip olmadan karar alındığını belirtmiştir. Anayasa Mahkemesi, yargılama hukukunun usulüne ilişkin güvencelerin kullandırılamaması nedeniyle çatışan haklar arasında dengeleme yapılmasının zorlaştığı bu yolun ifade özgürlüğü önünde oluşturabileceği tehlikeyi dikkate alarak böyle bir yolun ancak internet yayınının kişilik haklarını apaçık bir şekilde ihlal ettiğinin daha ilk bakışta (prima facia) anlaşıldığı durumlarla (bir kimsenin çıplak resimlerinin veya video görüntülerinin yayımlanması gibi) sınırlı olarak işletilmesi gereken istisnai bir yol olduğu sonucuna varmıştır. Bu itibarla Anayasa Mahkemesi 9. maddedeki usulün ifade ve basın özgürlüklerinin ve basın mensuplarının haber verme ve eleştiri haklarının özüne dokunmayacak, aynı zamanda hak sahibinin çıkarlarını koruyacak şekilde kullanılması, keyfî ve orantısız müdahalelere yol açılmaması için derece mahkemelerince şikâyet konusu internet yayını nedeniyle müştekinin şeref ve itibarına hukuka aykırı olarak yapıldığına karar verilen müdahalenin çelişmeli bir yargılama yapılmadan, gecikilmeksizin ve süratle bertaraf edilmesi ihtiyacının ortaya konulması gerektiğini belirtmiştir (Miyase İlknur ve diğerleri, §§ 33, 34, 40; Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş., §§ 26, 27, 31; IPS İletişim Vakfı, §§ 28, 29, 35).

(2) Diğer Hukuki Yollar

67. Anayasa Mahkemesi yukarıda yer verilen kararlarında, 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesine göre ortada ilk bakışta ihlal bulunmayan hâllerde kişilik haklarının korunması için genel hukuk ve ceza hukuku yollarına başvurulması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Bu tür durumlarda Anayasa Mahkemesi üçüncü kişilerce kişilik haklarına yapılan müdahaleler için esas dava yolu olarak diğer hukuki ve cezai korunma yollarını göstermiştir.

68. Anayasa Mahkemesi 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesine göre ortada ilk bakışta ihlal bulunmadığı gerekçesiyle istediği korumayı elde edemeyen kişinin de kişilik haklarının korunması için genel hukuk yoluna her hâlde başvurabileceği, sulh ceza hâkiminin ilk bakışta ihlalin olduğuna veya olmadığına karar vermesinin uyuşmazlığın tümüyle çözümlendiği anlamına gelmeyeceği sonucuna varmıştır. Bu tür kararların hiçbir zaman normal bir dava için maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmeyeceğini ifade eden Anayasa Mahkemesi, genel mahkemelerde görülen davalarda erişimin engellenmesi talebinin kabul

edilebilmesi için ihlal iddiasının ispatlanması gerekeceğini belirtmiştir (Ali Kıdık, §§ 66, 67).

69. Bu kapsamda Anayasa Mahkemesi bugüne kadar içeriğe erişimin engellenmesi yönündeki taleplerin sulh ceza hâkimlikleri tarafından reddedilmesi nedeniyle şeref ve itibarın korunması hakkının ihlal edildiği iddialarına karşı yapılan çok sayıdaki başvuruyu "başvurucunun ortaya çıktığını iddia ettiği zararın giderimi için uyuşmazlığın esasına dair 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi ile öngörülen erişimin engellenmesi yolu dışındaki daha etkili diğer koruma yollarına başvurmadığı, dolayısıyla Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilmek için tüm başvuru yollarının tüketilmesi koşulunu yerine getirmediği" gerekçesiyle başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulmuştur (bkz. diğerleri arasında C.K. [GK], B. No: 2014/19685, 15/3/2018; A.A., B. No: 2014/7244, 12/9/2018; Medeni Özer, B. No: 2017/15421, 30/9/2020; bu yöndeki Komisyon kararlarına örnek olarak diğerleri arasından bkz. B. No: 2018/26489, 9/7/2019; B. No: 2018/35982, 28/8/2019; B. No: 2018/37080, 4/11/2019; B. No: 2019/34431, 11/6/2020).

(a) Özel Hukuk Davaları

70. Anayasa Mahkemesi; kişilik haklarına saldırıda bulunulan kişi tarafından özel hukuk davaları yoluyla, örneğin 4721 sayılı Kanun'un 24. ve 25. maddelerine dayanılarak müdahalenin önlenmesi, durdurulması veya devam eden müdahaleye son verilmesi, müdahalenin hukuka aykırılığının saptanması, mahkemenin alacağı kararın veya cevap ve düzeltme metninin yayımlanması ya da üçüncü kişilere bildirilmesinin istenebileceğini, maddi veya manevi tazminat davaları açılabileceğini belirtmiştir. Anayasa Mahkemesine göre gecikmesinde sakınca bulunan ve ciddi bir zararın doğacağı anlaşılan hâllerde tehlike veya zararın önlenmesi için hâkimden gereken tedbirlere karar vermesi istenebilir. Bu kapsamda talep edildiği takdirde 6100 sayılı Kanun’un 389. ve devamı maddeleri uyarınca gecikmesinde sakınca bulunan ya da gecikmesi durumunda önemli zarar oluşacağı hâllerde tehlike veya zararı önlemek için ihtiyati tedbir kararı verilebilir. Bunlardan başka basın yoluyla kişilik haklarına müdahalede bulunulan kişi, açıklamalarından dolayı sebepsiz yere zenginleşen kişi aleyhine sebepsiz zenginleşme davası açabilir veya yayın nedeniyle elde ettiği kazancın vekâletsiz iş görme hükümlerine göre kendisine ödenmesini isteyebilir (Ali Kıdık, § 64).

71. Nitekim AİHM de Savcı Çengel/Türkiye kararı ile 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi ile öngörülen usulün "ilk bakışta ihlal" doktrini ile sınırlı olarak uygulanması yönündeki Anayasa Mahkemesi içtihadına katıldığını açıklayarak 4721 sayılı Kanun'un 24. ve 25. maddeleri ve 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 58. maddesi ile öngörülen hukuk davasının çatışan menfaatler arasında uygun bir dengenin kurulmasını sağlayacak ve dava konusu internet içeriğinin kişilik haklarını ihlal edip etmediğini tespit etme ve gerektiğinde içeriğe erişimin engellenmesi tedbiri ile ihlalin sonlandırılması da dâhil uygun bir telafi elde etme imkânı sağlayacak nitelikte olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla AİHM de şeref ve itibara yapılan müdahalelerde 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi kapsamında sulh ceza hâkimliğine yapılan başvuruyu başvuru yollarının tüketilmiş sayılabilmesi için yeterli görmemiştir. Böylelikle AİHM, sulh ceza hâkimliklerince verilen erişimin engellenmesi talebinin reddi kararları üzerine çelişmeli hukuk yollarına başvurulmadığından bireysel başvuruda bulunulabilmesi için tüm başvuru yollarının tüketilmesi koşulunun yerine getirilmediği yönündeki Anayasa Mahkemesi içtihadına katılmıştır (bkz. § 53).

(b) Kamu Davası

72. Anayasa Mahkemesi internet yolu ile kişilik haklarına yönelik bir saldırı ceza kanunlarına göre suç oluşturuyor ise müştekinin yalnızca veya aynı zamanda failin cezalandırılmasını da isteyebileceğini, bu durumda ceza soruşturması ve kovuşturması için Cumhuriyet savcılığına da başvurabileceğini; suç, şikâyete tabi olmayan suçlardan ise Cumhuriyet savcısının resen soruşturma başlatmasının kanuni bir zorunluluk olduğunu hatırlatmıştır (Ali Kıdık, § 65).

73. Şüphesiz devlet, bireylerin manevi varlığının bir parçası olan şeref ve itibara keyfî olarak müdahale etmemek ve üçüncü kişilerin saldırılarını önlemekle yükümlüdür. Ancak devletin bireylerin maddi ve manevi varlığına yönelik olarak üçüncü kişilerce yapılan müdahalelere karşı etkili mekanizmalar kurma çerçevesindeki pozitif yükümlülüğü, mutlaka her durumda cezai soruşturma ve kovuşturma yapılmasını gerekli kılmaz. Yukarıda da belirtildiği gibi üçüncü kişilerin haksız müdahalelerine karşı bireyin korunması hukuk muhakemesi yoluyla da mümkündür (Adnan Oktar (3), B. No: 2013/1123, 2/10/2013, § 35).

74. Üstelik ceza davaları yoluyla bireyin şeref ve itibarının korunması özel hukuk davalarına göre oldukça dar alanda etkili bir yoldur. Nitekim bir ihlal iddiasına ilişkin olarak başvurulabilecek birden fazla etkili başvuru yolunun bulunması durumunda kural olarak başvurucunun aynı amacı taşıyan başvuru yollarının tamamını tüketmesi beklenmezken Anayasa Mahkemesi, yerleşik hâle gelen içtihadı uyarınca üçüncü kişilerce şeref ve itibara yapılan müdahalelerle ilgili olarak yalnızca ceza muhakemesi yoluna başvurulmuş olmasını bireysel başvuruda bulunabilmek için şart olan tüm başvuru yollarının tüketilmesi koşulunun sağlanmasında yeterli görmemektedir (S.S.A., B. No: 2013/2355, 7/11/2013, § 30; Halkevleri Derneği ve İlknur Birol, B. No: 2013/577, 30/6/2014, § 28;Adnan Oktar (3), § 36). Anayasa Mahkemesi, Anayasa’nın 17. maddesinin birinci fıkrasında koruma altına alınan şeref ve itibarın korunması hakkının ihlal edildiği iddiasına yönelik uyuşmazlıklar açısından hukuki tazmin yolunun daha yüksek başarı şansı sunabilecek, kullanılabilir ve etkili başvuru yolu olduğu kanaatindedir (S.S.A., § 31; Halkevleri Derneği ve İlknur Birol, § 29).

iii. Yargıtay İçtihadı Kapsamında Somut Olayın Değerlendirilmesi

75. Kişilik haklarına saldırı nedeniyle açılan tazminat davaları sonucu verilen hüküm ve kararların temyiz incelemesini yapmakla görevli Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, internet içeriğine erişimin engellenmesi taleplerinin özel hukuk davaları yoluyla ileri sürülüp sürülemeyeceği hususunda birbirine yakın zamanlarda farklı yönde kararlar vermiştir. Daire 2009 yılından 2016 yılına kadar muhtelif tarihlerde verdiği kararlarda 5651 sayılı Kanun ile yalnızca cezai sorumluluk ve yaptırımların öngörüldüğünü, hukuki sorumluluk konusunda bir düzenleme yapılmadığını, bu itibarla kişilik haklarına saldırı hâlinde hukuki veya cezai korunma yollarına başvuruda seçimlik hakkın davacıya ait olduğunu belirterek genel hükümlere göre hukuka aykırılığın tespiti ve internet yayınının durdurulması talebinde bulunan davacının talebinin ilk derece mahkemesince incelenerek işin esası hakkında hüküm kurulması gerektiği sonucuna varmıştır (bkz. §§ 48-50).

76. Bununla birlikte Daire, 2012 yılından itibaren 2013 ve 2014 yıllarında oyçokluğuyla, 2013 yılından başlayarak 2018 ve 2019 yıllarında ise oybirliğiyle verdiği bazı kararlarında ise erişimin engellenmesi talepleri yönünden yalnızca sulh ceza hâkimliklerinin görevli olduğu görüşünü benimsemiştir (bkz. §§ 51, 52). Birinci başvurucunun başvurusuna konu olayda da Daire 2013 yılında, 5651 sayılı Kanun'un 4721 sayılı Kanun'a göre özel kanun durumunda olduğu, 5651 sayılı Kanun'daki özel düzenleme gözetildiğinde bu konuda görevli mahkemenin sulh ceza mahkemesi olduğu gerekçesiyle birinci başvurucunun internet

yayınının kaldırılması talebi yönünden görevsizlik kararı verilmesi gerekirken işin esasının incelenerek talebin reddedilmiş olması nedeniyle asliye hukuk mahkemesi kararını bozmuştur (bkz. §§ 16-22).

77. Öte yandan Yargıtayın birinci başvurucunun başvurusuna konu kararına benzer yöndeki kararlarının bir kısmında yerleşik bir karşıoy da oluştuğu görülmektedir. Karşıoyda, belirli bir olayı düzenleyen iki ayrı kanunun aynı zamanda yürürlükte olduğu durumlarda kanunların olayı düzenleyen hükümleri arasında bir çelişki yoksa bunlardan hangisinin uygulanacağı konusunda sorun bulunmayacağı ve davacının 5651 sayılı Kanun gereğince sulh ceza hâkimliğine müracaat edebileceği gibi 4721 sayılı Kanun'a göre asliye hukuk mahkemesine de başvurabileceği belirtilmiştir (bkz. § 17).

78. Ancak anılan kararlardaki karşıoya ve Dairenin internet içeriğine erişimin engellenmesinin özel hukuk davaları yoluyla da talep edilebileceği şeklindeki kararlarına rağmen Dairedeki ağırlıklı ve yakın tarihli görüşün aksi yönde olduğu ortadadır. Anayasa Mahkemesinin ilk bakışta ihlal durumu dışında genel hukuk yollarının daha yüksek başarı şansı sunabilecek, kullanılabilir ve etkili başvuru yolları olduğu yönünde 2017 yılından itibaren verdiği çok sayıdaki karara rağmen Dairenin 2018 ve 2019 yıllarında verdiği kararlar ile sulh ceza hâkimliklerinin internet içeriğine erişimin engellenmesi taleplerine bakmakla görevli yegane mahkeme olduğu görüşünü tekrar benimsediği, dolayısıyla Dairenin kararlarında Anayasa Mahkemesi içtihadının karşılık bulmadığı anlaşılmaktadır.

79. Başvuruya konu olaylarda;

i. Serbest avukatlık faaliyeti yürüten birinci başvurucu, boşanma aşamasında olduğu kendisi gibi avukat olan eşine şiddet uyguladığı yönündeki haberlerin arama motorlarına ismi yazıldığında listelenmesinin iş çevrelerinde ve özel hayatında yarattığı olumsuzlukları önlemek amacıyla,

ii. Sinema yönetmeni olan ikinci başvurucu, başka bir sinema yönetmeni ile yaşadıkları evlilik dışı ilişki ve bu neticede dünyaya gelen çocuğu ile ilgili yapılan haberlerin arama motorlarına isimleri yazıldığında listelenmesinin henüz küçük yaşta olan çocuğunun okumayı öğrendiğinde anne ve babası arasında yaşanmış evlilik dışı ilişkiyi öğrenebileceğini ileri sürerek bu durumun çocuk açısından ortaya çıkması muhtemel sonuçları önlemek amacıyla,

iii. 15 Temmuz darbe girişiminden önce Cumhuriyet savcısı olarak görev yapan üçüncü başvurucu ile kurmay albay rütbesi ile görev yapan beşinci başvurucu "darbeci", "hain" gibi sıfatlar kullanılarak doğruluğu kanıtlanmamış iddialarla yapılan haberlerin haklarında açılan ve yargılaması devam eden ceza davalarının gidişatını olumsuz etkilediği ve masumiyet karinesini ihlal ettiği iddiasıyla,

iv. Olayların meydana geldiği tarihte ve hâlen milletvekili olan dördüncü başvurucu, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin elektrik dağıtımından sorumlu olan şirketin avukatlığını yeğeninin üstlenmesi üzerine bölgenin elektrik sorununu gündeme getirmeyi bıraktığı iddialarının yer aldığı haberin gerçeği yansıtmadığı iddiasıyla şeref ve itibarın korunması hakkının ihlal edildiğini ileri sürerek internet içeriğine erişimin engellenmesi talebinde bulunmuştur.

80. Yukarıda belirtilen Anayasa Mahkemesi içtihadı dikkate alındığında anılan internet yayınlarının da kişilik haklarını apaçık bir şekilde ihlal ettiğinin daha ilk bakışta anlaşıldığı durumlardan birine denk geldiği söylenemez. Anayasa Mahkemesi daha önce haklarında

yapılan ve bir süredir de internet ortamında bulunan yayınların çevrim içi ortamda kalmaya devam etmesi nedeniyle unutulma haklarının ihlal edildiği iddiasında bulunan başvurucuların -birinci ve ikinci başvurucuların durumlarında olduğu gibi- kişilik haklarına yapılan müdahalenin çelişmeli bir yargılama yapılmadan, gecikmeksizin ve süratle bertaraf edilmesi ihtiyacının bulunmadığını belirtmiştir (C.K., § 41; A.A., § 23). Anayasa Mahkemesi ayrıca dördüncü başvurucunun durumunda olduğu gibi bir milletvekilinin siyasi faaliyetleri ile ilgili olan, yine üçüncü ve beşinci başvuruculaın durumunda olduğu gibi darbe girişiminin ardından darbeye teşebbüs, terör örgütü yöneticiliği gibi suçlardan haklarında ceza yargılaması yürütülen sanıklar hakkında yapılan haberlerin kamusal tartışmaya sunduğu katkıyı dikkate alarak bu tür yayınların kişilik haklarını ihlal edip etmediğinin dosya üzerinden sadece müştekinin şikâyetlerine dayanarak ve çelişmesiz bir yargılama ile değil basın özgürlüğünün, basın mensuplarının haber verme ve eleştiri haklarının özüne dokunmayacak, aynı zamanda hak sahibinin çıkarlarını koruyacak şekilde yargılama hukukunun usule ilişkin güvencelerinin sağlanabileceği yani bu kişilerin yapılan müdahaleye karşı delil sunmak da dâhil olmak üzere savunmalarını ortaya koyma imkânı bulabilecekleri, hukuki dinlenilme hakkına sahip olabilecekleri çelişmeli bir yargılamada değerlendirilmesi gerektiğini her zaman vurgulamıştır (diğerleri arasından bkz. Kemal Gözler, B. No: 2014/5232, 19/4/2018, §§ 54, 71; Medya Gündem Dijital Yayıncılık Ticaret A.Ş., B. No: 2015/16499, 3/7/2019, § 34; Kemalettin Bulamacı, B. No: 2016/14830, 4/7/2019, § 36; Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası, B. No: 2015/11131, 4/7/2019, § 36).

81. İkinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci başvurucu; kişilik haklarına yapılan saldırılara karşı içeriğe erişimin engellenmesi talebiyle doğrudan sulh ceza hâkimliklerine başvurmuştur. Anılan başvurularda olduğu gibi hukuka aykırılığın ve gerçek dışılığın çok belirgin olmadığı ve zararın süratle giderilmesinin zaruri olmadığı hâllerde Anayasa Mahkemesi bugüne kadar 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesindeki erişimin engellenmesi tedbirine kıyasla daha yüksek başarı şansı sunabilecek, kullanılabilir ve etkili olan genel hukuk yollarına başvurmadığı anlaşılan başvuruculaın yaptığı bireysel başvuruları başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

82. Ancak kişilik haklarına saldırıda bulunan internet yayınının durdurulması talebi asliye hukuk mahkemesinin görevsizliği gerekçe gösterilerek reddedilen birinci başvurucunun şikâyetinden yola çıkılarak incelenen Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin muhtelif kararlarından hâlihazırda 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 4721 sayılı Kanun'un 24. maddesi karşısında özel hüküm olduğuna karar verildiği, dolayısıyla internet ortamında yapılan yayınlarla kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden kişilerin 4721 sayılı Kanun'un 24. maddesine göre hukuk hâkimine başvuramayacağı sonucu çıkmaktadır. Böylelikle Yargıtay içtihadı ile özel hukuk yolunun kişilik haklarının ihlal edildiği iddiasıyla internet içeriğine erişimin engellenmesi taleplerine kapatıldığı anlaşılmıştır (bkz. §§ 51, 52). Başka bir ifadeyle sulh ceza hâkimliklerinden talep ettikleri korumayı elde edemeyen başvuruculara özel hukuk yollarına başvuru imkânının engellendiği, üçüncü kişilerce kişilik haklarına yapılan müdahaleler için makul bir başarı şansı sunabilecek ve bir çözüm sağlayabilecek nitelikteki kullanılabilir ve etkili başvuru yolunun fiilen kullanılamaz hâle geldiği tespit edilmiştir. Ceza davaları yoluyla bireyin şeref ve itibarının korunmasının özel hukuk davalarına göre oldukça dar alanda etkili bir yol olduğu da dikkate alındığında bu aşamada erişimin engellenmesi talebi sulh ceza hâkimliklerince reddedilen başvuruculardan genel hukuk yollarını tüketmeleri beklenemeyecektir. O hâlde mevcut durumda kişilik haklarına yönelik suç teşkil etmeyen haksız fiil saldırıları için pratikte kullanılabilir tek başvuru yolu olarak 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesindeki usulün kaldığı anlaşılmıştır.

iv. Anayasa Mahkemesinin 27/10/2021 tarihli ve 2018/14884 Numaralı Pilot Kararı Kapsamında Somut Olayın Değerlendirilmesi

83. Anayasa Mahkemesi, yakın tarihli Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri kararında; 5651 sayılı Kanun'un yargılama hukukunun usulüne ilişkin güvencelerin kullandırılamaması nedeniyle çatışan haklar arasında dengeleme yapılmasının zorlaştığı 9. maddesindeki usulün kişilik haklarının ihlal edildiğinin ilk bakışta (prima facia) anlaşılabildiği hâller ile sınırlı olarak uygulanmadığını, verilen kararlarda Anayasa Mahkemesi içtihadı ile ortaya konulan ilkelerin takip edilmediğini tespit ederek derece mahkemelerinin 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi kapsamında verdikleri aynı yöndeki kararlarının sistematik bir sorunun varlığına işaret ettiğini açıklamıştır (aynı kararda bkz. § 120).

84. Anayasa Mahkemesi 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesinde yer alan erişimin engellenmesi yolunun kanun koyucu tarafından hukuk sistemindeki mevcut yargılama usullerinden farklı bir yol olarak tasarlandığını, kanun gerekçesinde erişimin engellenmesi yolunun tedbir olarak tanımlanmasına rağmen şikâyet konusu internet içeriklerine erişimin belirsiz süreyle engellendiğini, bu şekilde süresiz kısıtlamaların ifade ve basın özgürlükleri için büyük tehlikeler arz ettiğini, bu itibarla şeklî yönden kesin hükmün bütün sonuçlarını doğuran ve süresiz etki gösteren bir kuralın keyfî ve orantısız müdahalelere karşı mutlaka koruyucu birtakım güvenceler içermesi gerektiğini belirtmiştir (Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri, § 121).

85. Anayasa Mahkemesi Kanun'un 9. maddesindeki erişimin engellenmesi yolunun önceki kararlarında tespit ettiği üzere yargılama hukukunun usule ilişkin güvencelerini barındırmamasının yanında sıkı ve etkili bir denetim mekanizması da sunamadığını ortaya koymuştur. Anayasa Mahkemesine göre müdahalenin ağırlığının gerekli kıldığı bazı durumlarda bireyin kişilik haklarının hızlı ve etkili bir şekilde korunması ihtiyacı nedeniyle öngörülmüş bir yolun birtakım usule ilişkin güvenceleri ilk anda sağlayamaması makul kabul edilse bile bu yola başvurulması ile ifade özgürlüğüne müdahalede bulunulan karşı tarafın hakkına halel gelmemesi için söz konusu eksikliklerin yargılama sürecinin sonraki aşamalarında mutlaka telafi edilmesi gerekir (Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri, § 125).

86. 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesinde erişimin engellenmesi kararlarına karşı başvurulabilecek yegâne yol olan itiraz kanun yolu; erişimin engellenmesi kararı nedeniyle ifade özgürlüğü sınırlandırılan kişilere yargılama hukukunun usule ilişkin güvencelerinin sağlanabileceği yani bu kişilerin yapılan müdahaleye karşı delil sunmak da dâhil olmak üzere savunmalarını ortaya koyma imkânı bulabilecekleri, hukuki dinlenilme ve çelişmeli yargılama hakkına sahip olabilecekleri tek mercidir. Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri kararında 5271 sayılı Kanun'un 268. ila 271. maddelerinde düzenlenen itiraz kanun yolunun hukuki niteliğini erişimin engellenmesi usulünün kendine özgü karakterinin de etkisiyle uygulamada ortaya çıkan yansımaları ile birlikte değerlendiren Anayasa Mahkemesi, mevcut durumda itiraz makamının erişimin engellenmesi kararından etkilenen tarafların yargılamaya aktif olarak katılımını öngören çelişmeli bir yargılama sunmaktan ve yargılamanın ilk aşamasındaki eksiklikleri telafi etmekten uzak olduğu kanaatine varmıştır (aynı kararda bkz. §§ 126-130).

87. Ayrıca Kanun'un 9. maddesinin -her ne kadar meşru bir sınırlandırma sebebi sunsa da- sulh ceza hâkimliklerinin bu yetkiyi nasıl kullanacaklarını tarif etmediğini, üstelik kişilik

haklarına yapılan saldırılara karşı internet içeriğinin sınırlandırılmasına yönelik kademeli bir müdahale yöntemi sunmak yerine saldırının niteliğinden ve boyutundan bağımsız olarak her türlü saldırının önlenmesinde erişimin engellenmesi usulünü tek müdahale aracı olarak belirlediğini açıklayan Anayasa Mahkemesi mevcut hâliyle 9. maddenin kamusal makamların takdir yetkisini daraltarak keyfî davranışların önüne geçilebilmesi için demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun ve orantılı karar verilmesini sağlayacak güvenceleri de içermediği kanaatine varmıştır (aynı kararda bkz. §§ 131, 132).

88. Bu değerlendirmeler ışığında Anayasa Mahkemesi demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun ve orantılı olmadığına karar verilen müdahalenin başvuruculaların Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleri ile korunan haklarını ihlal ettiği, ifade ve basın özgürlüklerinin korunmasına ilişkin temel güvencelere sahip olmaması nedeniyle ihlalin doğrudan kanundan kaynaklandığı sonucuna varmış, yapısal sorunun çözümü için keyfiyetin yasama organına bildirilmesine karar vermiştir (Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri, §§ 133, 159).

89. Söz konusu pilot kararda da belirtildiği gibi 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi ile öngörülen erişimin engellenmesi yolu sıklıkla başvurulan bir müdahale aracı olması nedeniyle ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği iddialarını içeren çok daha fazla sayıda şikâyet Anayasa Mahkemesi önüne bireysel başvuru yolu ile getirilmektedir. Bununla birlikte temel güvencelere sahip olmayan kanuni dayanağın çatışan iki haktan yalnızca biri yönünden sorun oluşturduğu düşünülemez. Şikâyetlerin esasını inceleme imkânı olmayan ve gerektiğinde uygun bir telafi yöntemi de sunamayan mevcut mekanizma, internet yayını nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiği iddiasıyla sulh ceza hâkimliklerine başvuran kişiler yönünden de etkili bir başvuru yolu olmaktan uzaktır. Bu nedenle de Anayasa Mahkemesine hatırı sayılır çoklukta bireysel başvuru yapılmaktadır.

90. Nitekim somut başvurular internet içeriğine erişimin engellenmesi taleplerinin reddedilmesi nedeniyle istedikleri korumayı elde edemeyen başvuruculaların şeref ve itibarın korunması haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Altıncı başvurucu "PKK'lı Şahıs" olmakla nitelendirilerek kişisel bilgilerinin paylaşıldığı, yüzünün de görüntülendiği videonun üçüncü bir şahıs tarafından bir sosyal medya platformunda yayımlandığı iddiasıyla, anılan videoya erişimin engellenmesi talebiyle sulh ceza hâkimliğine başvurmuş; Sulh Ceza Hâkimliği somut olayda ilk bakışta ihlal bulunmadığı gerekçesiyle başvurucunun talebini reddetmiştir. Ancak Hâkimlik, başvurucuyu terör örgütü üyesi olmakla itham eden, kişisel verilerini ve görüntüsünü paylaşmak suretiyle sosyal medyada hedef hâline getiren internet içeriğinin hangi gerekçeyle ilk bakışta ihlal doktrini kapsamında kalmadığını açıklamamıştır. İtiraz mercii de başvurucunun esaslı iddialarını dikkate almamış, Hâkimliğin kararını hukuka uygun bularak başvurucunun itirazını reddetmiştir. Böylelikle başvurucu, ortada ilk bakışta ihlal bulunmadığı gerekçesiyle istediği korumayı elde edememiştir.

91. İkinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci başvuruculaların erişimin engellenmesi talebinin reddinde ise sulh ceza hâkimliklerinin ret kararlarının ilk bakışta ihlal doktrini uyarınca yapılan bir değerlendirmenin sonucu olmadığı, aksine acil bir şekilde ve dosya üzerinden verdikleri kararların işin esasına yönelik tespit hükmü içerdiği, kararlarda şikâyet konusu içeriklerin hukuka aykırı olmadığına kanaat getirdikleri görülmüştür. Bununla birlikte gerekçeli kararlar, somut olayın koşullarından kopuk ve genel ifadeler içerdiğinden başvuruculaların esaslı iddialarının dikkate alınıp alınmadığı, hâkimliklerce verilen kararlarda çatışan haklar arasında adil bir dengenin gözetilip gözetilmediği de tespit edilememiştir. Aynı şekilde itiraz mercileri de başvuruculaların hiçbir esaslı iddiasını dikkate almamış,

itirazlarını tek cümlelik soyut gerekçelerle reddetmiştir. Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihadına göre kişilik haklarına yönelik ihlalin ilk bakışta anlaşılacak kadar açık olmadığı bu başvurularda, çatışan menfaatler arasında bir denge kurularak haberlerdeki iddiaların gerçek olup olmadığının ve başvuruculaların kişilik haklarını ihlal edip etmediğinin tespitinin çelişmesiz bir incelemeyle, acil bir şekilde ve dosya üzerinden verilen kararlarla gerçekleştirilemediği görülmüştür.

92. Anayasa Mahkemesi Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri kararında, internet ortamında bulunan bir içeriğe erişimin engellenmesinin o içeriğin belirli bir ülke sınırları içinden ulaşılmasına kararın verildiği tarihten itibaren süresiz olarak engellediğinden ağır bir müdahale aracı olduğunu ve internet ortamında bulunan zararlı içeriklerle diğer başka usullerle mücadele edilebildiği sürece başvurulmaması gereken bir yöntem olduğunu vurgulamıştır. Nitekim Anayasa Mahkemesi anılan kararında Kanun'un 9. maddesindeki erişimin engellenmesi usulünün kapsamı belirlenirken internetin sınırlandırılmasını düzenleyen kanunların olabildiğince dar bir uygulama alanına izin verecek şekilde tasarlanması ve kullanımının acil bir toplumsal ihtiyacın gerekli kıldığı durumlara özgülenmiş olması gerektiğini önemle belirtmiştir.

93. Öte yandan haber ve fikirleri iletmedeki hızı, bunları saklama süresi ve kapasitesi ile küresel olarak bilgiye erişim aracı olan internet, temel hak ve özgürlüklerin kullanımında sağladığı imkânların yanında aynı zamanda temel hak ve özgürlüklere yönelik farklı müdahale yolları da ortaya çıkarmakta; uluslararası iş birliğini gerektirecek bir suç boyutuna ulaşmasa da bireylerin özel hayatlarına ve manevi bütünlüklerine yönelik çok çeşitli müdahale alanları oluşturmaktadır.

94. Anayasa Mahkemesi, C.K. kararında internet ortamının sağladığı ulaşılabilirlik, yaygınlık, haber ve fikirlerin depolanmasındaki ve muhafazasındaki kolaylık dikkate alındığında yayın içeriğinin internet ortamında uzun süre erişilebilir kalması hâlinde başvurucu bakımından toplumda sürekli olarak bir ön yargının ve özel hayatına müdahalenin gerçekleşmesi ihtimalini gözardı etmemiştir (aynı kararda bkz. § 34). Süratle bertaraf edilmesi gerekmeyen ancak internet ortamında süregelen varlığı nedeniyle şikâyet konusu içeriğin oluşturabileceği zararların çelişmeli bir yargılama marifetiyle tespit edildiği takdirde Anayasa'nın 13. maddesinin öngördüğü demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluk kriterinin unsurlarından biri olan orantılılık ilkesi uyarınca belirlenecek erişimin engellenmesi tedbirinden daha hafif araçlarlada -kişisel verilerin anonim hâle getirilmesi veya arama motorlarında listelenmesinin önüne geçilmesi gibi- ortadan kaldırılabilmesinin mümkün olduğunu vurgulamak gerekir. Şüphesiz yapılacak çelişmeli yargılama neticesinde durumun ağırlığı gerektiriyorsa istisnai olarak içeriğe erişimin engellenmesine yine karar verilebilir.

95. Anayasa Mahkemesi Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri kararında, ifade ve basın özgürlüklerine yönelik süregelen ihlalin ve sonuçlarının giderilebilmesi ve benzeri yeni ihlallerin önüne geçilebilmesi için ülkemizde hâlihazırda işleyen mevcut sistemin yeniden ele alınması ihtiyacını ortaya koymuştur. Anayasa Mahkemesi, internet ortamının yarattığı güçlükler nedeniyle devlete her durumda ve otomatik olarak çelişmeli bir yargılama yürütme konusunda pozitif bir yükümlülük yüklenemeyecek olsa da taraf teşkilinin sağlandığı durumlarda devletin bu kişilerin müdahaleye karşı delil sunmak da dâhil olmak üzere savunmalarını ortaya koyma imkânı bulabilecekleri, hukuki dinlenilme ve çelişmeli yargılama hakkına sahip olabilecekleri yargısal bir sistem kurmakla ve etkili bir adli denetim mekanizması oluşturmakla yükümlü olduğunu vurgulamıştır.

96. Anayasa Mahkemesi, internet ortamının organize edilmesi hususunda benimsenecek devlet politikasının bir parçası olan kanuni düzenlemeleri yapmanın yasama organının takdirinde olduğunu belirterek çevrim içi ortama yönelik müdahalelerin Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olması ve Anayasa'nın 26. maddesinin ihlaline yol açmaması için yapılacak yeni kanuni düzenlemelerde dikkate alınmasında yarar görülen asgari standartlara ilişkin önerilerde bulunmuştur (anılan öneriler için aynı kararda bkz. § 137). Esasen keyfî ve orantısız müdahalelere karşı önlem alarak, düzgün işleyen, etkili bir adli mekanizma kurulması amacına hizmet eden söz konusu tavsiyeler hayata geçirildiği takdirde çatışan haklar arasında adil bir dengenin sağlanabilmesi, her iki hakkın da daha etkin bir korumaya kavuşabilmesi mümkündür.

97. Yukarıda yer verilen tüm değerlendirmeler ışığında hâlihazırda işleyen mevcut sistemde Anayasa Mahkemesinin Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri kararı ile doğrudan kanundan kaynaklanan yapısal bir sorunu tespit ettiği, eldeki başvurunun incelenmesinden de sorunun yalnızca ifade özgürlüğü ihlallerine yol açmakla kalmayıp Kanun'un 9. maddesinin temel güvencelere sahip olmaması nedeniyle kişilik haklarına yönelik saldırılara karşı da etkin bir koruma sağlayamadığı anlaşılmıştır. Üstelik Anayasa Mahkemesi, üçüncü kişilerce kişilik haklarına yapılan müdahaleler için makul bir başarı şansı sunabilecek ve bir çözüm sağlayabilecek nitelikte etkili başvuru yolu olarak nitelendirdiği özel hukuk yolunun da Yargıtay içtihadı ile kişilik haklarının ihlal edildiği iddiasıyla internet içeriğine erişimin engellenmesi taleplerine kapatıldığı anlaşılmıştır. Buna göre Anayasa Mahkemesi hâlihazırda erişimin engellenmesi taleplerinin reddedilmesi nedeniyle başvuruculların müdahale edilen şeref ve itibarın korunması hakkına hukuki çare arayabilecekleri etkili bir başvuru yolu bulunmadığı sonucuna varmıştır.

98. Açıklanan gerekçelerle Anayasa’nın 17. maddesiyle bağlantılı olarak 40. maddesinde güvence altına alınan etkili başvuru hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

D. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

99. Birinci başvurucu, uzun süren yargılama nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

100. 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun'a eklenen geçici 2. maddeye göre Anayasa Mahkemesine yapılan ve münhasıran bu maddenin yürürlüğe girdiği 31/7/2018 tarihi itibarıyla Anayasa Mahkemesinde derdest olan yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığı iddiasıyla ilgili bireysel başvuruların Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Tazminat Komisyonu (Tazminat Komisyonu) tarafından incelenerek karara bağlanması öngörülmüştür. Anayasa Mahkemesi Ferat Yüksel (B. No: 2014/13828, 12/9/2018, §§ 27-36) kararında Tazminat Komisyonuna başvuru imkânının getirilmesine ilişkin yolu ulaşılabilir olma, başarı şansı sunma ve yeterli giderim sağlama kapasitesinin bulunup bulunmadığı yönünden inceleyerek Tazminat Komisyonuna başvuru yolu tüketilmeden yapılan başvurunun incelenmesinin bireysel başvurunun ikincil niteliği ile bağdaşmayacağı sonucuna varmış; başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle başvurunun kabul edilemezliğine karar vermiştir.

101. Mevcut başvuruda da söz konusu karardan ayrılmayı gerektiren bir durum

bulunmamaktadır.

102. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduklarına karar verilmesi gerekir.

E. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

103. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir. …

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

104. Başvurucular, ihlalin tespiti ile yeniden yargılamaya hükmedilmesi talebinde bulunmuştur. Buna ek olarak başvurucular İ.D., R.İ.B., F.A. ve A.T.nin manevi tazminat talepleri bulunmaktadır.

105. Anayasa Mahkemesinin Mehmet Doğan ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (Aligül Alkaya ve diğerleri (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

106. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural, mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (Mehmet Doğan, §§ 55, 57).

107. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilmeden önce ihlalin kaynağının belirlenmesi gerekir. Buna göre ihlal; idari eylem ve işlemlerden, yargısal işlemlerden veya yasama işlemlerinden kaynaklanabilir. İhlalin kaynağının belirlenmesi uygun giderim yolunun belirlenebilmesi bakımından önem taşımaktadır (Mehmet Doğan, § 57).

108. Anayasa Mahkemesi daha önce Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri kararında 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesine dayanılarak yapılan müdahalelerin Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinin ihlaline sebebiyet verdiği, ifade ve basın özgürlüklerinin korunmasına ilişkin temel güvencelere sahip olmaması nedeniyle ihlalin doğrudan kanundan kaynaklandığı sonucuna varmış; bu sorunun çok sayıda şikâyetin bireysel başvuru yolu ile Anayasa Mahkemesi önüne getirilmesine yol açtığını dikkate alarak pilot karar usulü başlatılmasına ve yapısal sorunun çözümü için keyfiyetin yasama organına

bildirilmesine karar vermiştir (Keskin Kalem Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. ve diğerleri, §§ 133, 159).

109. İncelenen başvuruda ise 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesinin temel güvencelere sahip olmamasının çatışan iki haktan yalnızca ifade özgürlüğü yönünden değil aynı zamanda şeref ve itibarın korunması hakkı açısından da sorun oluşturduğu belirtilerek şikâyetlerin esasını inceleme imkânı olmayan ve gerektiğinde uygun bir telafi yöntemi de sunamayan mevcut mekanizmanın üçüncü kişilerce kişilik haklarına yapılan müdahaleler için makul bir başarı şansı sunabilecek ve bir çözüm sağlayabilecek nitelikte etkili bir başvuru yolu olmadığı tespit edilmiştir. Öte yandan kişilik haklarının ihlal edildiği iddiasıyla internet içeriğine erişimin engellenmesi talepleri için Anayasa Mahkemesince daha önce etkili bir yol olduğu teorik olarak gösterilen özel hukuk yolunun da Yargıtay içtihadı nedeniyle pratikte kullanılamadığı belirlendiğinden hâlihazırda başvuruculara müdahale edilen şeref ve itibarın korunması hakkına hukuki çare arayabilecekleri etkili bir başvuru yolu bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

110. Somut başvuruda başvuruculara şeref ve itibarın korunması haklarının ihlal edildiği iddialarına hukuki çare arayabilecekleri etkili bir başvuru yolu bulunmadığı tespit edildiğine göre yeniden yargılama, mağduriyetin giderilmesi için uygun bir yol olmayacaktır. Bu itibarla başvuruculara ayrı ayrı net 15.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvuruculara gizlilik talebinin kabulü ile kamuya açık belgelerde kimlik bilgilerinin gizli TUTULMASINA,

B. Üçüncü ve beşinci başvuruculara adli yardım taleplerinin KABULÜNE,

C. 1. Şeref ve itibar hakkı ile bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Birinci başvurucunun makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

D. Anayasa'nın 17. maddesiyle bağlantılı olarak 40. maddesinde güvence altına alınan etkili başvuru hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

E. Başvuruculara ayrı ayrı net 15.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

F. 239,50 TL harç ve 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 10.139,50 TL yargılama giderinin birinci başvurucuya; 294.70 TL harç ve 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 10.194,70 TL yargılama giderinin ikinci başvurucuya; 364,60 TL harç ve 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 10.264,60 TL yargılama giderinin dördüncü başvurucuya; 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan yargılama giderinin beşinci başvurucuya; 487,60 TL harç ve 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 10.387,60 TL yargılama giderinin altıncı başvurucuya AYRI AYRI ÖDENMESİNE,

G. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ

UYGULANMASINA,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 28/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş. (4)

B. No: 2017/36186 | Karar tarihi: 28.12.2022

Genel Kurul

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2017/36186

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

GENEL KURUL

KARAR

TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş. BAŞVURUSU (4)

(Başvuru Numarası: 2017/36186)

Karar Tarihi: 28/12/2022

R.G. Tarih ve Sayı:19/4/2023 - 32168

GENEL KURUL

KARAR

Başkan : Zühtü ARSLAN

Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN

Üyeler : Muammer TOPAL

M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Recai AKYEL

Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Selahaddin MENTEŞ

Basri BAĞCI

İrfan FİDAN

Kenan YAŞAR

Muhterem İNCE

Raportör : M. Emin ŞAHİNER

Başvurucu : Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.

Başvurucu Vekilleri : Av. Duygu ÜNEL

Av. İzzet Serhat DEMİR

Av. Betül Zekiye GÜRBÜZ

Av. Mutlu KORKMAZER

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının, imtiyaz sözleşmesiyle tahsis edilen numaraların başka operatörlere taşınmasına imkân tanınması nedeniyle de mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 26/10/2017 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.

7. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanda bulunmuştur.

8. İkinci Bölüm tarafından 27/1/2021 tarihinde yapılan toplantıda, niteliği itibarıyla Genel Kurul tarafından karara bağlanması gerekli görüldüğünden başvurunun Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 28. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Genel Kurula sevkine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

9. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

10. Başvurucu, entegre iletişim ve teknoloji hizmeti alanında faaliyet göstermekte olup elektronik haberleşme hizmeti sunan bir şirkettir.

11. Başvurucu Şirket ile Ulaştırma Bakanlığı arasında 27/4/1998 tarihinde 25 yıl süre ile geçerli olacak GSM Pan Avrupa Mobil Telefon Sisteminin Kurulması ve İşletilmesine Dair İmtiyaz Verilmesine İlişkin Lisans Sözleşmesi (İmtiyaz Sözleşmesi) imzalanmıştır.

12. Başvurucu Şirket, 900 megahertz (Mhz) bant genişliğinde olmak üzere mobil cep telefonu (GSM) imtiyazı verilmesine ilişkin mezkûr İmtiyaz Sözleşmesi'ni daha sonra 12/5/2001 tarihli ve 4673 sayılı Kanun'un geçici 2. maddesi gereğince ilk olarak Telekomünikasyon Kurumu ile yenilemiştir (7/1/2000 tarihli ve 4502 sayılı Kanun'la kurulan Telekomünikasyon Kurumu, 10/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile yeni bir düzenlemeye tabi olmuş, Kurumun adı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu olarak değiştirilmiştir.). Başvurucu Şirket; faaliyetlerini 13/2/2002, 10/3/2006 ve 25/2/2009 tarihlerinde tadil edilen İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında, üçüncü nesil mobil telefon hizmetlerini ise Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ile imzaladığı 30/4/2009 tarihli İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında yürütmektedir.

13. İmtiyaz Sözleşmesi'nin 16. maddesi uyarınca başvurucu Şirkete ulusal numaralandırma planında yer alan 530 ila 539 alan kodları tahsis edilmiştir. Anılan düzenleme ve İmtiyaz Sözleşmesi hükmü gereğince başvurucu Şirketin bu alan kodlarını takip eden yedi haneli numara bloklarını kullanma hak ve yetkisi bulunmaktadır.

14. 4673 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile birlikte İmtiyaz Sözleşmesi'ni 13/2/2002 tarihinde yenileyen Telekomünikasyon Kurumunca daha sonra 1/2/2007 tarihli ve 26421 sayılı Resmî Gazete'de Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği (Yönetmelik) yayımlanmıştır. Anılan Yönetmelik ile GSM abonelerine numaralarını değiştirmeden hizmet aldıkları işletmeciyi, bulundukları fiziksel konumları ve/veya aldıkları hizmetleri değiştirme imkânı sağlanmıştır.

15. Başvurucu Şirket, mezkûr Yönetmelik'in yürütmesinin durdurulması ve iptali talebiyle 29/3/2007 tarihinde Danıştay Onüçüncü Dairesinde (Daire) dava açmıştır. Dava dilekçesinde başvurucu Şirket; dava konusu Yönetmelik ile, işletmecilere tahsis edilen numaraların -kullanıcıların işletmecilerini değiştirmeleri hâlinde- taşınabilmesi olanağı getirildiğinden İmtiyaz Sözleşmesi'nin 16. maddesiyle tahsis edilen ve sınırlı sayıda olan numaraları kullanabilmesi imkânının ortadan kaldırıldığını ve İmtiyaz Sözleşmesi ile korunan mülkiyet hakkının ve bu sözleşmeden kaynaklanan kazanılmış haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu Şirket dilekçede, dava konusu Yönetmelik ile tüzel kişiliğine ait ticari marka ile özdeşleşen alan kodlarının ticari değerinin ortadan kaldırıldığından yakınmıştır. Dava dilekçesinde başvurucu ayrıca dava konusu Yönetmelik hükümleri ile mezkûr alan kodlarının diğer işletmeciler tarafından kullanılmasına imkân tanındığı ölçüde işletmeler arasında haksız rekabete neden olunduğunu iddia etmiştir.

16. Daire 1/6/2009 tarihli kararı ile davanın reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesinde;

i. Telekomünikasyon Kurumuna, telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesi ve altyapısının işletilmesi ile ilgili olarak sektörün faaliyetlerini tam bir rekabet ortamı içinde gerçekleştirmesini sağlama konusundaki görevi ve telefon hizmetinde kullanılan numaranın kıt kaynak olması nedeniyle telekomünikasyon şebekelerinde kullanılan numaraların ulusal kapsamda planlanması, plana uygun olarak tahsis edilmesi, tahsis edilen numaraların etkin ve verimli kullanımının sağlanması ve numaralandırma ile ilgili benzer konularda kanuna aykırı olmamak koşuluyla düzenleme yapma veya yönetmelik çıkarma konusunda yetki verildiği hususuna dikkat çekilmiştir.

ii. Dava konusu Yönetmelik'in numara taşınabilirliğinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlandığı ve telefon şebekelerinde numara taşınabilirliğinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsadığı ifade edilmiştir.

iii. Telefon hizmetinde kullanılan numaranın kıt kaynak olması nedeniyle numara kaynağının işletmecilere mülkiyet satışına değil tahsisine konu olması yani işletmecilerin numaraların kullanım hakkını elde etmesi gözönüne alınarak dava konusu Yönetmelik ile -piyasalarda rekabetin tesisi ve tüketici menfaatlerinin korunması amacıyla- işletmecilere abonelerin kullanımlarına verilen numaraları taşıyabilmelerini sağlama yükümlülüğünün getirildiği, düzenlemenin kanun hükümlerine aykırı bir yönünün bulunmadığı, kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun bulunduğu vurgulanmıştır.

iv. İmtiyaz Sözleşmesi'nin 16. maddesinde, ulusal numaralama planında bu sözleşmenin konusu GSM şebekesi için tahsis edilen alan kodunun 530 ila 539 olduğunun ve bu aralıktan başka bir alan kodunun kullanılamayacağının taraflarca kararlaştırıldığı, tahsis edilen numaraların davacıya kazanılmış bir hak sağladığına ilişkin bir hükme ise yer verilmediği belirtilmiştir.

v. İmtiyaz Sözleşmesi'nin 15. maddesine göre işletmecinin sözleşme ile kuracağı GSM şebekesinin ulusal numaralama planının bir parçası olduğu, bu planın gereklerine tümüyle

uymak zorunda olduğu, arama, aranma, numara düzeneği, özel servislere erişim ve benzeri hususlarda Kurumun güncellediği, işletmecilere bildirdiği ulusal numaralama planının koyduğu hükümlerin aynen uygulanacağı, işletmecinin ulusal numaralama planının öngördüğü yapının dışına çıkmayacağı ve özel numaralama planı getirmeyeceği ifade edilmiştir.

17. Başvurucu Şirket, anılan kararın bozulması istemiyle temyiz yoluna başvurmuştur. Temyiz dilekçesinde başvurucu Şirket, davada ileri sürdüğü hukuka aykırılık iddialarının tümüyle karşılanmadığına ve karar gerekçesinin de hatalı, hukuka aykırı ve tatmin edici olmaktan uzak olduğuna dikkat çekmiştir. Dilekçesinde başvurucu Şirket, bir hukuk devletinde hukuk güvenliğinin sonucu olan ahde vefa ilkesinin sözleşme özgürlüğünün korunmasını zorunlu kılmış olmasına rağmen söz konusu ilkenin davada uygulanmadığından yakınmıştır. Başvurucu, dilekçesinde ayrıca Yönetmelik ile alıcı ve verici şebekelere iletim ve kontrol yükümü için verilen sürelerin yetersiz olup uygulanmasının mümkün olmadığını, geçmiş dönem borcu bulunan abonelere mevcut borçlarını ödemeden operatör değiştirme imkânı sağlanmasıyla kötü niyetli kullanıma teşvik yolunun açıldığını ileri sürmüştür. Ayrıca İmtiyaz Sözleşmesi ile tesis edilen kazanılmış hakka dokunulmamasına ilişkin açık bir kanun hükmünün varlığına rağmen bu hususun da Dairece dikkate alınmadığını iddia etmiştir. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu (İDDK) 1/4/2013 tarihinde verdiği kararla temyize konu edilen kararı onamıştır. Anılan karara karşı başvurucunun karar düzeltme talebi ise Danıştay İDDK'nın 15/5/2017 tarihli kararıyla reddedilmiştir.

18. Nihai karar, başvurucu Şirkete 27/9/2017 tarihinde tebliğ edilmiştir.

19. Başvurucu 26/10/2017 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. Mevzuat Hükümleri

20. 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun mülga 2. maddesinin ilgili kısmı şöyledir (Değişik madde: 27/1/2000- 4502 S.K./2. mad.):

"...

e) Türk Telekom’un Bakanlık ile imzalayacağı görev sözleşmesinde ve diğer sermaye şirketlerinin Bakanlık ile imzalayacakları imtiyaz sözleşmelerinde ve gerekli görülen hallerde Bakanlıkça verilen ruhsatlarda ve genel izinlerde de diğer hususların yanı sıra, makul ve ayırım gözetmeyen hüküm ve şartlar çerçevesinde şu konularda hükümlere yer verilir:

...

12) Numaralandırma ve numara taşınabilirliğine ilişkin hükümler,

...

g) Yukarıdaki hükümlerin, cezaların ve 4 üncü maddede belirtilen ilkelerin uygulanma esaslarını göstermek üzere yönetmelikler çıkarılır.

..."

21. 406 sayılı Kanun'un mülga 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"c) Frekans, uydu pozisyonu ve numaralandırma gibi kıt kaynakların tahsisini ihtiva eden, herbir işletmeciye belirli, özel hak ve yükümlülüklerin verilmesini gerektiren veya sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülecek olan telekomünikasyon hizmetleri veya altyapısı ancak Bakanlık ile akdedilecek bir imtiyaz sözleşmesi ile yürütülür...

..."

22. 406 sayılı Kanun'un mülga 4. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesinde ve/veya telekomünikasyon altyapısı işletiminde ve bu hususlarda yapılacak düzenlemelerde aşağıdaki ilkeler nitelik ve nicelik itibarı ile gözönüne alınır:

...

b) Aksini gerektiren objektif nedenler bulunmadıkça, eşit şartlardaki aboneler, kullanıcılar ve işletmeciler arasında ayırım gözetilmemesi ve hizmetlerin benzer konumdaki her kişi tarafından eşit şartlarla ulaşılabilir olması.

..."

23. 406 sayılı Kanun'un ek 27. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda ve diğer mevzuatta Ulaştırma Bakanlığına, görev sözleşmesi veya imtiyaz sözleşmesi yapma veya telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin verme yetkisi ile bu yetkiye ilişkin yapılacak düzenlemeler ile ilgili her türlü göreve yönelik yapılan atıflar Kuruma yapılmış sayılır.

İmtiyaz sözleşmesi akdedilerek yürütülecek olan telekomünikasyon hizmetleri veya alt yapısına yönelik yetkilendirmeye ilişkin plânlar Kurum tarafından hazırlanır. Kurum tarafından hazırlanan bu plânlar Ulaştırma Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından onaylanır ve Kurum tarafından yürütülür.

Görev ve imtiyaz sözleşmeleri, telekomünikasyon ruhsatı ve genel izinlerin asgari değerleri, Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir."

24. 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanunu'nun 7. maddesinin ilgili kısmı şöyledir (Değişik: 27/1/2000-4502/16 mad.):

"...

d) Radyo ve televizyon verici istasyonları dahil olmak üzere her nevi frekans, planlama, tahsis ve tescil işlemlerini takat ve yayın sürelerini de göz önünde tutarak uluslararası kuruluşlarla işbirliği de yapmak suretiyle yürütme,

...

ı) Telekominikasyon hizmetleri ve altyapısı ile ilgili olarak işletmecilerin ve bu alanda kanuna uygun olarak ticari faaliyet içinde bulunanlarin, hizmetlerin yürütülmesi, altyapının işletilmesi ve çeşitli telekominikasyon teçhizat ve cihazları üreten veya satanların bu hizmet ve faaliyetlerini Türkiye dahilinde tam bir rekabet ortamı içinde gerçekleştirmelerini sağlamak, teşvik edici tedbirleri almak,

...

Kurum telekominikasyon hizmetlerinin yürütülmesi ve alt yapısının işletilmesi ile ilgili hususları ve ayrıca hem bu hizmetlerde hem de genel olarak telekomonikasyon sektöründe

rekabete aykırı davranış, plan ve uygulamaları re'sen veya şikayet üzerine incelemeye ve görev alanına giren konularda bilgi ve dokümanların sağlanmasını talep etmeye yetkilidir. Kurum, telekominikasyon hizmetleri ve altyapısı ile ilgili yönetmeliklerin ve diğer genel idari işlemlerin yayınlanmasından önce ilgili tarafların kamuya açıklanacak olan ve üzerinde ilgili tarafların yorum yapabileceği görüşlerini bildirmesine imkan verebilmek için gerekli tedbirleri alabilir. Kurum tüketici menfaatlerinin korunması için de gerekli tedbirleri alır.

..."

25. 12/5/2011 tarihli ve 4673 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu, Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun ile Ulaştırma Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun'un geçici 2. maddesi şöyledir:

"Ulaştırma Bakanlığı ile görev, GSM görev veya imtiyaz sözleşmesi imzalayarak veya Ulaştırma Bakanlığından telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin alarak halihazırda hizmet veren işletmecilerle Kurum, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde, karşılıklı mutabakat sağlayarak, bu Kanuna ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmayacak şekilde sözleşmelerde değişikliklere gidebileceklerdir. Ancak, görev sözleşmesinde millî güvenlik ve kamu düzeni ile ilgili olarak yer alan hükümler geçerliliğini korur. Kurum, taraflar arasında mutabakat sağlanarak sözleşmelerin yenilenmesi sürecinde, Hazine payı ile ilgili maddelerin düzenlenmesinde Hazine Müsteşarlığının görüşünü almak zorundadır.

Bu süre içinde mutabakat sağlanamaması halinde, Ulaştırma Bakanlığı ile görev, GSM görev veya imtiyaz sözleşmesi imzalayarak veya Ulaştırma Bakanlığından telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin alarak halihazırda hizmet veren işletmeciler anılan süre sonundan itibaren bir ay içinde bu Kanuna ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmayacak şekilde ve mevcut sözleşmelerinde yer alan hak ve yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla, görev veya imtiyaz sözleşmelerini Kurum ile yenilemek zorundadır. Bu süre zarfında imtiyaz sözleşmelerinin yenilenmemesi halinde Kurum, 406 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (f) fıkrasındaki yetkilerini kullanır."

26. 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 12. maddesinin (3) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Kullanım hakkı verildiği durumlarda, yukarıdakilere ilaveten sektörün ihtiyaçları, uluslararası düzenlemeler, teknolojide meydana gelen gelişmeler gibi hususları gözeterek aşağıdaki hususlar başta olmak üzere, mevzuat doğrultusunda yükümlülükler getirilebilir:

...

ç) Numara taşınabilirliği.

..."

27. 5809 sayılı Kanun'un geçici 2. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

“Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurumla imzalanmış olan görev ve imtiyaz sözleşmeleri; süre bitimi, fesih, iptal veya başkaca herhangi bir nedenle sona ermelerine kadar mevcut hükümleri uyarınca geçerliliklerini devam ettirirler. 406 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin son fıkrasında yer alan tanımlar ilgili olduğu sözleşmenin konusu itibariyle bu fıkra uygulamasında geçerliliklerini sürdürürler.”

28. 19/8/2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin

Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 2. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Cumhurbaşkanlığına bağlı, ana faaliyet konusu bu Kanunla belirtilen Türkiye Varlık Fonu ve alt fonların kurulması ve yönetimi olan, profesyonel yönetim ilkelerine göre yönetilen, özel hukuk hükümlerine tabi Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi kurulmuştur."

29. 6741 sayılı Kanun'un 5. maddesi şöyledir:

"Türkiye Varlık Fonuna devredilen varlıklar ve haklar ile Şirket tarafından gerçekleştirilen faaliyetler neticesinde elde edilen tescile tabi olabilen diğer her türlü değer ilgili siciline veya kütüğüne Türkiye Varlık Fonu adına tescil edilir. Türkiye Varlık Fonu, bu madde kapsamındaki tescil işlemleri ile sınırlı olmak üzere tüzel kişiliği haiz addolunur."

30. Yönetmelik'in 4. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu Yönetmelikte geçen;

...

b) Adres taşınabilirliği: Abonenin numarasını değiştirmeden bulunduğu adresi değiştirebilmesini,

...

s) Numara taşınabilirliği: Abonelerin numarasını değiştirmeden hizmet aldığı işletmeciyi veya adresini veya aldığı hizmetin türünü değiştirebilmesini,

..."

31. Yönetmelik'in geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Kurum tarafından merkezi referans veri tabanının kurulduğu tarihin işletmecilere bildirilmesini müteakip; işletmeciler, söz konusu kurulum tarihinden itibaren altı ay içerisinde, mobil numara taşınabilirliğini, oniki ay içerisinde ise coğrafi numara taşınabilirliği ile coğrafi olmayan numara taşınabilirliğini uygulamaya geçirmekle ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde gerekli düzenlemeleri yapmakla yükümlüdür."

32. Telekomünikasyon Kurumu ile başvurucu Şirket arasında yenilenen 13/2/2002 tarihli İmtiyaz Sözleşmesi'nin 16. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Ulusal numaralama planında bu Sözleşme konusu GSM şebekesi için tahsis edilmiş alan kodu 530-539 arasıdır. Bu aralıktan başka bir alan kodu kullanılamaz"

2. Yargı Kararları

33. Danıştay Onuncu Dairesinin 6/11/2017 tarihli ve E.2017/1920, K.2017/3450 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...İdare hukukunda imtiyaz kavramı, kamu hizmetinin yürütülmesi yöntemlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Kamu hizmetinin, idarenin gözetim ve denetimi altında, genellikle uzun süreli bir 'idari sözleşme' uyarınca sermaye, kar, hasar ve zararı kendilerine ait olmak üzere özel hukuk kişilerince yürütülmesine imtiyaz denmekte, konusu, kamu hizmetinin kurulmasını ve/veya işletilmesini bir özel kişiye devretmek olan sözleşmeler de 'kamu hizmeti imtiyaz sözleşmeleri' olarak adlandırılmaktadır.

Kamu hizmeti imtiyaz sözleşmeleri, gerek konusunun bir kamu hizmetinin kurulması ve/veya işletilmesi olması, gerekse hizmetin yürütülmesini sağlamak için hizmeti yapanlara kamu gücüne dayanan kimi yetkiler tanıması ve idarenin hizmetin düzenli ve istikrarlı biçimde yürütülmesini sağlamak için denetim ve gözetim yetkisine sahip olması yönlerinden idari sözleşmelerin tüm yetkilerini taşırlar...."

34. Danıştay Onuncu Dairesinin 24/1/2011 tarihli ve E.2010/15833, K.2011/118 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...İdari Sözleşmeler özel hukuk sözleşmeleri gibi akdi bir hukuki ilişkiyi düzenlemekle beraber özellikle imtiyaz sözleşmeleri, sözleşmenin konusu olan kamu hizmeti ve kamu yararı ile olan ilgi ve irtibatına bağlı olarak idareye sözleşmede tek taraflı değişiklik yapmak yetkisinin tanınmasını gerektirmektedir.

Ancak idare, sözleşmenin doğrudan doğruya kamu hizmetini, kamu malını ve kamu yararını ilgilendiren hükümleri üzerinde değiştirme yetkisine sahip olmakla birlikte bu değiştirme yetkisinin, sözleşmenin konusunu tamamen değiştirme, tarafın ifa etmeyi taahhüt ettiği yükümlülüklerden tamamen ayrı mahiyette birtakım yükümlülükler tahmiline kadar gidemeyeceği açıktır.

İdari sözleşmelerde akit karakteri daha ziyade, idare ile diğer taraf arasındaki mali yapıda oluştuğundan, idarenin sözleşmede hüküm bulunmaması halinde sözleşmenin mali hükümlerini tek taraflı olarak değiştiremiyeceği açıktır.

Aksine, idarenin imtiyazlarına dayanarak yapmış olduğu değişiklikler mali denge üzerinde herhangi bir tesir oluşturduğu takdirde taraf bu dengenin iadesini ve tekrar aynı oranda kurulmasını istemek yetkisine sahiptir ...."

B. Uluslararası Hukuk

1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

35. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (AİHS) ek (1) No.lu Protokol'ün 1. maddesi şöyledir:

"Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir.

Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez."

36. AİHS'in başvuru ehliyeti konusunu düzenleyen “Bireysel başvurular” kenar başlıklı 34. maddesi şöyledir:

"Bu Sözleşme veya protokollerinde tanınan haklarının Yüksek Sözleşmeci Taraflar’dan biri tarafından ihlal edilmesinden dolayı mağdur olduğunu öne süren her gerçek kişi, hükümet dışı kuruluş veya kişi grupları Mahkeme’ye başvurabilir. Yüksek Sözleşmeci Taraflar bu hakkın etkin bir şekilde kullanılmasını hiçbir surette engel olmamayı taahhüt ederler.”

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihadı

a. Kamuyla Bağlantılı Şirketlerin Başvuru Ehliyetine İlişkin İçtihat

37. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) bir şirketin işlem/eylem ve ihmallerinin AİHS

çerçevesinde ilgili makama yahut da sorumlu taraf devlete atfedilebilir olup olmadığına karar verirken Radio France ve diğerleri/Fransa (B. No: 53984/00, 30/3/2004 § 26) kararında sayılan faktörleri AİHS'in 34. maddesi kapsamında gözönünde bulundurmaktadır.

38. AİHM özellikle şirketin devletten, işlem/eylem ve ihmalleri nedeniyle devletin AİHS çerçevesindeki sorumluluğundan soyutlanabilmesi için yeterli düzeyde kurumsal ve operasyonel bağımsızlığının olup olmadığını değerlendirecektir (Liseytseva ve Maslov/Rusya, B. No: 39483/05, 40527/10, 9/10/2014, § 151; Mykhaylenky ve diğerleri/Ukrayna, B. No: 35091/02, 30/11/2004, § 44; Ljubljanska banka d.d./Hırvatistan, B. No: 29003/07, 12/5/2005, §§ 51-55; Shlepkin/Rusya, B. No: 3046/03, 1/2/2007, § 24). AİHS'in 34. maddesinde yer verilen metninde "hükümetler dışı örgütler" teriminin yalnızca muhatap devletin bir parçası sayılabilecek mülki örgütleri hariç tutacak şekilde yorumlanacağına dair hiçbir veri bulunmamaktadır (Croatian Chamber of Economy/Sırbistan, B. No: 819/08, 25/4/2017, § 38).

39. AİHM'in pek çok vakada başvurduğu kurumsal ve operasyonel bağımsızlık testi, doğrudan Radio France/Fransa ve diğerleri kararında özetlenen ölçütlerden türetilmiştir. Bu bağlamda bir tüzel kişinin, özellikle de bir kamu şirketinin AİHS'in 34. maddesi anlamında mülki örgüt olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğine ilişkin incelemesinde AİHM, her birinin tek başına belirleyici olmadığı anlaşılan bir dizi faktörü gözönünde bulundurmaktadır. Söz konusu faktörler şirketin hukuki statüsünü, şirkete bahşedilen hakları, faaliyetinin niteliğini ve yürütüldüğü kapsamı, kurumsal bağımsızlığı ve operasyonel bağımsızlığı içermektedir.

40. Bir kamu şirketinin borçlarından dolayı devletin AİHS çerçevesindeki sorumluluğu tesis edilirken şirketin kendini içinde bulduğu -örneğin- devletin iflas/tasfiye gibi zor bir duruma ilişkin olarak oynadığı rol ya da devletin şirketin borçlarından dolayı tam ya da kısmi sorumluluğu kabul etmiş sayılıp sayılamayacağı gibi bazı ek faktörler de gözönünde bulundurulmaktadır (Liseytseva ve Maslov/Rusya, §§ 184-192).

41. Bu durumda bu tarz unsurların mevcut olması hâlinde borçlu şirketin kamusal niteliği, ulusal hukuk kapsamında dâhil edildiği resmî sınıflandırmaya bakılmaksızın ön plana çıkabilmektedir. Buna göre davanın özel koşulları kapsamında şirketin başvurucuya olan borçlarından devletin sorumlu olduğu sonucuna ulaştıracak yeterli gerekçe bulunduğunda AİHM, başvuruculaların şikâyetinin kişi bakımından yetki açısından AİHS hükümlerine uygun olduğuna karar verecektir.

42. Devletin bir özel şirketin çoğunluk hissedarı olduğu durumlarda AİHM, söz konusu şirketin ayrı bir tüzel kişiliği olmasına rağmen şu gerekçeler mevcutsa o şirketin devletten kurumsal ve operasyonel bağımsızlığının bulunmadığına karar vermiştir: (i) şirketin mal varlıklarının büyük ölçüde devlet tarafından kontrol edilmesi ve yönetilmesi, (ii) devletin geçici süreliğine olsa bile mahkeme kararıyla veya şirkette yatırımların teşvik edilmesi yoluyla borç çıkarılmasının feshedilmesi/iptal edilmesi gibi çeşitli yöntemlerle şirketin finansal durumunu geliştirmeyi hedefleyen önlemler alması ve bunları uygulama yetkisine sahip olması, (iii) hükûmetin şirketin borçlarından ötürü sorumluluğunu belirli bir ölçüye kadar kabul etmesi (Khachatryan/Ermenistan, B. No: 31761/04, 1/12/2009, §§ 51-54). Bununla birlikte ayrı bir tüzel kişiliği haiz olan davalı şirketin hissedarlarının mal varlıklarından ayrı olarak kendi mal varlığını iktisap edebilme yetkisi bulunduğunda ve yönetimini devrettiğinde devlet, diğer herhangi bir hissedar gibi yalnızca şirketin hisselerine yaptığı yatırım bedeli oranında borçlardan sorumlu olacaktır (Anokhin/Rusya, B.

No: 25867/02, 31/5/2007).

43. AİHM Ališić ve diğerleri/Bosna Hersek, Hırvatistan, Sırbistan, Slovenya ve Makedonya Cumhuriyeti ([BD]B. No: 60642/08, 16/7/2014, § 114) kararında, şirketin ayrı bir tüzel kişiliği olsa bile devletin AİHS çerçevesindeki sorumluluklarından soyutlanabilmesi için şirketin yeterli düzeyde kurumsal ve operasyonel bağımsızlığı bulunmadığı müddetçe devletin kamu şirketinin borçlarından ötürü sorumlu tutulabileceğini hatırlatmıştır(Mykhaylenky ve diğerleri/Ukrayna, §§ 43-46; Cooperativa Agricola Slobozia-Hanesei/Moldova, B. No: 39745/02, 3/4/2007, §§ 17-19; Yershova/Rusya, B. No: 1387/04, 8/4/2010 §§ 54-63; Kotov/ Rusya [BD], B. No: 54522/00, 3/4/2012, §§ 92-107).

44. AİHM kamuyla bağlantılı şirketlerin durumunu değerlendiren kararlarında bu şirketlerin sahibinin kamu olmasının ya da yöneticilerinin kamu tarafından atanmasının bu şirketlerin kamuyla bağlantısının asgari bir eşiği geçtiğini söyleyebilmek için tek başına yeterli sayılmadığını belirtmektedir. AİHM anılan şirketlerin -diğer kriterlerin yanında- özellikle rekabete açık sektörlerde faaliyet yürütüp yürütmediklerini, rakiplerine nazaran rekabet avantajı elde edip etmediklerini, onlarla aynı hukuk kurallarına tabi olup olmadıklarını dikkate almaktadır. Bu kapsamda AİHM, Islamic Republic of Iran Shipping Lines/Türkiye (B. No: 40998/98, 13/12/2007) kararında deniz yolu taşımacılığı alanında faaliyet gösteren, devlete ait olan ve yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu devlet tarafından atanan bir şirketin başvuru ehliyetini esas olarak özel hukuk şartları altında, diğer özel kişilerle eşit koşullarda ticari faaliyet yaptığı gerekçesiyle kabul etmiştir.

b. Kanunilik İlkesine İlişkin İçtihat

45. AİHM'e göre mülkiyet hakkını güvence altına alan Sözleşme'nin anılan maddesinin ilk ve en önemli koşulu, kamu makamları tarafından mülkiyet hakkına yapılan herhangi bir müdahalenin hukuka dayalı olması gerekliliğidir (Iatridis/Yunanistan [BD], B. No: 31107/96, 25/3/1999, § 58). AİHS'e ek (1) No.lu Protokol'ün 1. maddesinin birinci paragrafının ikinci cümlesi, devletlere yalnızca hukukun öngördüğü koşullar dâhilinde mülkiyetten yoksun bırakma yetkisi vermiş; ikinci paragraf ise devletlere ancak hukuk kuralları uygulanarak mülkiyeti kamu yararına kontrol etme yetkisi tanımıştır. AİHM, hukuka dayalı olma ilkesini yalnızca bu maddede yer alan hükümlerden çıkarmamaktadır. Kararlarda sıklıkla demokratik bir toplumun temel ilkelerinden biri olan hukukun üstünlüğü ilkesinin AİHS'in bütün maddeleri için geçerli olduğu ifade edilmektedir (Iatridis/Yunanistan, § 58).

46. AİHM'e göre hukukilik ilkesi, müdahalenin ilk olarak iç hukukta bir temelinin olması gerektiği anlamına gelmektedir (Shchokin/Ukrayna, B. No: 23759/03, 37943/06, 14/10/2010, § 51). AİHM, AİHS'te geçen "hukuk" ya da "hukuka aykırı" terimleri konusunda sadece iç hukuka atıfta bulunmakla kalmayıp aynı zamanda bu terimlerin hukukun üstünlüğü ile ilgili olduğunu belirtmektedir. Buna göre uygulanan iç hukuktaki düzenlemelerin hukukun üstünlüğü ilkesiyle de uyumlu olması gerekmektedir (James ve diğerleri/Birleşik Krallık [GK], B. No: 8793/79, 21/2/1986, § 67). Hukuka dayalı olma ilkesi, ayrıca iç hukukta uygulanan kanun hükümlerinin yeterli derecede erişilebilir, belirli ve öngörülebilir olmasını da içermektedir (Hentrich/Fransa, B. No: 13616/88, 22/9/1994, § 42; Spaček, s.r.o./Çek Cumhuriyeti, B. No: 26449/95, 9/11/1999, §§ 56-61; Beyeler/İtalya [BD], B. No: 33202/96, 5/1/2000, § 109).

47. Öte yandan Tkachenko/Rusya (B. No: 28046/05, 20/3/2018) kararında AİHM, iç hukuktaki düzenlemelere aykırı olan bir müdahalenin de hukukilik ölçütünü karşılamadığını kabul etmiştir. Bununla birlikte herhangi bir usule aykırılığın müdahalenin hukukiliğiyle

uyumsuz kabul edilemeyeceği belirtilmiştir. AİHM bu bağlamda hukukun doğru biçimde uygulanması ve yorumlanması konusunda sınırlı bir yetkisi olduğunu ve ulusal mahkemelerin yerine geçme gibi bir sorumluluğu olmadığını ancak bu kararların açık bir keyfîlik veya bariz takdir hatasından yoksun olmaması gerektiğini vurgulamıştır (Tkachenko/Rusya, § 52). AİHM sonuç olarak somut olayda iç hukukta öngörülen kamulaştırma usulüne aykırı davranıldığını tespit ederek mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir (Tkachenko/Rusya, §§ 53-58).

V. İNCELEME VE GEREKÇE

48. Anayasa Mahkemesinin 28/12/2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Mülkiyet Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

49. Başvurucu Şirket, Telekomünikasyon Kurumu ile imzaladığı İmtiyaz Sözleşmesi şartlarının Yönetmelik ile sonradan değiştirildiğinden ve İmtiyaz Sözleşmesi'nde yapılan değişiklikle ekonomik kayba uğradığından yakınmaktadır. Başvurucu Şirkete göre Yönetmelik'le alıcı ve verici şebekelere iletim ve kontrol yükümü için verilen süreler yetersiz olup bunun uygulanması mümkün değildir. Başvurucu Şirket ayrıca Yönetmelik'le, geçmiş dönem borcu bulunan abonelere mevcut borçlarını ödemeden operatör değiştirme imkânı sağlanmakla kötü niyetli kullanıma teşvik yolunun açıldığını iddia etmiştir. Başvurucu Şirket Yönetmelik hükümleriyle zedelendiğini iddia ettiği imtiyazın temini için yüksek miktarda lisans ücreti ödediğini ve her yıl gelirinden belirli bir payı ödemeye de devam ettiğini belirtmiştir.

50. Başvurucu Şirket, benzer bir olayda başvuruya konu düzenlemenin tamamen aksi yönünde bir uygulamanın mevcut olduğundan da yakınmaktadır. Başvurucu Şirket, bu kapsamda benzer nitelikteki olayda bir GSM operatörünün lehine işlem ve düzenlemeler tesis edilirken kendisi ile diğer operatörlerin kazanılmış haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu Şirket bunun yanı sıra 27/4/1998 tarihli İmtiyaz Sözleşmesi'ni, sözleşmedeki hak ve yükümlülüklerin sözleşme süresi boyunca geçerli olacağı ve kendisine sözleşmede yer almayan bir yükümlülüğün yüklenmeyeceği düşüncesiyle imzaladığını ifade etmiştir. Başvurucu Şirket ayrıca 27/4/1998 tarihli İmtiyaz Sözleşmesi'nde 4673 sayılı Kanun'un geçici 2. maddesiyle işletmecilerin imtiyaz sözleşmelerinden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerinin saklı tutulmuş olduğu hususunu dile getirmiştir.

51. Başvurucu Şirket, dava konusu Yönetmelik mevcut olmasaydı pazar payının lehine artacağını ve kendisinden başka işletmeciye numarasını taşıyan abonelerden bir gelir elde etmeye de devam edeceğini iddia etmiştir. Başvurucu Şirket; nihayetinde kendisine tahsis edilen numara blokları ile alan kodlarına ve bu numara bloklarını münhasıran kullanmaya devam edeceğine güvenerek yaptığı yatırımın ticari değerinin Yönetmelik ile getirilen numara taşınabilirliği uygulamasıyla gasbedildiğini, iddia ve itirazlarının derece mahkemelerince yeterince karşılanmadığını, kararda yeterli gerekçenin bulunmadığını belirtmiştir. Başvurucu Şirket sonuç olarak bu gerekçelerle Anayasa'nın 2., 35., 36. ve 48. maddelerinde düzenlenen hukuk devleti ilkesi, gerekçeli karar, mahkemeye erişim ve mülkiyet hakları ile sözleşme hürriyetinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

52. Bakanlık görüşünde, başvurucu Şirket lehine tahsis edilen alan kodlarındaki numaraların kullanma hak ve yetkisinin münhasıran Kurum düzenlemelerine tabi olduğu ve

mezkûr numaraların mülkiyetinin kamuya ait olduğu belirtilmiştir. Bakanlığa göre idarenin numaralandırmaya yönelik düzenlemelerindeki asıl amacının kıt bir kaynak olan numaranın daha etkin kullanılması ve telekomünikasyon hizmetlerinin rekabetçi bir ortamda yürütülmesi olduğu gerçeği dikkate alındığında Yönetmelik ile getirilen düzenlemeler kamu yararı amacını haizdir. Bakanlık, ilgili Yönetmelik'le abonelere kendi numaralarıyla diledikleri işletmeciden hizmet alabilme hakkı verildiğinden başvurucunun kazanılmış haklarına herhangi bir müdahalede bulunulmadığını iddia etmiştir. Bakanlık ayrıca başvuru konusu uygulamaların yalnızca başvurucu Şirkete hasredilmiş olmayıp ayrım gözetilmeden telekomünikasyon alanında faaliyet gösteren tüm hizmet sunucuları için devreye sokulduğunu belirtmiştir.

53. Başvurucu Şirket; Bakanlık görüşüne karşı beyanında başvuru formundaki iddialarına ek olarak iki yılı aşkın bir süreyle geçerliliğini koruyan, akabinde başka bir idari işlemle yürürlükten kaldırılan fakat aynı hükümlerle yürürlüğe giren bir düzenlemenin salt iki yılı aşkın bir süre uygulandıktan sonra yürürlükten kaldırılmasının yıllarca maruz kaldığı hatta maruz kalmaya devam ettiği hukuka aykırılıkları bertaraf etmeyeceğini belirtmiştir. Başvurucu Şirket ayrıca idarenin konuya ilişkin takdir yetkisinin hukuki düzenlemelerle sınırlı olduğunu ifade etmiştir. Başvurucu Şirkete göre mezkûr Yönetmelik, elektronik haberleşme alanında faaliyet gösteren tüm hizmet sunucuları için bağlayıcı olsa da Bakanlık görüşünün aksine her işletmeci için doğurduğu sonuçlar farklı olacaktır. Başvurucu Şirket son olarak Bakanlık görüşünde mal varlığına yapılan söz konusu milyonlarca TL'lik müdahalenin -kamu yararı gözetildiğinde- orantılı ve gerekli olduğu ifade edilmişse de bu müdahaleyle nasıl bir kamu yararı öngörüldüğü ve bunun elde edilip edilemediği hususlarının açıklanamadığını iddia etmiştir.

2. Değerlendirme

54. Anayasa’nın 35. maddesi şöyledir:

“Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.”

55. Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucu Şirket somut olayda hukuk devleti ilkesi, gerekçeli karar ve mahkemeye erişim hakları ile sözleşme hürriyetinin ihlal edildiğini ileri sürmekteyse de başvurucunun temel şikâyetinin İmtiyaz Sözleşmesi şartlarının Yönetmelik'le sonradan değiştirilmesi sonucu ekonomik kayba uğraması ve belirli bir mali riskin ortaya çıkması olduğu gözetilerek belirtilen şikâyetin mülkiyet hakkının ihlali iddiası kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

i. Kamuyla Bağlantılı Şirketlerin Başvuru Ehliyeti Konusundaki İlkeler

56. Anayasa’nın 148. maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinin “Herkes, … kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir." şeklindeki hükmünden çıkan sonuç bireysel başvurunun kamu gücüne karşı yapılabilmesidir. Buna göre davacı ve davalı sıfatlarının birleşememesi genel ilkesi gereği kendisine karşı başvuru yapılan kamu gücünün herhangi bir başvurunun başvurucusu da olamaması gerekir.

57. Öte yandan Anayasa’nın 5. maddesinde yer alan “Devletin temel amaç ve görevleri, … kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.” şeklindeki hükümden de anlaşılacağı üzere kamu gücü bireysel başvuruya konu edilebilecek temel hakların süjesi değil ancak koruyucusu/sağlayıcısı olabilir. Dolayısıyla kamu gücüne Anayasa’nın 148. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca temel hakların başvuru konusu edilebildiği bireysel başvuru hakkının tanınmaması işin tabiatı gereğidir.

58. Kamu tüzel kişilerinin kamu gücü kavramı kapsamına girdiği ve başvuru ehliyetlerinin bulunmadığı Anayasa Mahkemesi denetiminden geçen ve Anayasa’ya aykırı bulunmayan açık kanun hükmüyle sabittir. Kamu tüzel kişileri kategorik olarak bireysel başvuru ehliyetine sahip değildir.

59. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 46. maddesinin ikinci fıkrasında “Kamu tüzel kişileri bireysel başvuru yapamaz.” denilmiştir. Anayasa Mahkemesi mezkûr kuralın Anayasa’ya aykırılığını daha önce incelemiştir. Anayasa Mahkemesi 1/3/2012 tarihli ve E.2011/59, K.2012/34 sayılı kararında yukarıda belirtilen meselelere dair kamu tüzel kişileri bağlamında değerlendirmeler yapmıştır. Anayasa Mahkemesine göre "Anayasa'nın 148. maddesinde yer alan 'herkes' ibaresi…, kamu gücü kullanan kamu tüzel kişilerini de kapsadığı şekilde anlaşılmaya elverişli değildir." Anayasa Mahkemesi burada kamu tüzel kişilerinin başvuru ehliyeti olmadığı tespitini yaparken onların kamu gücü kullanmalarına vurgu yapmıştır. Gerçekten de kamu tüzel kişileri Anayasa’nın 46. maddesine göre kamulaştırma, 124. maddesine göre yönetmelik çıkarma yetkisine sahiptir. Bunun dışında kanunlarda da kamu tüzel kişilerine birçok kamu gücü yetkisi tanınmıştır.

60. Bireysel başvurunun karşı tarafı sadece kamu tüzel kişileri değil bunları da kapsayan ancak bunlardan daha geniş bir kapsama sahip olan kamu gücüdür. Dolayısıyla bireysel başvuruda davacı ve davalı sıfatlarının, diğer bir ifadeyle şikâyet eden ile şikâyet edilen sıfatlarının birleşmemesi için bireysel başvuru ehliyeti bulunmayan tüzel kişilerin de kamu tüzel kişileriyle sınırlı olmaması, kamu gücü kavramı kapsamına dâhil edilebilecek olan kamuyla bağlantılı diğer tüzel kişilerin de bireysel başvuru ehliyetine sahip olmaması gerekir. Bu anlamda kamu gücü kavramının kapsamının kamu tüzel kişileri ile sınırlı olmadığına dikkat çekmek gerekir. Kamu gücü kamu tüzel kişilerini kapsama alan ancak onunla sınırlı olmayan daha geniş bir kümeyi ifade etmektedir. Haddizatında Anayasa altı mevzuata göre özel hukuk tüzel kişisi olarak vasıflandırılan bazı tüzel kişiler de anayasal özerk yorum çerçevesinde kamu gücü kavramının kapsamına dâhil olabilir.

61. Kamu gücü kavramı kapsamına dâhil edilebilecek olan kamu tüzel kişileri dışındaki kamuyla bağlantılı diğer tüzel kişilerin belirlenmesi için ilk olarak bunların kamu gücünün kullanımına katılıp katılmadıkları (kamu gücü yetkileri kullanıp kullanmadıkları) tespit edilmelidir. Kamu gücünün yetkilerini kullanan tüzel kişilerin bireysel başvuru ehliyeti bulunmamaktadır. İkinci olarak kamu gücünün kullanımına katılmasalar da bu tüzel kişilere otomatik olarak bireysel başvuru ehliyeti tanınmamalı ve bunların kamu gücüne ne denli bağımlı veya ondan ne denli bağımsız olduklarına bakılmalıdır. Kamu gücüne bağımlılık ağır basmaktaysa kamuyla bağlantılı ilgili tüzel kişiye bireysel başvuru ehliyeti tanınmamalıdır. Kamu gücüne bağımlılığın standardını belirleyecek ve her durumda geçerli olacak bir ölçütü önceden belirlemek mümkün değildir. Kamu tüzel kişisi olmamakla birlikte kamuyla bağlantılı her başvurucu özelinde kamu gücüne bağımlılığın derecesi başvurucunun -ve

istisnai olarak da başvuru konusu olayın- özellikleri dikkate alınarak değerlendirilmelidir.

62. Buna göre kamuyla bağlantılı şirketlerin sahibinin kamu olması ya da yöneticilerinin kamu tarafından atanması bu şirketlerin kamuyla bağlantısının asgari bir eşiği geçtiğini söyleyebilmek için tek başına yeterli sayılmayacaktır. Mezkûr şirketlerin -diğer kriterlerin yanında- özellikle rekabete açık sektörlerde faaliyet yürütüp yürütmedikleri, rakiplerine nazaran rekabet avantajı elde edip etmedikleri, onlarla aynı hukuk kurallarına tabi olup olmadıkları dikkate alınmalıdır. Bu durumda rekabete açık sektörlerde vergi muafiyeti, alacaklarını devlet alacakları gibi tahsil etme, iflasa tabi olmama gibi rekabeti bozucu ya da rekabet üstünlüğü sağlayıcı türden bir kamu gücü ayrıcalığı tanınmayan kamuyla bağlantılı şirketlerin sermayesinin kamusal kaynaklardan karşılanması ve ilgili mevzuat uyarınca ihale mevzuatına, Sayıştay denetimine tabi olması onların bireysel başvuru ehliyeti olmadığı sonucuna ulaşmak için yeterli olmayacaktır. Zira bu durumlar anılan şirketlerin kurumsal olarak kamuyla bağlantılarını gösterse de operasyonel olarak bağımsız olmadıklarını göstermez. Zira bunlar rekabete açık bir sektörde rakipleriyle eşit şartlarda bağımsız karar alıp bunu icra edebilen yapılar olabilir.

ii. Başvurucu Yönünden Değerlendirmeler

63. Daha önce de değinildiği üzere 6216 sayılı Kanun’un 46. maddesinde kamu tüzel kişilerinin bireysel başvuru yapamayacağı öngörülmüştür. Anayasa Mahkemesinin anılan hüküm doğrultusunda yerleşik hâle gelmiş içtihadı kapsamında kamu tüzel kişisi kavramı içine giren merkezî idare birimleri, mahallî idareler olan köy ve belediyeler ile meslek kuruluşları ve vakıf üniversitelerine bireysel başvuru yapma hakkının tanınmadığı kabul edilmiştir (Büğdüz Köyü Muhtarlığı, B. No: 2012/22, 25/12/2012, §§ 26-29; Ballıdere Belediye Başkanlığı, B. No: 2012/1327, 12/2/2013, §§ 16-19; Doğubayazıt Ticaret ve Sanayi Odası, B. No: 2012/743, 5/3/2013, §§ 15-17; İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, B. No: 2013/1430, 21/11/2013, §§ 20-28). Buna göre bireysel başvurunun kamu gücünün kullanılmasından kaynaklanan hak ihlallerinin giderilmesine yönelik bir hak arama yolu olarak öngörüldüğünden, kamu tüzel kişilerine bireysel başvuru hakkı tanınması bu anayasal kurumun hukuki niteliği ile bağdaşmamaktadır (Büğdüz Köyü Muhtarlığı, § 28).

64. Başvuru konusu olayda başvurucu Şirketin ortaklık yapısına ilişkin olarak %26,2'lik payın -Yönetim Kurulu başkanı Cumhurbaşkanı olan- Türkiye Varlık Fonunun %100 iştiraki olarak sahibi olduğu TVF Bilgi Teknolojileri İletişim Hizmetleri Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş.ye ait olduğu, ayrıca Fonun mezkûr Şirket üzerinden söz konusu %26,2'lik payı içindeki %15'lik imtiyazlı hisseleriyle Turkcell Yönetim Kurulunun hâlihazırdaki dokuz üyesinden beşini belirleyebildiği ve Şirketin yönetim kontrolüne sahip en büyük hissedarı olduğu hususları dikkate alındığında somut başvuru bakımından başvurunun kişi bakımından başvuru yapmaya ehliyetli olup olmadığının tespiti gerekmektedir.

65. Öncelikle belirtmek gerekir ki 6741 sayılı Kanun’un 2. maddesine göre Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. Cumhurbaşkanlığına bağlı, ana faaliyet konusu bu Kanun'la belirtilen Türkiye Varlık Fonu ve alt fonların kurulmasıyla yönetimi olan, profesyonel yönetim ilkelerine göre yönetilen, özel hukuk hükümlerine tabi olan bir anonim şirkettir. Nitekim Türkiye Sicili Gazetesi'nin 28/12/2016 tarihli nüshasının 778-781. sayfalarında yayımlanan Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş.nin ana statüsüne göre de Şirket özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirkettir. Diğer yandan başvurucunun doğrudan hisselerine sahip olan şirket TVF Bilgi Teknolojileri İletişim Hizmetleri Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş. olsa da nihayetinde mezkûr Şirket Türkiye Varlık Fonunun %100 iştiraki olup Fona aittir. Bu itibarla da

başvurucunun başvuru ehliyeti değerlendirilirken Fonun niteliğinin dikkate alınması gerekmektedir.

66. Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş.nin tüzel kişiliğinin niteliği, diğer bir ifadeyle Şirketin bir kamu tüzel kişisi mi yoksa bir özel hukuk tüzel kişisi mi olduğu hususunda 6741 sayılı Kanun'da açık bir hükme yer verilmemekle birlikte Şirketin 6741 sayılı Kanun'la kurulduğu dikkate alındığında bu yönden kamu tüzel kişisi olmaya uygun olacağı söylenebilir. Ayrıca Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş.nin paylarının tamamının Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait olduğu, Cumhurbaşkanlığına bağlı olduğu, Şirketin denetimi sonucu hazırlanacak raporların her yıl Cumhurbaşkanı'na sunulması gerektiği, Şirket için öneme sahip kadro ve pozisyonlara atamaların Cumhurbaşkanı tarafından gerçekleştirilebileceği, Şirketin yapısı ile işleyişine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından belirlenebileceği, faaliyet konusunun kuruluş Kanunu'nda ortaya konulduğu, 6741 sayılı Kanun ile Şirkete geniş muafiyetler ve istisnalar tanındığı gibi hususlar da gözönüne alındığında kamu gücü ayrıcalıkları ile donatıldığının kabul edilmesi gerekir.

67. Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. tarafından kurulan ve başvurucu Şirketin ortaklık yapısına dair dolaylı olarak %26,2'lik paya sahip olan Türkiye Varlık Fonu ise ulusal bir varlık fonu olması hasebiyle özel amaçlı bir yatırım fonudur. Bu itibarla Türkiye Varlık Fonunun kural olarak tüzel kişiliği bulunmamaktadır. Bununla birlikte bu kural mutlak olmayıp kuralın bir istisnası mevcuttur. Buna göre Türkiye Varlık Fonuna devredilen varlıklar ve haklar ile Türkiye Varlık Fonu A.Ş. tarafından gerçekleştirilen faaliyetler neticesinde elde edilen tescile tabi olabilen diğer her türlü değer ilgili siciline veya kütüğüne Türkiye Varlık Fonu adına tescil edilir. Bu durumda Türkiye Varlık Fonu, bu madde kapsamındaki tescil işlemleri ile sınırlı olmak üzere tüzel kişiliği haiz addolunur. Sonuç olarak Türkiye Varlık Fonunun herhangi bir tüzel kişiliğe sahip olmayıp yalnızca özel amaçlı bir yatırım fonu olduğu gerçeğinden hareketle Fonun başvurucu Şirket nezdinde gerek ortaklık payının boyutunun gerekse yönetimdeki ağırlığının derecesinin Şirkete kamusal bir yapı kazandırmadığı açıktır.

68. Diğer yandan Türkiye Varlık Fonu A.Ş.nin Türkiye Varlık Fonu ile ilişkisi nedeniyle Şirketin başvurucu üzerindeki dolaylı etkisinden hareketle doğrudan özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren bir sermaye şirketi olan başvurucunun salt Fonun tüzel kişiliği nezdindeki ortaklık yapısındaki imtiyazlı payı nedeniyle kamusal bir yapı niteliği arz edip etmediğine ilişkin bir değerlendirme yapıldığında bu tür bir yapı niteliği arz ettiğinden bahsedilemez. Her şeyden önce bir şirketin işlem/eylem ve ihmallerinin Anayasa çerçevesinde ilgili makama ya da devlete atfedilebilir olup olmadığına karar verilirken gözönünde bulundurulması gereken faktörlerin somut olaydaki görünüm biçimlerini dikkate aldığımızda ilkin başvurucu Şirketin devletten işlem/eylem ve ihmalleri nedeniyle devletin Anayasa çerçevesindeki sorumluluğundan soyutlanabilmesine imkân veren yeterli düzeyde kurumsal ve operasyonel bağımsızlığa sahip olduğu söylenebilir.

69. Nitekim öncelikle başvurucu Şirkete normal şartlar altında sadece kamu makamlarına özgülenmiş haklar verilmediği ve başvurucu Şirketin regüle edilmiş bir piyasa olan telekomünikasyon sektöründe herhangi bir tekel ya da imtiyaza sahip olmadan eşit haklar çerçevesinde ve serbest rekabet şartlarında faaliyette bulunan bir piyasa aktörü olduğu açıktır. Diğer yandan başvurucu Şirketin klasik anlamda kamusal bir fonksiyon icra etmeyip klasik bir işletme olduğu da tartışmasızdır. Ayrıca telekomünikasyon sektörünün tekel ya/da monopol piyasa olmayıp oligopol piyasa olduğu ve sektördeki belirli sayıdaki firmanın her birinin aynı koşullara tabi olup aynı hak ve sorumluluklara sahip olduğu da

unutulmamalıdır. Bunun yanı sıra başvurucu Şirketin ortaklık yapısına ilişkin olarak %26,2'lik payını elinde bulunduran Türkiye Varlık Fonunun yalnızca bir yatırım fonu olarak hem bir kamu tüzel kişisi şeklinde nitelendirilebilecek Türkiye Varlık Fonu A.Ş.den farklılık gösterdiği hem de nihayetinde Şirketteki sahiplik boyutunun yüksek olmadığı da gözden kaçırılmamalıdır. Ayrıca devletin başvurucu Şirketin borçlarından dolayı herhangi bir şekilde tam ya da kısmi sorumluluğu da bulunmamaktadır. Son olarak faaliyetlerinde özel hukuka tabi olan bir kamu tüzel kişiliğinin başvurucu Şirketin hisseleri ve yönetim organları üzerinde dolaylı -tüzel kişiliği olmayan Fon vasıtasıyla- ve ikincil planda sahip olduğu kontrol yetkisinin kapsamının mahiyeti ve sınırlılığı da dikkate alındığında başvurucu Şirketin kurumsal ve operasyonel bağımsızlığa sahip olmadığı söylenemez.

70. Tüm bunların ötesinde devletin başvurucu Şirketin kaynaklarını Şirket tüzel kişiliğinin ve hissedarlarının zararına olacak şekilde kullandığını, başvurucu Şirketle kurduğu ilişkinin mesafesiz olduğunu ya da kurumsal yapıyı bir başka türlü suistimal edecek biçimde tasarrufta bulunduğunu gösterir bir veri de bulunmamaktadır. Bu durumda başvurucu Şirket tüzel kişiliği ve görevde oldukları zaman diliminde yönetim organları ciddi ölçüde operasyonel ve kurumsal bağımsızlığa sahip olup devlet makamlarının kendilerine talimat verme yetkisi olduğunu gösterir mevzuat hükmü ya da gözlemlenebilir ve uygulama alanı bulan de facto bir yetkinin varlığını ortaya koyan bir bulgu da bulunmamaktadır. Bu nedenle devlet makamlarının başvurucu Şirketin yönetimine herhangi bir şekilde etkin katılımı mümkün olmayıp Şirketin sektördeki faaliyetlerinde devlet ajanı olarak hareket de etmediği anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle başvurucu Şirketin bir mülki örgüt olmadığı ve bireysel başvuru yapma yetkisi bulunmayan kamu tüzel kişisi sıfatını haiz olmadığı açıktır.

71. Sonuç olarak başvurucu Şirketin kamu tüzel kişisi olmaması, kamu gücü yetkileri kullanmaması, kamuya bağlılığı yönünden ise rekabete açık bir alanda faaliyet göstermesi, rakiplerine kıyasla ayrıcalıklara sahip olmaması, kâr amacı gütmesi, kamu hizmeti görmemesi, özel hukuk hükümlerine tabi olması gibi hususlar bir bütün hâlinde dikkate alındığında başvuru ehliyetinin bulunduğu sonucuna varılmıştır.

72. Tüm bu açıklamalar ve tespitler ışığında kuruluş, görev ve yetkileri kanunla düzenlenmeyip ana sözleşmeyle düzenlenen, rekabete açık sektörlerde vergi muafiyeti, alacaklarını devlet alacakları gibi tahsil etme, iflasa tabi olmama gibi rekabeti bozucu ya da rekabet üstünlüğü sağlayıcı türden bir kamu gücü ayrıcalığı ile donatılmayan ve kamu tüzel kişiliğini haiz olmayan başvurucunun kişi bakımından başvuru yapmaya ehliyetli olduğu kabul edilmelidir.

73. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Mülkün Varlığı

74. Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir." denilmek suretiyle mülkiyet hakkı güvenceye bağlanmıştır. Anayasa'nın anılan maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 20). Bu bağlamda mülk olarak değerlendirilmesi gerektiğinde kuşku bulunmayan menkul ve gayrimenkul mallar ile bunların üzerinde tesis edilen sınırlı ayni

haklar ve fikrî hakların yanı sıra icrası kabil olan her türlü alacak da mülkiyet hakkının kapsamına dâhildir (Mahmut Duran ve diğerleri, B. No: 2014/11441, 1/2/2017, § 60).

75. Başvurunun konusu, İmtiyaz Sözleşmesi şartlarının Yönetmelik'le sonradan değiştirilmesi sonucu ekonomik kayba uğranması ve belirli bir mali riskin belirmesi sebebiyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiası hakkındadır. Anayasa'nın 35. maddesinde yer verilen mülkiyet kavramı, kapsam itibarıyla 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nda yer alan mülkiyet kavramı ile sınırlı değildir (İhsan Vurucuoğlu, B. No: 2013/539, 16/5/2013, § 30). Yönetmelik ile GSM abonelerine numaralarını değiştirmeden hizmet aldıkları işletmeciyi, bulundukları fiziksel konumları ve/veya aldıkları hizmetleri değiştirme imkânı sağlandığından kendisinden başka işletmecilere numaralarını taşıyan abonelerden artık elde edemediği gelir kısmının başvurucu Şirketin tüzel kişiliğine ait mal varlığı değerine ve bu değerdeki ekonomik azalmaya yönelik olduğu tartışmasızdır (Pine Valley Developments Ltd. ve diğerleri/İrlanda, B. No: 12742/87, 29/11/1991, § 51; SA Dangeville/Fransa, B. No: 36677/97, 16/4/2002, § 48). Başvurucu Şirketin bu şekilde mal varlığındaki eksilmenin mülk teşkil edeceği açıktır (Ahmet Uğur Balkaner, B. No: 2014/15237, 25/7/2017, § 46).

76. Diğer yandan başvuru konusu olayda başvurucu Şirkete tanınmış olan 530 ila 539 alan kodlarını 25 yıllığına tekel biçiminde kullanma imtiyazının da mülk kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Nitekim bu tahsis sonucunda başvurucu Şirket mezkûr alan kodları dâhilinde bulunan numaralar üzerinden iletişim hizmeti verme hakkını elde etmiştir. Dolayısıyla bu tahsisin ekonomik bir değer taşıdığı da tartışmasızdır. Ekonomik değer taşıyan tahsisin mülk teşkil ettiği açıktır. Nitekim Anayasa Mahkemesi daha önceki birçok kararında ekonomik bir faaliyete izin verilmesini ifade eden ruhsat, lisans, imtiyaz ve tahsis gibi işlemlerin mülk teşkil ettiğini kabul etmiştir. Bu bağlamda mülk olarak değerlendirilmesi gerektiğinde kuşku bulunmayan menkul ve gayrimenkul mallar ile bunların üzerinde tesis edilen sınırlı ayni haklar ve fikrî hakların yanı sıra icrası kabil olan her türlü alacak da mülkiyet hakkının kapsamına dâhildir (Mahmut Duran ve diğerleri, § 60).

ii. Müdahalenin Varlığı ve Türü

77. Anayasa’nın 35. maddesi ile mülkiyet hakkına temas eden diğer hükümleri birlikte değerlendirildiğinde Anayasa'nın mülkiyet hakkına müdahaleyle ilgili üç kural ihtiva ettiği görülmektedir. Buna göre Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin mülkiyet hakkına sahip olduğu belirtilmek suretiyle mülkten barışçıl yararlanma hakkına yer verilmiş; ikinci fıkrasında da mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahalenin çerçevesi belirlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında genel olarak mülkiyet hakkının hangi koşullarda sınırlanabileceği belirlenmekle aynı zamanda mülkten yoksun bırakmanın şartlarının genel çerçevesi de çizilmiştir. Maddenin son fıkrasında ise mülkiyet hakkının kullanımının toplum yararına aykırı olamayacağı kurala bağlanmak suretiyle devletin mülkiyetin kullanımını kontrol etmesine ve düzenlemesine imkân sağlanmıştır. Anayasa'nın diğer bazı maddelerinde de devlet tarafından mülkiyetin kontrolüne imkân tanıyan özel hükümlere yer verilmiştir. Ayrıca belirtmek gerekir ki mülkten yoksun bırakma ve mülkiyetin düzenlenmesi, mülkiyet hakkına müdahalenin özel biçimleridir (Recep Tarhan ve Afife Tarhan, B. No: 2014/1546, 2/2/2017, §§ 55-58).

78. Mülkten yoksun bırakma şeklindeki müdahalede mülkiyetin kaybı söz konusudur. Mülkiyetin kullanımının kontrolünde ise mülkiyet kaybedilmemekte ancak mülkiyet hakkının

malike tanıdığı yetkilerin kullanım biçimi, toplum yararı gözetilerek belirlenmekte veya sınırlandırılmaktadır. Mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahale ise genel nitelikte bir müdahale türü olup mülkten yoksun bırakma ve mülkiyetin kullanımının kontrolü mahiyetinde olmayan her türlü karışmanın mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahale kapsamında ele alınması gerekmektedir. Bununla birlikte özellikle kamu otoritelerinin doğrudan mülkün kullanımına yönelik olmayan ancak sonuçları itibarıyla mülkiyet hakkını etkileyen karışmaları mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahale kapsamında görülmelidir (Recep Tarhan ve Afife Tarhan, § 58).

79. Somut olayda başvurucuya tahsis edilen alan kodlarına ait numaraların dava konusu Yönetmelik değişikliğiyle başka operatörlere taşınmasına imkân getirilmiştir. Böylece başvurucuya tahsis edilen numaraları kullanan abonelerin aboneliklerini başka operatörlere taşıması mümkün hâle gelmiştir. Bu durum başvurucuyu numarasını taşıyan abonelerden elde edeceği gelirden mahrum bırakabilir. Kurumun gelir kalemlerinde azalmaya neden olacak bir uygulamanın mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiği hususunda tereddüt bulunmamaktadır. Başvurucu Şirketin numara taşınması nedeniyle söz konusu GSM abonelerinden elde ettiği gelirin azalması, İmtiyaz Sözleşmesi'nin şartlarını değiştiren Yönetmelik hükümlerinin bir sonucudur. Dolayısıyla yapılan müdahalenin mülkiyetin kontrolü olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Zira idare telekomünikasyon alanını düzenlemekte, bu alanda faaliyet gösteren şirketlerin ticari faaliyetlerinin kapsamını ve şartlarını tanzim etmektedir. Başvurucunun mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin sebebi bu alanın yeniden düzenlenmesidir.

iii. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

80. Anayasa'nın 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

81. Anayasa’nın 35. maddesinde mülkiyet hakkı sınırsız bir hak olarak düzenlenmemiş, bu hakkın kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılabileceği öngörülmüştür. Mülkiyet hakkına müdahalede bulunulurken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinin de gözönünde bulundurulması gerekmektedir. Dolayısıyla mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun olabilmesi için müdahalenin kanuna dayanması, kamu yararı amacı taşıması ve ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılması gerekmektedir (Recep Tarhan ve Afife Tarhan, § 62).

82. Bu bağlamda öncelikle müdahalenin kanuni dayanağının bulunup bulunmadığı incelenmelidir.

(1) Genel İlkeler

83. Anayasa'nın 35. maddesinin ikinci fıkrasında, mülkiyet hakkının ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceği belirtilmek suretiyle mülkiyet hakkına yönelik müdahalelerin kanunda öngörülmesi gereği ifade edilmiştir. Öte yandan temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesi de hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceğini temel bir ilke olarak benimsemiştir (Ford Motor Company, B. No: 2014/13518, 26/10/2017, § 49).

84. Hak ve özgürlüklerin, bunlara yapılacak müdahalelerin ve sınırlandırmaların kanunla düzenlenmesi bu haklara ve özgürlüklere keyfî müdahaleyi engelleyen, hukuk güvenliğini sağlayan demokratik hukuk devletinin en önemli unsurlarından biridir (Tahsin Erdoğan, B. No: 2012/1246, 6/2/2014, § 60).

85. Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda kanunun temel esasları, ilkeleri ve çerçeveyi belirlemiş olması gerekmektedir (AYM, E.2016/150, K.2017/179, 28/12/2017, § 57).

86. Müdahalenin kanuna dayalı olması öncelikle şeklî manada bir kanunun varlığını zorunlu kılar. Şeklî manada kanun, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından Anayasa'da belirtilen usule uygun olarak kanun adı altında çıkarılan düzenleyici yasama işlemidir. Mülkiyet hakkına müdahale edilmesi ancak yasama organınca kanun adı altında çıkarılan düzenleyici işlemlerde müdahaleye imkân tanıyan bir hükmün bulunması şartına bağlıdır. TBMM tarafından çıkarılan şeklî anlamda bir kanun hükmünün bulunmaması mülkiyet hakkına yapılan müdahaleyi anayasal temelden yoksun bırakır (Ali Hıdır Akyol ve diğerleri [GK], B. No: 2015/17510, 18/10/2017, § 56).

87. Bununla beraber Anayasa Mahkemesinin daha önceki kararlarında da belirtildiği üzere kanunla düzenleme zorunluluğu, hakka yapılacak müdahalenin uygulamasının kanunun çerçevesini aşmayacak şekilde tüzük, yönetmelik, tebliğ ve genelge gibi yürütme organının çıkaracağı ikincil düzenlemelerle yapılmasına mâni değildir (Tahsin Erdoğan, § 60). Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin konularda temel esaslar, ilkeler ve genel çerçeve kanunla belirlendikten sonra uzmanlık ve idare tekniğine ilişkin hususların, yürütme organınca çıkarılacak düzenleyici işlemlerle tanzim edilmesi mümkündür (AYM, E.2014/177, K.2015/49, 14/5/2015).

88. Hak ve özgürlüklerin, bunlara yapılacak müdahalelerin ve sınırlandırmaların kanunla düzenlenmesi bu haklara ve özgürlüklere keyfî müdahaleyi engelleyen ve hukuk güvenliğini sağlayan demokratik hukuk devletinin en önemli unsurlarından biridir (Tahsin Erdoğan, § 60). Kanunun varlığı kadar kanun metninin ve uygulamasının da bireylerin davranışlarının sonucunu öngörebileceği kadar hukuki belirlilik taşıması gerekir. Bir diğer ifadeyle kanunun kalitesi de kanunilik koşulunun sağlanıp sağlanmadığının tespitinde önem arz etmektedir (Necmiye Çiftçi ve diğerleri, B. No: 2013/1301, 30/12/2014, § 55). Müdahalenin kanuna dayalı olması, müdahaleye ilişkin yeterince erişilebilir ve öngörülebilir kuralların bulunmasını gerektirmektedir (Türkiye İş Bankası A.Ş. [GK], B. No: 2014/6192, 12/11/2014, § 44).

(2) İlkelerin Olaya Uygulanması

89. Somut olayda başvurucuya tahsis edilen alan kodlarına ait numaraların dava konusu Yönetmelik değişikliğiyle başka operatörlere taşınmasına imkân getirilmesi yoluyla başvurucu Şirketin mülkiyet hakkına müdahalede bulunulduğundan kuşku yoktur. Nitekim numara taşınabilirliği uygulamasının başlangıç tarihini düzenleyen Yönetmelik'in geçici 1. maddesinde Kurum tarafından merkezî referans veri tabanının kurulduğu tarihin işletmecilere bildirilmesini müteakip işletmecilerin söz konusu kurulum tarihinden itibaren altı ay içerisinde mobil numara taşınabilirliğini, on iki ay içinde ise coğrafi numara taşınabilirliği ile coğrafi olmayan numara taşınabilirliğini uygulamaya geçirmekle ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde gerekli düzenlemeleri yapmakla yükümlü oldukları belirtilmiştir. Buna göre Yönetmelik hükümleriyle salt numara taşınabilirliğine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmemiş olup başvurucu gibi operatör şirketler için konuya ilişkin imtiyaz

sözleşmelerinde bir hüküm yer alsın ya da almasın -yürürlük tarihine kadar başvuru şirket ile imzalanan ve yenilenen imtiyaz sözleşmelerinde bu tür bir hüküm yer almamaktadır- belli bir süre zarfında numara taşınabilirliğini uygulamaya geçirmek noktasında yükümlülük getirilmiştir. Mülkiyet hakkına yapılan bir müdahalenin genel ilkeler bölümünde değinildiği üzere öncelikle belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir bir kanuni temelinin bulunması gerekmektedir. Diğer bir deyişle somut başvuru bakımından Anayasa Mahkemesi, öncelikle mülkiyet hakkına müdahalenin belirtilen şekilde kanuni bir dayanağının olup olmadığını tespit etmek durumundadır (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. [GK], B. No: 2015/941, 25/10/2018, § 71).

90. Diğer taraftan bu aşamada belirtmek gerekir ki mülkiyetin kamu yararına kullanımının kontrolü veya düzenlenmesine ilişkin müdahale türü yönünden kamu makamlarının geniş bir takdir yetkisinin olması müdahalenin kanuna dayalı olması gerektiği olgusunu değiştirmemektedir. Diğer bir deyişle hangi müdahale türü olursa olsun mülkiyet hakkına ancak ulaşılabilir, belirli ve öngörülebilir bir kanun ile müdahale edilebileceği kuşkusuz olup müdahale türleri arasındaki farklılaşma ölçülülük yönünden önem taşımaktadır (İskenderun Demir ve Çelik A.Ş., § 72).

91. Bir uyuşmazlıkta uygulanacak hukuk kurallarının ve özellikle müdahalenin kanuni dayanağını oluşturan kanun hükümlerinin yorumlanması derece mahkemelerinin takdirindedir. Derece mahkemelerince, mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuni dayanağını oluşturduğu ifade edilen hükümlerle ilgili olarak geliştirilen yorumların isabetli olup olmadığını denetlemek Anayasa Mahkemesinin görevi değildir. Bununla birlikte derece mahkemelerinin yorumlarının kanunun açık lafzıyla çelişki içinde olduğu veya kanun metni dikkate alındığında bireyler tarafından öngörülmesinin mümkün olmadığı sonucuna ulaşıldığı hâllerde mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuni dayanağının bulunmadığı kanaatine varılması mümkündür (mahkemeye erişim hakkı yönünden benzer değerlendirme için bkz. Ziya Özden, B. No: 2016/67737, 19/11/2019, § 59).

92. Öncelikle belirtmek gerekir ki eldeki başvurunun konusunu 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun yürürlüğünden önceki hukuki durum oluşturmaktadır. Nitekim anılan Kanun'un 12. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile numara taşınabilirliği hususu kanuni bir dayanağa kavuşturulmuştur.

93. Başvuru konusu olayda GSM abonelerine numaralarını değiştirmeden hizmet aldıkları işletmeciyi, bulundukları fiziksel konumları ve/veya aldıkları hizmetleri değiştirme imkânı sağlayan Yönetmelik'in yürütmesinin durdurulması ve iptali talebiyle açılan dava; numaralandırma ile ilgili benzer konularda kanuna aykırı olmamak koşuluyla düzenleme yapma veya yönetmelik çıkarma konusunda yetki verilen Telekomünikasyon Kurumunca hazırlanan Yönetmelik ile getirilen düzenlemenin kanun hükümlerine aykırı bir yönünün bulunmadığı, kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun bulunduğu, tahsis edilen numaraların davacıya kazanılmış bir hak sağlamadığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

94. Bu durumda davanın reddedilmesinin asıl sebebi iptali talep edilen Yönetmelik'in kanuni dayanağının olduğu, dolayısıyla Yönetmelik vasıtasıyla yapılan müdahalede hukuka aykırılık bulunmadığının düşünülmesi olduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda idari ve yargısal makamlar Yönetmelik vasıtasıyla yapılan müdahalenin kanuni dayanağı olarak 406 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (e) ve (g) fıkraları ile 2813 sayılı Kanun'un 7. maddesinin birinci fıkrasının (ı) ve (m) bentlerini gerekçe göstermektedir.

95. Öncelikle belirtmek gerekir ki toplumsal ve ekonomik yaşamın temel hak ve

özgürlüklerle ilintili bir alan olan telekomünikasyon ve iletişim sektöründeki kamusal ve özel kesimleri regüle edecek ve 406 sayılı Kanun'da belirtilen genel esaslar çerçevesinde kanunlarla öngörülen yetki ve sorumlulukları uygulamakla, verilen diğer görevleri yapmakla görevli bir bağımsız idari otorite olan Telekomünikasyon Kurumunun (bugünkü adıyla BTK'nın) kendisinden beklenen fonksiyonel görevini gereği gibi yerine getirebilmesi için sektördeki piyasa oyuncularının hareket kabiliyetini belirleyecek ve değiştirecek idari ve bireysel düzenlemeler ihdas etmesi işin doğası gereğidir. Nitekim Kurum 2813 sayılı Kanun'un 7. maddesinde de belirtildiği üzere, tüketici menfaatlerinin korunması için gerekli tedbirleri alabilecektir.

96. Öte yandan yine bu kapsamda Kurumca piyasanın düzenli işleyişini sağlamak, piyasa aktörlerinin menfaatlerini örtüştürmek, piyasada varlığı gerekli olan rekabet ortamının korunmasını ve özellikle tüketicilerin menfaatlerinin korunmasını teminen somut olay özelinde kanuni dayanağı bulunmak şartıyla GSM abonelerine numaralarını taşıma imkânı veren Yönetmelik ya da benzeri idari düzenleyici işlemler ihdas etmek suretiyle piyasaya sektörel müdahalede bulunulabilir. Ancak somut olay özelinde olduğu gibi başvurucuya tahsis edilen alan kodlarına ait numaraların dava konusu Yönetmelik değişikliğiyle başka operatörlere taşınmasına imkân getirilmesi suretiyle mülkiyet hakkına müdahale edilmesi sonucunu doğuran bu tür ek mali yük getirip imtiyaz sözleşmesi ile tanınan ekonomik hakları kısıtlayan uygulamaların şeklî manada bir kanuna dayalı olması gerekir. Uzmanlık ve idare tekniğine ilişkin detayların ikincil mevzuatla düzenlenmesi mümkün olmakla birlikte şeklî manada bir kanunla öngörülmeyen ek mali yük getirip imtiyaz sözleşmesi ile tanınan ekonomik hakları kısıtlayan uygulamanın ilk elden yönetmelik veya benzeri idari düzenleyici işlemlerle getirilmesi kanunla öngörülme şartının ihlali sonucunu doğurur.

97. Başvuru konusu olayla ilintili sektörel düzenlemelere bakıldığında 406 sayılı Kanun'un mülga 2. maddesine göre diğer sermaye şirketlerinin Ulaştırma Bakanlığı ile imzalayacakları imtiyaz sözleşmelerinde ve gerekli görülen hâllerde Ulaştırma Bakanlığınca verilen ruhsatlarda ve genel izinlerde de diğer hususların yanı sıra numaralandırma ve numara taşınabilirliğine ilişkin hükümlere yer verilebileceği ve ilgili hükümlerin, cezaların ve Kanun'un 4. maddesinde belirtilen ilkelerin uygulanma esaslarını göstermek üzere yönetmelikler çıkarılacağı hususlarına yer verildiği görülmektedir. Ayrıca 5809 sayılı Kanun'un 12. maddesine göre de Kurumca kullanım hakkı verildiği durumlarda sektörün ihtiyaçları, uluslararası düzenlemeler, teknolojide meydana gelen gelişmeler gibi hususlar gözetilerek mevzuat doğrultusunda numara taşınabilirliğine ilişkin yükümlülükler getirilebilecektir. Diğer yandan Daire kararında Yönetmelik vasıtasıyla yapılan müdahalenin kanuni dayanağı olarak 2813 sayılı Kanun'un mülga 7. maddesinin birinci fıkrasının (ı) ve (m) bentleri de gerekçe gösterilmiştir. Anılan hükme göre kurum, tüketici menfaatlerinin korunması için de gerekli tedbirleri alır.

98. Buna göre 406 sayılı Kanun'un mülga 2. maddesi ile sermaye şirketlerinin Ulaştırma Bakanlığı ile imzalayacakları imtiyaz sözleşmelerinde numaralandırma ve numara taşınabilirliğine ilişkin hükümlere yer verileceği ve konuya ilişkin uygulama esaslarının yönetmelikle belirleneceği hususlarına yer verilmekle, idareye yalnızca başvurucu gibi operatör şirketleri ile imzalayacakları ya da yenileyecekleri imtiyaz sözleşmelerine numara taşınabilirliğine ilişkin hüküm koyabilme ve hükmün uygulanma esaslarını ortaya koyar mahiyette yönetmelik ihdas etme inisiyatifi tanınmıştır. Bu durumda anılan kanun hükmünde, nihayetinde operatör şirketler için ek bir mali yük getireceği açık olan numara taşınabilirliği uygulamasının konuya ilişkin İmtiyaz Sözleşmesi'nde herhangi bir

düzenlemeye yer verilmeden Yönetmelik düzenlemesiyle doğrudan öngörülebileceğine dair herhangi bir ibare bulunmamaktadır. Söz konusu ek bir mali yük getireceği açık olan numara taşınabilirliği uygulaması ilk elden Yönetmelik'le getirilmiştir. Kanuni bir dayanağı bulunmadan doğrudan Yönetmelik hükümleri ile ek bir mali yükümlülük doğuracağı açık olan bir uygulama öngörülmesinin ve bu suretle mülkiyet hakkına müdahale edilmesinin kanunilik unsurunu sağlamayacağı kuşkusuzdur. Kaldı ki başvuru konusu olayda başvurucunun Ulaştırma Bakanlığı ile imzaladığı 27/4/1998 tarihli İmtiyaz Sözleşmesi dâhil Yönetmelik'in yürürlük tarihine kadar diğer yenilenen sözleşmelerde de numara taşınabilirliğine ilişkin herhangi bir hükme yer verilmediği, imtiyaz sözleşmelerine konulacak hükümler arasında numara taşınabilirliği müessesesini de sayan 406 sayılı Kanun'un 2. maddesindeki düzenlemenin görece ileri bir tarih olan 27/1/2000 tarihinde ihdas edildiği, dolayısıyla ilk sözleşmenin tesis edildiği tarihte numara taşınabilirliği müessesine bir şekilde yer veren bir kanuni düzenlemenin bulunmadığı da hatırda tutulmalıdır.

99. Ayrıca Daire kararında başvuru konusu numara taşınabilirliği müessesesine 5809 sayılı Kanun'un 12. maddesi ile cevaz verildiği belirtilmiş ise de mezkûr Kanun'un yürürlük tarihinin 2008 yılı olduğu dikkate alındığında 2007 yılında yürürlüğe giren Yönetmelik düzenlemesinin kanuni dayanağa sahip olduğunu söylemek mümkün görünmemektedir. Diğer yandan 2813 sayılı Kanun'un mülga 7. maddesi ile telekomünikasyon hizmet ve faaliyetlerinin tam bir rekabet ortamı içinde gerçekleştirilmesi ve tüketici menfaatlerinin korunması için gerekli tedbirleri alabileceğine ilişkin olarak idareye açık bir yetki verilmiş ise de mezkûr yetkinin tedbir altında mali ek yük getireceği açık olan doğrudan numara taşınabilirliği uygulamasına imkân verir şekilde yorumlanmasının genişletici bir yorum olduğu açıktır. Esasında numara taşınabilirliği uygulaması gibi sektörel müdahalelerin rekabet ortamının sağlanması ve tüketici menfaatlerinin korunması için alınabilecek gerekli tedbirlerin kapsamına girip girmediğini tespit etmek, kural olarak Anayasa Mahkemesinin görevi değildir. Bu mesele öncelikle derece mahkemelerinin değerlendireceği ve karara bağlayacağı bir husustur. Bununla birlikte somut olayda başvurucuya ek mali yük getirip İmtiyaz Sözleşmesi'yle tanınan ekonomik hakları kısıtlayacağı açık olan numara taşınabilirliği uygulaması gibi sektörel müdahalelerin Kurumca alınabilecek tedbir mahiyetinde kabul edilip edilemeyeceği hususunun tespiti mülkiyet hakkının kullanımı yönünden önem taşıdığından derece mahkemelerinin yaptığı değerlendirme ve ulaştığı sonuçlar Anayasa Mahkemesince sıkı bir biçimde denetlenecektir.

100. Belirtmek gerekir ki kısmen yukarıda da işaret edildiği üzere Dairenin bu kabulü kanunun lafzından çıkarılması mümkün olmayan oldukça genişletici ve öngörülemez bir yoruma dayanmaktadır. Öncelikle başvuru konusu olayda iletişim sektörünün yer aldığı piyasayı regüle eden bir kuruluş olarak Telekomünikasyon Kurumunun ana görevi (bugünkü adıyla BTK'nın) piyasanın düzenli işleyişini sağlamak, piyasa aktörlerinin menfaatlerini örtüştürmek, piyasada varlığı gerekli olan rekabet ortamının korunmasını ve özellikle tüketicilerin menfaatlerinin korunmasını temin etmektir. Kurumun kendisinden beklenen fonksiyonel görevini gereği gibi yerine getirebilmesi için sektördeki piyasa oyuncularının hareket kabiliyetini belirleyecek ve değiştirecek idari ve bireysel düzenlemeler ihdas etmesi işin doğası gereğidir. Diğer bir deyişle Kurumun kendisine tanınan takdir alanı çerçevesinde tedbir kapsamında müdahalelerin nihai amacı sektörde yer alan piyasa kurallarının etkin bir şekilde korunması ve piyasa oyuncularının menfaatleri arasında gerekli dengenin sağlanmasıdır. Bu durumda Kurum sektörel müdahalelerinde salt tüketici menfaatini gözeterek hareket etmeyecek, aksine operatör şirketler de dâhil tüm piyasa oyuncularının

menfaatlerini örtüştürmeye çalışacaktır.

101. Esasında ilgili madde hükmünde ucu açık, geniş bir kavram olarak ortaya konulan tedbir kavramının özellikle somut olay özelinde olduğu gibi piyasa oyuncularından olan operatör şirketlere ek mali yük getirecek mahiyette mülkiyet hakkına müdahale teşkil eden hangi uygulamaları atladığı hususu açık değildir. Her ne kadar tedbir kavramından hareketle herhangi bir anayasal hakka müdahale teşkil etmeme koşuluyla piyasada rekabeti sağlama ve tüketicilerin haklarını koruma amacını matuf takdir hakkı kapsamında pek çok enstrümana başvurulmasında sakınca bulunmamakta -hatta çoğu zaman bu durum gerekli- ise de kanun metninde açıkça yer verilmeden başvurucunun mülkiyet hakkına müdahale niteliği arz eden bir uygulamaya doğrudan tedbir kavramı gibi şümullü bir tanımlama referans alınarak yer verilmesi müdahaleye maruz kalan kişiyi kanuni korumadan yoksun bırakacaktır.

102. Hak ve özgürlükleri sınırlandıran hükümlerin kamu makamlarınca geniş yorumlanması bireyler açısından öngörülemez sonuçlar doğurabilir. Türk anayasal sisteminde hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı düzenleme yapma yetkisi yasama organına aittir. Hak ve özgürlüğü kısıtlayıcı bir kanunun kapsamını genişleten yorum ve uygulamalar kanun koyucunun getirmediği bir sınırlandırmanın idari ve yargısal makamlarca ihdas edilmesi sonucunu doğurabilir. Demokrasilerde hangi hakkın ne ölçüde sınırlanacağına bürokrasi veya yargı değil yasama organları karar verir. Bu açıdan hak ve özgürlükleri sınırlandıran kurallara ilişkin yorum ve uygulamaların kuralın kapsamını genişleten nitelikte olmaması ve öngörülebilir sınırlar içinde kalması önem taşımaktadır. Diğer bir ifadeyle derece mahkemelerinin hak ve özgürlükleri sınırlayıcı kuralların kapsamının geniş yorumlanması hususunda oldukça ihtiyatlı davranması gerekir. Aksi durum keyfî uygulamaların yaygınlaşmasına ve bireylerin kamu otoritelerine karşı güvencesiz bir konuma düşmesine yol açar (bazı farklarla birlikte bkz. M.B. [GK], B. No: 2018/37392, 23/7/2020, § 104).

103. Bu açıklamalar ışığında değerlendirildiğinde 2008 yılında yapılan kanun değişikliği öncesinde ek mali yük getirip İmtiyaz Sözleşmesi'yle tanınan ekonomik hakları kısıtlayacağı açık olan numara taşınabilirliği müessesesinin idarece şeklî anlamda bir kanuna değil yönetmelik düzenlemesine dayanılarak uygulamaya geçirildiği tespit edilmiştir. Sonuç olarak 2008 yılında yapılan değişiklik öncesine ilişkin olarak idarenin doğrudan numara taşınabilirliğine ilişkin açık bir kanuni düzenleme ihdas etmeden yönetmelikle mezkûr müesseseye uygulanırlık kazandırılmasının kanun hükmünün öngörülebilir olmayan genişletici yorumuna dayandığı kanaatine ulaşılmıştır. Dolayısıyla mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin Anayasa'nın 13. ve 35. maddelerine aykırı olarak kanuni bir dayanağının mevcut olmadığı sonucuna varılmaktadır.

104. Müdahalenin kanunilik şartını sağlamadığı tespit edildiğinden Anayasa'nın 13. ve 35. maddelerinde öngörülen diğer unsurlar olan meşru amaç ve ölçülülük kriterlerine riayet edilip edilmediğinin ayrıca değerlendirilmesine gerek görülmemiştir.

105. Açıklanan gerekçelerle Anayasa’nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

106. Başvurucu Şirket, yargılamanın makul sürede sonuçlanmadığını belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

107. Başvurucu Şirket, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

108. Bireysel başvuru sonrasında, 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun'a geçici madde eklenmiştir. 6384 sayılı Kanun'a eklenen geçici maddeye göre yargılamaların uzun sürmesi ve yargı kararlarının geç veya eksik icra edilmesi ya da icra edilmemesi şikâyetiyle Anayasa Mahkemesine yapılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Anayasa Mahkemesi önünde derdest olan bireysel başvuruların, başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle verilen kabul edilemezlik kararının tebliğinden itibaren üç ay içinde yapılacak müracaat üzerine Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Tazminat Komisyonu Başkanlığı (Tazminat Komisyonu) tarafından incelenmesi öngörülmüştür.

109. Ferat Yüksel (B. No: 2014/13828, 12/9/2018) kararında Anayasa Mahkemesi; yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığı ya da yargı kararlarının geç veya eksik icra edildiği ya da hiç icra edilmediği iddiasıyla 31/7/2018 tarihinden önce gerçekleştirilen bireysel başvurulara ilişkin olarak Tazminat Komisyonuna başvuru yolu tüketilmeden yapılan başvurunun incelenmesinin bireysel başvurunun ikincil niteliği ile bağdaşmayacağı sonucuna vararak başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir.

110. Somut başvuru yönünden de söz konusu karardan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

111. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

112. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir. …

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

113. Başvurucu, ihlalin tespit edilmesini ve yeniden yargılama yapılmasına hükmedilmesini talep etmiştir.

114. Anayasa Mahkemesinin Mehmet Doğan ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret

etmiştir (Aligül Alkaya ve diğerleri (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

115. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural, mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (Mehmet Doğan, §§ 55, 57).

116. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı veya mahkemenin ihlali gideremediği durumlarda Anayasa Mahkemesi, 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile İçtüzük'ün 79. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmeder. Anılan yasal düzenleme, usul hukukundaki benzer hukuki kurumlardan farklı olarak ihlali ortadan kaldırmak amacıyla yeniden yargılama sonucunu doğuran ve bireysel başvuruya özgülenen bir giderim yolunu öngörmektedir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararına bağlı olarak yeniden yargılama kararı verildiğinde usul hukukundaki yargılamanın yenilenmesi kurumundan farklı olarak ilgili mahkemenin yeniden yargılama sebebinin varlığını kabul hususunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir kararın kendisine ulaştığı mahkemenin yasal yükümlülüğü, ilgilinin talebini beklemeksizin Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı nedeniyle yeniden yargılama kararı vererek devam eden ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yerine getirmektir (Mehmet Doğan, §§ 58, 59; Aligül Alkaya ve diğerleri (2), §§ 57-59, 66, 67).

117. Somut olayda ek mali yük getirip İmtiyaz Sözleşmesi'yle tanınan ekonomik hakları kısıtlayacağı açık olan numara taşınabilirliği müessesesinin 2008 yılında yapılan kanun değişikliği öncesi idarece şeklî anlamda bir kanuna değil yönetmelik düzenlemesine dayanılarak uygulamaya geçirilmesinin kanunilik ölçütü yönünden mülkiyet hakkının ihlaline yol açtığı sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla ihlalin idari bir işlemden kaynaklandığı, mahkemelerin de ihlalin sonuçlarını gideremediği anlaşılmıştır.

118. Bu durumda mülkiyet hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Yapılacak yeniden yargılama ise bireysel başvuruya özgü düzenleme içeren 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda yapılması gereken iş, yeniden yargılama kararı verilerek Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere Danıştay Onüçüncü Dairesine gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

119. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 257,90 TL harç ve 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 10.157,90 TL yargılama giderinin başvurucu Şirkete ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin mülkiyet hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Danıştay Onüçüncü Dairesine (E.2007/4817, K.2009/5991) GÖNDERİLMESİNE,

D. 257,50 TL harç ve 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 10.157,50 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemenin kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 28/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ESRA SARAÇ ARSLAN

B. No: 2019/10514 | Karar tarihi: 28.12.2022

Genel Kurul

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2019/10514

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

GENEL KURUL

KARAR

ESRA SARAÇ ARSLAN BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2019/10514)

Karar Tarihi: 28/12/2022

R.G. Tarih ve Sayı: 31/1/2023-32090

GENEL KURUL

KARAR

Başkan : Zühtü ARSLAN

Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : Engin YILDIRIM

Muammer TOPAL

M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Recai AKYEL

Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Selahaddin MENTEŞ

Basri BAĞCI

İrfan FİDAN

Kenan YAŞAR

Muhterem İNCE

Raportör : Yüksel GÜNARSLAN

Başvurucu : Esra SARAÇ ARSLAN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, ByLock deliline ilişkin veriler üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılması talebinin

reddedilmesi nedeniyle silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 29/3/2019 tarihinde yapılmıştır. Komisyon, adli yardım talebinin kabulüne ve gerekçeli karar hakkı ile silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkeleri dışındaki şikâyetlerin kabul edilemez olduğuna, anılan hak ve ilkelere ilişkin şikâyetlerin kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmuştur.

4. Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden ulaşılan bilgi ve belgelere göre ilgili olaylar özetle şöyledir:

A. Olayın Arka Planına İlişkin Açıklamalar

6. Türkiye 15 Temmuz 2016 tarihinde askerî bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmıştır. Kamu makamları ve yargı organları -olgusal temellere dayanarak- bu teşebbüsün arkasında Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanmasının (FETÖ/PDY) olduğu sonucuna ulaşmıştır (darbe teşebbüsü ve arkasındaki FETÖ/PDY'ye ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. Aydın Yavuz ve diğerleri [GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-36).

B. ByLock Programına İlişkin Açıklamalar

7. FETÖ/PDY'nin örgütsel haberleşme için oluşturduğu ve örgüt mensuplarınca kullanılan iletişim yöntemlerinden birinin ByLock uygulaması olduğu özellikle darbe teşebbüsünden sonra örgütle bağlantılı soruşturma ve kovuşturmalarda tespit edilmiştir (Ferhat Kara [GK], B. No: 2018/15231, 4/6/2020, § 23). ByLock programıyla ilgili kavramsal açıklamalara, programın tespitine, ByLock programına dair verilerin adli makamlara ulaştırılmasına, adli sürece, programın yüklenmesine, iletişimde kullanılmasına, genel ve örgütsel özelliklerine, yaygın uygulamalardan ayrılan yönlerine, ByLock verilerinin niteliğine, anlamlandırılmasına ve kişilerle eşleştirilmesine ilişkin arka plan bilgisinin detaylarına Ferhat Kara kararında yer verilmiştir (Ferhat Kara, §§ 23-67).

C. Başvurucuya İlişkin Süreç

8. Başvurucu, Dumlupınar Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak görev yapmaktayken 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan darbe teşebbüsü sonrasında kamu görevinden çıkarılmıştır.

9. Kütahya Cumhuriyet Başsavcılığı (Başsavcılık) tarafından başvurucu hakkında FETÖ/PDY üyesi olduğu şüphesiyle soruşturma başlatılmıştır.

10. Başsavcılığın talimatı üzerine gözaltına alınan başvurucu, müdafiinin de hazır bulunmasıyla alınan kolluk ve Başsavcılık ifadesinde isnat edilen suçlamayı reddederek ByLock indirmediğini ve kullanmadığını beyan etmiştir.

11. Başvurucu, tutuklama talebiyle sevk edildiği Kütahya Sulh Ceza Hâkimliğindeki sorgusunda ByLock isimli programı merak edip indirdiğini ancak hiç kullanmadığını,

programı kullanması yönünde kimseden talimat almadığını ve örgüt ile herhangi bir ilgisi olmadığını ileri sürmüştür. Başvurucunun sorgusunun ilgili kısmı şöyledir:

"Emniyette ve [s]avcılıkta konuyla alakalı ayrıntılı olarak beyanlarda bulundum. Bu beyanlarımı aynen tekrar ederim. Bu beyanlarıma ek olarak, [ByLock] programı ile ilgili ben bu programı merak edip indirdim ancak herhangi bir mesajlaşma olayım olmadı. Google Play Storeden indirdim. Ben suç teşkil edecek birşey yaptığımı düşünmüyorum. Programı cihazımda çok uzun süre tutmadım. Kısa sürede sildim. Programa girmek için şifre ve kullanıcı adı istiyordu. Bunları da ben kendim oluşturmuştum. [ByLock] programını indirmek için kimseden emir ve telkin almadım. Kimseden bana bu yönde talimat gelmedi. Ben bu program üzerinden birilerini eklemedim, beni ekleyen olmadı ve bana mesaj gelmediği gibi bende herhangi bir mesaj göndermedim. Geçmişimde de görüleceği üzere benim örgütle herhangi bir ilgim ve alakam yoktur. Daha önce kullanmış olduğum LG marka cep telefonunu tuvalete düşürdüm."

12. Soruşturma sonucunda Başsavcılığın 11/7/2017 tarihli iddianamesiyle başvurucunun silahlı terör örgütüne üye olma suçundan cezalandırılması talebiyle kamu davası açılmıştır. İddianamede FETÖ/PDY üyelerinin gizli iletişim amacıyla kullandıkları ByLock isimli programın kullanıcılarına ilişkin listede ismi yer alan başvurucunun ayrıca terör örgütüyle irtibatlı kişilerle yurt dışı etkinliklere katıldığı ileri sürülmüştür.

13. İddianamenin kabulü ile açılan dava, Kütahya 3. Ağır Ceza Mahkemesinde (Mahkeme) görülmeye başlanmıştır. Yargılamada 31/7/2017 tarihinde duruşma hazırlığı işlemleri yapılmıştır. Tensip Tutanağı'nda Kütahya İl Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığına müzekkere yazılarak ByLock kullanımına ilişkin bilgi ve belgelerin gönderilmesinin istenmesine ve duruşmanın 5/10/2017 tarihinde yapılmasına karar verildiği belirtilmiştir.

14. Kütahya İl Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan "ByLock CBS Sorgu Sonucu" başlıklı ve 24/8/2017 tarihli tutanak ilk celse öncesinde Mahkemeye iletilmiştir. Anılan tutanakta, 244 ... kimlik numaralı başvurucunun 545 ... 08 numaralı cep telefonu hattı ile 357 ... 981 IMEI numaralı cihaz aracılığıyla ilk tespit tarihi 18/11/2014 olacak şekilde ByLock kullandığına ilişkin verilere yer verilmiştir.

15. Başvurucu, müdafiinin hazır bulunduğu 5/10/2017 tarihli ilk celsede 545 ... 08 numaralı cep telefonu hattının kendisine ait olduğunu ancak ByLock programını indirmediğini ve kullanmadığını beyan ederek isnat edilen suçlamayı reddetmiştir. Başvurucunun savunmasının ilgili kısmı şöyledir:

"[Ü]zerime atılı suçlamaları kabul etmiyorum. Ben silahlı terör örgütüne üye değilim. 0 545 [...] 08 sayılı hat benim üzerime kayıtlıdır, ben bu hattı 2016 yılının Kasım ayına kadar 4 yıldır kullanıyordum. LG G2 marka telefonum 4 yıldır kullandığım için ekranı bozulmuştu. 18/11/2016'da yeni bir telefon aldım. Onu da emniyet aldı. Ben [ByLock] isimli programı indirmedim ve kullanmadım. Ben işyerinde gün içi iki kişilik küçük bir odada kalıyordum. Odamıza girip çıkan öğrenci de çok fazlaydı. [Bluetooth] da sürekli açık oluyordu. Daha önce odamdan param da çalınmıştı. Bu nedenle herşey olmuş olabilir. [...] 2014 yılının Mayıs ayında Uluslararası bir kongrede bildiri sunmak için 3 günlük bir program için Azerbaycan'a gitmiştim. Ortaokul ve Liseyi İmam Hatip Lisesinde okudum. O tarihten beri bu yapının dini istismar ettiğini biliyorum. Bu nedenle böyle bir yapıya mensup olmam mümkün değildir."

16. Mahkeme, Başsavcılığa müzekkere yazılarak başvurucunun kullandığı belirtilen telefon hattı ve cihazına ait HIS (CGNAT) sorgulama bilgileri ile ByLock programı için kiralanan sunuculara hangi gün ve saatte erişim sağlandığına ilişkin karşı IP bilgilerini içerir kayıtların talep edilmesine karar vermiştir. Mahkeme aynı celsede -diğerlerinin yanı sıra- ByLock içeriklerinin akıbetinin sorulmasına ve duruşmanın 30/11/2017 tarihine ertelenmesine karar vermiştir.

17. Kütahya İl Emniyet Müdürlüğü 12/10/2017 tarihli yazı ile başvurucunun ByLock kaydının bulunduğunu ancak mesaj içerikleri ile irtibat analizi bilgilerinin mevcut olmadığını Mahkemeye bildirmiştir. Başvurucu adına kayıtlı 545 ... 08 numaralı telefon hattına ait CGNAT kayıtları da Başsavcılığın 14/10/2017 tarihli yazısı ekinde celse arasında Mahkemeye gönderilmiştir. Anılan kayıtlarda başvurucunun kullandığı cep telefonu hattı ile ByLock sunucusuna ait (hedef) IP adreslerine hangi tarihte, kaç defa (8.559) ve hangi adresten bağlanıldığı bilgisi yer almaktadır.

18. Başvurucu, yargılamanın 30/11/2017 tarihli ikinci celsesinde Emniyet Müdürlüğü cevabi yazısı ve CGNAT kayıtları okunduktan sonra alınan savunmasında ByLock kullanmadığı yönündeki beyanını tekrarlamıştır. Başvurucu müdafii, sanığa ait olduğu iddia edilen çok sayıda bağlantıya rağmen sanığın kullanıcı adı ve şifresinin dosyada olmadığını, bağlantı listesinin tespitinin mümkün olup olmadığının Emniyet Müdürlüğünden sorulmasını ve sonrasında bilirkişi incelemesi yaptırılmasını talep etmiştir. Anılan celsede iddia makamı esas hakkında mütalaa sunmuştur. Mahkeme, başvurucu müdafiinin esas hakkındaki mütalaaya karşı beyanda bulunmak üzere süre talebinin kabulüne ancak bilirkişi incelemesi yaptırılması talebinin reddine karar vererek duruşmayı 12/1/2018 tarihine ertelemiştir. Ara kararında bilirkişi incelemesi talebinin reddi gerekçesi olarak dosyanın geldiği aşama ve mevcut ByLock tespitleri gösterilmiştir.

19. Başvurucu müdafii, yargılamanın son celsesinde dosya kapsamındaki ByLock sorgu sonucu raporu ile CGNAT kayıtlarının yetersiz nitelikte deliller olduğunu ileri sürmüştür. Mahkeme, başvurucunun silahlı terör örgütüne üye olma suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile mahkûmiyetine karar vermiştir. Gerekçeli kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Sanık Esra Saraç Arslan'ın adına kayıtlı olup kullanmış olduğu 0 545 [...] 08 numaralı telefon hattı üzerinden FETÖ/PDY terör örgütü üyelerinin kendi aralarında kullandığı bir tür şifreli yazışma programı olan [ByLock] programını kullandığı, bu programı kullanmanın iddianamede anlatıldığı üzere Fethullah Gülen'in talimatıyla şifreli haberleşme amacıyla yapılması nedeniyle terör örgütü üyeliğinin delili olduğu, sanığın kullandığı anlaşılan cep telefonu hattı üzerinde [ByLock] programını Litvanya'da bulunan 46.166.164.177 ve 46.166.164.181 IP numaralı sunucular üzerinden 548 sayfa bağlantı yapıldığının anlaşıldığı, her ne kadar sanık [ByLock] programını kullandığı kabul etmese de gerek NAT bilgileri gerekse telefona ilişkin [ByLock] tespitine göre sanığın [ByLock] kullanıcısı olduğunun anlaşıldığı, sanığın FETÖ/PDY terör örgütü hiyerarşisi içinde bulunduğu ve üzerine atılı silahlı terör örgütüne üye olma suçunu işlediği tüm dosya kapsamından anlaşılmış...[tır.]"

20. Başvurucunun bu karara karşı yaptığı istinaf kanun yolu başvurusu, Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesinin (Daire) 12/3/2018 tarihli kararıyla hapis cezası 6 yıl 3 ay olarak düzeltilerek esastan reddedilmiştir. Başvurucu ve müdafii temyiz kanun yolu başvurusunda bulunmuştur.

21. Yargıtay 16. Ceza Dairesi 16/1/2019 tarihinde temyiz isteminin reddi ile hükmün onanmasına karar vermiştir. Onama kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Sanığın Sulh Ceza Hakimliğindeki beyanı ve dosya kapsamı nazara alındığında ayrıntılı [ByLock] Tespit ve Değerlendirme Tutanağı getirtilmeden hüküm kurulması sonuca etkili bulunmamıştır"

IV. İLGİLİ HUKUK

22. İlgili hukuk için bkz. Ferhat Kara, §§ 83-110.

23. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 2/5/2018 tarihli ve E.2018/395, K.2018/1566 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 26.09.2017 tarih, 2017/16.MD-956 E.2017/370 sayılı kararı ile onanarak kesinleşen Dairemizin ilk derece mahkemesi sıfatıyla verdiği 24.04.2017 tarih, 2015/3 Esas, 2017/3 sayılı kararında da belirtildiği üzere, By[L]ock iletişim sisteminin FETÖ/PDY silahlı terör örgütü mensuplarının kullanmaları amacıyla oluşturulan ve münhasıran bu suç örgütünün bir kısım mensupları tarafından kullanılan bir ağ olması nedeniyle örgüt talimatı ile bu ağa dahil olunduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının her türlü şüpheden uzak, kesin kanaata ulaştıracak teknik verilerle tespiti halinde kişinin örgütle bağlantısını gösteren bir delil olacağının kabul edildiği gözetilerek; ByLock kullanıcısı olduğunu kabul etmeyen ve aleyhine başka yeterli delil de bulunmayan sanığın, ByLock uygulamasını kullandığının kuşkuya yer vermeyecek şekilde teknik verilerle tespiti halinde, [ByLock] kullanıcı[sı] olduğuna dair delilin suç vasfının tayini açısından belirleyici nitelikte olması karşısında, ilgili birimlerden ayrıntılı olarak ByLock tesbit ve değerlendirme raporu ile HIS (CGNAT) sorgu kayıtları getirtilip değerlendirilerek, duruşmada sanık ve müdafiine okunup diyecekleri sorulduktan sonra bir karar verilmesi gerekirken, sanığın [ByLock] kullanıcısı olduğuna dair yetersiz belgelere dayanılarak eksik araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi... [bozmayı gerektirmiştir.]"

24. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 28/6/2018 tarihli ve E.2018/1279, K.2018/2142 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock kullanıcısı olduğunu kabul etmeyen sanığın ByLock uygulamasını kullandığının kuşkuya yer vermeyecek şekilde teknik verilerle tespiti halinde ByLock kullanıcısı olduğuna dair delilin suçun sübutu açısından belirleyici nitelikte olması karşısında, ilgili birimlerden ayrıntılı ByLock tespit ve değerlendirme tutanağı getirtilip değerlendirilerek duruşmada sanık ve müdafiine okunup diyecekleri sorulduktan sonra bir karar verilmesi gerekirken, EGM KOM Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen yetersiz By[L]ock CBS sorgu tutanağına dayanılarak eksik araştırmayla yazılı şekilde hüküm kurulması... [bozmayı gerektirmiştir.]"

25. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 11/2/2019 tarihli ve E.2018/5762, K.2019/749 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"[B]yLock programını telefonuna indirdiğini fakat kullanmadan sildiğini savunan sanığın, ByLock uygulamasını kullandığının kuşkuya yer vermeyecek şekilde teknik verilerle tespiti halinde, [B]yLock kullanıcısı olduğuna dair delilin atılı suçun vasfının tayini açısından belirleyici nitelikte olması karşısında, ilgili birimlerden ayrıntılı ByLock tespit ve değerlendirme raporu getirtilip değerlendirilerek CMK'nın 217. maddesi uyarınca duruşmada sanık ve müdafiine okunup diyecekleri sorulduktan sonra bir karar verilmesi gerekirken eksik araştırma ile yazılı şekilde hüküm kurulması... [bozmayı gerektirmiştir.]"

26. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 8/3/2021 tarihli ve E.2020/7011, K.2021/2107 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock kullanıcı tespitleri ByLock sunucusunda kayıtlı IP adresleri üzerinden tespit edilebilmektedir. ByLock sunucusunda kaydı olan kullanıcıların User-ID (Kullanıcı No) tespiti yapılabilmekte ve mesaj içeriklerinin çözümü gerçekleştirilebilmektedir. Bu nedenle ByLock tespit değerlendirme tutanağında yer alan User-ID (Kullanıcı No), şifre ve gruba kayıtlı kişilerin tespiti bu kişilerin birbirleriyle olan ilişki ve irtibatların ortaya konulması sanığın hukuki durumunun belirlenmesi bakımından önemlidir.

...

Bu nedenle ancak operatör kayıtları ve User-ID eşleştirmesi doğru yapılabilen kişilerin gerçek ByLock kullanıcısı olduklarının kabulü gerekeceğinden, kişinin örgütsel gizliliği sağlamak ve haberleşmek amacıyla ByLock sistemine girdiğinin ve bu sistemi kullandığının, User-ID, şifre ve grup elemanlarını içerir ByLock tespit değerlendirme tutanağı ve CGNAT kayıtlarını içeren belgeler ile kesin olarak kanıtlanması zorunludur.

Bu kapsamda somut olay irdelendiğinde;

Herhangi bir örgütsel kod adı kullanmayan, örgütle iltisaklı bankasya'daki hesabı rutin olan, örgütsel gizliliği sağlamak ve haberleşmek amacıyla ByLock sistemine girdiğinin ve bu sistemi kullandığının User-ID ve şifresini içerir ByLock tespit değerlendirme tutanağı ya da HTS ve CGNAT kayıtları üzerinde yaptırılan bilirkişi raporu ile doğrulanamayan sanık hakkında Bölge Adliye Mahkemesince duruşma açılarak kurulan beraat hükmünde bir isabetsizlik bulunmadığından tebliğnamedeki bozma isteyen düşünceye iştirak edilmemiştir."

27. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 26/1/2022 tarihli ve E.2021/2160, K.2022/249 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock kullanıcısı olduğunu kabul etmeyen sanığın, ByLock uygulamasını kullandığının kuşkuya yer vermeyecek şekilde teknik verilerle tespiti halinde, ByLock kullanıcısı olduğuna dair delilin atılı suçun sübutu veya vasfının tayini açısından belirleyici nitelikte olması karşısında, ilgili birimlerden ayrıntılı ByLock tespit ve değerlendirme raporunun getirtilmesi, tespit ve değerlendirme raporunun temin edilememesi halinde sanığın teknik olarak bu programı kullandığının tespiti açısından HIS (CGNAT) ve HTS kayıtları üzerinde alanında uzman bağımsız bilişim uzmanı bilirkişi marifetiyle inceleme yaptırılmasında zorunluluk bulunması, ... [bozmayı gerektirmiştir.]"

28. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 13/4/2022 tarihli ve E.2022/3560, K.2022/2019 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock uygulaması programını indirmek, mesajlaşmak/haberleşmek için yeterli değildir. Öncelikle kayıt esnasında kullanıcının bir kullanıcı adıyla parola üretmesi, mesajlaşma için ise kayıt olan kullanıcılara sistem tarafından otomatik olarak atanan ve kullanıcıya özel olan ID (kimlik) numarasının bilinmesi ve karşı tarafça onaylanması gerekmektedir. Karşılıklı ekleme olmaksızın iletişime geçilme imkanı bulunmamaktadır."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

29. Anayasa Mahkemesinin 28/12/2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Silahların Eşitliği ve Çelişmeli Yargılama İlkelerinin İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

30. Başvurucu, yargılama kapsamında ByLock deliline ilişkin veriler üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılması talebinin reddedildiğini beyan ederek silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

31. Bakanlık görüşünde;

i. Başvurucunun bireysel başvuru formunda silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkeleri yönünden ileri sürdüğü iddiaların soyut nitelikte olup olmadığı, başvuru konusu olaylarla ilgili olarak bu hakkın nasıl ve ne şekilde etkilendiği hususunda yeterli açıklamalarda bulunulup bulunulmadığı, iddia ve şikâyetlerin temellendirilip temellendirilemediği hususları Anayasa Mahkemesinin değerlendirmesine sunulmuştur. Ayrıca başvurucunun iddialarının kanun yolu şikâyeti niteliğinde olup olmadığının öncelikle değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

ii. Yargılama kapsamında, başvurucuya iddianamede yer alan suçlamanın dayanağını oluşturan eylemler ve deliller ile suçlamanın hukuki nitelendirilmesinin anlatıldığı, kanundan kaynaklı temel haklarının hatırlatıldığı vurgulanmıştır. Atılı suçlamanın hukuki niteliği, iddianameye konu eylemler ve dosyada bulunan deliller hakkında bilgi sahibi olan başvurucunun yargılama aşamasında lehine olan hususları ileri sürebildiği, aleyhine olan delillere karşı çıkabildiği ve yargılamaya konu olaya ilişkin kendi anlatımını mahkemeye sunabildiği ileri sürülmüştür.

32. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında başvuru formundaki iddialarını yinelemiştir.

2. Değerlendirme

33. Anayasa’nın iddianın değerlendirilmesinde dayanak alınacak 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.”

34. Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder. Başvurucunun iddialarının adil yargılanma hakkının görünümlerinden olan silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkeleri kapsamında incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

35. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

36. Anayasa'nın 36. maddesi uyarınca herkes iddiada bulunma, savunma ve adil yargılanma hakkına sahiptir. Anayasa'nın anılan maddesinde adil yargılanma hakkından ayrı olarak iddia ve savunma hakkına birlikte yer verilmesi, taraflara iddia ve savunmalarını mahkeme önünde dile getirme fırsatı tanınması gerektiği anlamını da içermektedir (Mehmet Fidan, B. No: 2014/14673, 20/9/2017, § 37).

37. Diğer yandan Anayasa'nın 36. maddesine "...ile adil yargılanma" ibaresinin eklenmesine ilişkin gerekçede, Türkiye'nin tarafı olduğu uluslararası sözleşmelerce de güvence altına alınan adil yargılama hakkının madde metnine dâhil edildiği vurgulanmıştır. Nitekim Anayasa Mahkemesi de Anayasa'nın 36. maddesi uyarınca inceleme yaptığı birçok kararında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadıyla adil yargılanma hakkının kapsamına dâhil edilen silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerine Anayasa'nın 36. maddesi kapsamında yer vermektedir. Bu itibarla anılan ilkelerin adil yargılanma hakkının kapsam ve içeriğine dâhil olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Anılan ilkelere uygun yürütülmeyen bir yargılamanın hakkaniyete uygun olması olanaklı değildir (Ruhşen Mahmutoğlu, B. No: 2015/22, 15/1/2020, § 56).

38. Ceza davasında ulaşılması hedeflenen temel amaç, maddi gerçeğin adil yargılanma hakkına uygun olarak ortaya çıkarılmasıdır. Çelişmeli yargılama ilkesi, bu amacın gerçekleştirilmesinin en önemli unsurlarındandır. Anılan ilke, taraflara dava dosyası hakkında bilgi sahibi olma ve yorum yapma hakkının tanınmasını gerektirmektedir. Dolayısıyla ceza davalarında mahkemenin kararını etkilemek amacıyla dosyaya sunulan görüş ve delillerden sanığın haberdar olmasına, bunlara karşı etkili bir şekilde karşı çıkmasına fırsat verilmelidir (Tahir Gökatalay, B. No: 2013/1780, 20/3/2014, § 25; Cezair Akgül, B. No: 2014/10634, 26/10/2016, §§ 27-31).

39. Çelişmeli yargılamanın bir amacı da dosyaya bir görüşün/talebin girmesini sağlamakla sınırlı olmayıp onun mahkemece dikkate alınarak bir sonuca ulaşmasını sağlamaktır. Çelişmeli yargılama ilkesi, sanığın aleyhindeki delillerin çelişmeli bir usul ile mahkemeye sunulmasını ve sadece tanık beyanlarının değil diğer delillerin de tartışılmasını gerektirir. Böylelikle sanıklar delilin davayla ilgisini ve ağırlığını değerlendirerek güvenirliği hususundaki iddialarını ve itirazlarını dile getirebilecektir (Cezair Akgül, § 28).

40. Taraflar arasında hakkaniyete uygun bir dengenin sağlanmasını amaçlayan silahların eşitliği ilkesi ise davanın taraflarının usule ilişkin haklar bakımından aynı koşullara tabi tutulması ve taraflardan birinin diğerine göre daha zayıf bir duruma düşürülmeksizin iddia ve savunmalarını makul bir şekilde mahkeme önünde dile getirme fırsatına sahip olması anlamına gelir (Yaşasın Aslan, B. No: 2013/1134, 16/5/2013, § 32).

41. Belirli bir davaya ilişkin olarak delilleri değerlendirme ve gösterilen delilin davayla ilgili olup olmadığına karar verme yetkisi kural olarak yargılamayı yürüten mahkemeye aittir. Bu konuda değerlendirme yapmak Anayasa Mahkemesinin görevi değildir. Bununla birlikte yargılamada adil yargılama hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerine gerektiği ölçüde riayet edilip edilmediği Anayasa Mahkemesinin denetim yetkisi kapsamındadır. Anılan ilkeler kapsamında yapılacak incelemede, delillere ilişkin olarak iddia ve savunma makamı arasında oluşturulan dengesizlik iddialarının da yargılamanın bütünü ışığında değerlendirilmesi gerekir. Özellikle sanığın kendisinin elde etme olanağı bulunmayan deliller bakımından yargı makamlarınca savunmaya bunların aksini ortaya koyma hususunda makul imkânların sunulması gerekir (Murat Polat ve Sebahattin Ünlü, B. No: 2014/13254, 7/11/2019, § 46; Ruhşen Mahmutoğlu, § 60).

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

42. Anayasa Mahkemesi Ferhat Kara kararında; soruşturma birimlerinin adli makamlara hitaben ByLock programının gizliliğini sağlamaya dönük teknik özelliklerine, kullanım şekline, şifrelenme biçimine, cihaza yüklenme yöntemine, kullanım alanlarına ve amacına yönelik olarak ayrıntılı bilgiler içeren teknik ve kronolojik raporlar düzenlendiği, bu

raporlarda ByLock programının yaygın ticari mesajlaşma programlarından farklılıklarına ve örgütsel özelliklerine değinildiği belirtilmiştir. Söz konusu hususlara örnek olarak yaygın ticari mesajlaşma programlarında kolay yükleme, rehberdeki kişilerin programa senkronize olması, telefon numarası ve e-posta ile kimliğin tespiti ve şifreleme hususlarına öncelik verildiği hâlde ByLock programının bunların aksine yüklemeyi, sisteme dâhil olmayı ve kişilerle iletişime geçmeyi zorlaştırdığı, kullanıcı kimliğinin kısmen veya tamamen tespitini sağlayan herhangi bir veriyi kayıt işlemlerinin hiçbir aşamasında talep etmediği vurgulanmıştır (Ferhat Kara, § 151).

43. Anılan kararda, ByLock programı aracılığıyla gönderilen mesajlarda ve e-postalarda örgüt mensuplarının ifadelerinde beyan ettikleri örgütsel bazı kısaltmalara ve örgüte ait literatüre yer verildiği belirtilmiştir. Ayrıca bu program üzerinden iletişim kurabilmek için her iki kullanıcının birbirini eklemesinin gerekmesi, programın örgütsel hücre tipine uygun şekilde kurgulandığının işareti olarak değerlendirilmiştir. Darbe teşebbüsü sonrasında yürütülen soruşturma ve/veya kovuşturmalara ait dosyalardaki ifadelerde, ayrıca örgüt üyelerinin gönderdikleri mesaj ve elektronik postalarda bu programın örgütsel iletişimi sağlamak üzere oluşturulan bir haberleşme aracı olduğu ve bu amaçla kullanıldığı ifade edilmiştir (Ferhat Kara, § 152).

44. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun söz konusu kararda atıfta bulunulan 26/9/2017 tarihli ve E.2017/16.MD-956, K.2017/370 sayılı kararında, soruşturma makamları tarafından tespit edilen teknik veri ve bilgiler ile FETÖ/PDY'nin örgütlenme şekli ve özellikleri dikkate alınarak ByLock'un çalışma sistematiği ve yapısı itibarıyla münhasıran FETÖ/PDY mensuplarının kullanımına sunulan bir program olduğu sonucuna ulaşıldığı, Yargıtay içtihatlarında ByLock iletişim sisteminin FETÖ/PDY mensuplarının kullanması amacıyla oluşturulan bir ağ olduğunun belirtildiği vurgulanmıştır. Böylece Yargıtay kararlarında örgüt talimatı ile bu ağa dâhil olunduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının her türlü şüpheden uzak, kesin kanaate ulaştıracak teknik verilerle tespiti, kişinin örgütle bağlantısını gösteren bir delil olarak kabul edildiği belirtilmiştir (Ferhat Kara, § 153).

45. Ferhat Kara kararında; ByLock verilerinin esas olarak iki kaynağa dayandığı, bunlardan ilkinin ByLock sunucusundan elde edilen ve Millî İstihbarat Teşkilatı'nın adli makamlara iletmesinden sonra teknik birimlerce hâkimlik/mahkeme kararına istinaden üzerinde inceleme yaptığı veriler, ikincisinin ise ByLock sunucusuna ait hedef IP'lere Türkiye'den hangi IP'lerden erişildiğini gösteren CGNAT kayıtları olduğu belirtilmiştir. Bu bağlamda yargı organlarının ByLock kullanıcısının gerçekte kim olduğunu ve kişinin örgüt içindeki hiyerarşik konumunun ne olduğunu belirlerken bu hususta önemli bilgiler içeren ByLock sunucusu verilerinden faydalandığı, bu kapsamda ByLock sunucusunda kaydı olan kullanıcıların user-ID numaralarının, kullanıcı adı ve şifre bilgilerinin, bağlantı tarihinin, bağlantıyı yapan IP adresinin, hangi tarihler arasında kaç kez bağlantı yapıldığının, haberleşmelerin kimlerle gerçekleştirildiğinin tespitinin mümkün olabildiği aktarılmıştır (Ferhat Kara, § 154).

46. Ferhat Kara kararında yargı kararları ile adli ve teknik raporlarda yer alan değerlendirmelere atıfta bulunularak ByLock programının indirilmesinin mesajlaşma/haberleşme için yeterli olmadığı, kayıt esnasında öncelikle kullanıcının bir kullanıcı adı ile parola üretmesi gerektiği, haberleşme/mesajlaşma için ise kayıt sırasında kullanıcılarca belirlenen ve kullanıcıya özel olan kullanıcı adı/kodunun bilinmesinin ve arkadaş ekleme işleminin karşı tarafça onaylanmasının zorunlu olduğu, karşılıklı ekleme

olmaksızın iletişime geçilme imkânının bulunmadığı vurgulanmıştır. Söz konusu kararda ayrıca Yargıtay kararlarında ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nın kişinin hukuki durumunun belirlenmesi bakımından önemli olduğunun belirtildiği, anılan tutanağın ByLock sunucusunda kaydı olan kullanıcının user-ID numarası, kullanıcı adı ve şifre bilgileri ile sunucuda tespit edilen log kayıtları gibi verilerin ve varsa mesaj/e-posta içeriklerinin çözümünü, bu kişinin kurduğu ya da katıldığı gruplara kayıtlı diğer kullanıcıların birbirleriyle olan ilişkisini ortaya koyan bir belge olduğunun değerlendirildiği açıklanmıştır. Bununla birlikte Yargıtay kararlarında kişinin örgütsel gizliliği sağlama ve haberleşme amacıyla ByLock sistemine girdiğinin ve bu sistemi kullandığının kanıtlanmasında ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı ve CGNAT kayıtlarını içeren belgelerin önem taşıdığı ortaya konulmuştur (Ferhat Kara, § 156).

47. Ferhat Kara kararında ayrıca bir ByLock user-ID numarasının kendisiyle eşleştirilen kişiden farklı bir kişi tarafından kullanıldığına dair -somut olayın koşullarına göre- şüphe oluşması durumunda Yargıtay Ceza Genel Kurulunun yapılması gereken adli işlemlere dair açıklamalar içeren27/6/2019 tarihli ve E.2018/16-418, K.2019/513 sayılı kararına da yer verilmiştir. Söz konusu karara göre sanık adına kayıtlı GSM ya da ADSL aboneliğinin veya bu abonelikler üzerinden internete bağlanan cihazların bir başkası tarafından kullanıldığına, bu abonelikler üzerinden kurulan internet bağlantısı için gerekli şifre gibi bilgilerin sanık tarafından başkalarıyla paylaşıldığına ya da başkaları tarafından hukuka aykırı olarak ele geçirildiğine yönelik savunmalar söz konusu olduğunda bu konuda gerekli incelemelerin yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla user-ID bilgisi içeren tutanakların sanığın aboneliğini ya da cihazını kullandığını iddia ettiği kişiyle ilgili olarak yapılacak araştırmalar sonucunda elde edilecek verilerle birlikte değerlendirilmesi gerekir. Maddi gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli görülmesi hâlinde KOM'un güncel ByLock sorgu sonuçlarına dair raporu ile varsa CGNAT ve HTS kayıtları da getirtilip incelenmelidir (Ferhat Kara, § 157).

48. Bu noktada Anayasa Mahkemesinin ByLock kullanımının silahlı terör örgütüne üye olma suçundan kurulan mahkûmiyet hükmüne esas alındığı bazı yargılamalara ilişkin bireysel başvurularda bu programı kullandıklarını kabul etmeyen başvurucular yönünden adil yargılanma hakkı kapsamındaki muhtelif güvencelerin ihlal edildiğine dair verdiği kararlara da değinmek gerekir:

i. Anayasa Mahkemesi Sabri Yılmaz (B. No: 2018/11960, 30/3/2022) kararında ByLock içerikleri ve CGNAT kayıtları getirtilmeksizin salt ByLock Sorgu Sonucu Tutanağı ve Yargıtay kararlarında aranan şartları taşımayan bilirkişi raporuna dayalı olarak başvurucunun ByLock kullandığı kabul edilip hükme esas alınan bu verilerin doğruluğunun ve güvenilirliğinin sınanması için başvurucunun gösterdiği delillerle ilgili gerekli ve yeterli bir inceleme/değerlendirme yapılmamasının başvurucuyu iddia makamı karşısında usule ilişkin imkânlardan yararlanma noktasında önemli ölçüde dezavantajlı konuma düşürdüğü, bu nedenle adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine karar vermiştir (Sabri Yılmaz, § 49).

ii. Yunus Usluer (B. No: 2018/38137, 10/5/2022) ve Nagehan Özgül, B. No: 2018/38165, 15/6/2022) kararlarında, ByLock kullanıldığına dair kabule ByLock içerikleri getirtilmeksizin ByLock Sorgu Sonucu Tutanağı'na dayalı olarak ulaşılmıştır. Ancak Yargıtay uygulaması kapsamında ByLock kullanımının her türlü şüpheden uzak, kesin kanaate ulaştıracak teknik verilerle tespiti yönünden -tek başına- yetersiz görülen bu tutanağın somut olayların koşullarında hangi nedenle ByLock kullanıldığına dair kesin kanaate ulaştıracak nitelikte bir teknik veri/delil olarak kabul edildiği hususu derece mahkemeleri ile kanun yolu incelemesi

yapan bölge adliye mahkemesi ve Yargıtay kararlarında açıklanmamıştır. Belirtilen nedenlerle kolluk birimleri tarafından düzenlenen bu tutanağın içeriği ile başvuruculara isnat edilen eylemler arasındaki bağlantının açık bir şekilde ortaya konulmadığı sonucuna ulaşılarak gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir (Yunus Usluer, §§ 40-44).

iii. Oğuzhan Aksoy (B. No: 2018/37293, 13/9/2022) kararına konu olayda; ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı getirtilmeden, mahkûmiyet kararında ByLock iletişim sistemine örgüt talimatı ile dahil olunduğu ve gizliliği sağlamak için bu programın haberleşme amacıyla kullanıldığı kabulü için tek ve belirleyici delil olarak CGNAT kayıtları esas alınmıştır. Anılan delilin bu kabule uygunluğu yönünden başvurucunun ByLock programını örgüt içi haberleşme amacıyla kullanmadığına dair savunmalarına hangi yönüyle itibar edilmediğinin tartışılmadığını ve başvurucuya bu kayıtların tümünü inceleme ve içeriğine karşı etkili şekilde itirazda bulunma olanağı sağlanmadığını tespit eden Anayasa Mahkemesi, bu nedenlerle başvurucunun adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır (Oğuzhan Aksoy, §§ 66-68).

iv. Adına ADSL aboneliği bulunan kişinin bu aboneliğe ait IP adresleri aracılığıyla ByLock sunucularına yapılan bağlantı üzerine oluşturulan ByLock user-ID numarası ve buna bağlı verilere itiraz etmesi durumunda söz konusu verilerin bu kişi tarafından oluşturulup oluşturulmadığının belirlenmesi açısından bazı teknik araştırmalar yapılması gerekebilir. Harun Evren (B. No: 2020/17037, 13/4/2022) kararına konu olayda; tespit edilen user-ID numarasının bir başkası tarafından kullanıldığı iddia edilmesine rağmen bu numaraya bağlı roster kayıtlarındaki diğer user-ID numaralarını kullanan kişilerin tespiti ve gerektiğinde tanık sıfatıyla ifadelerinin alınmasına, yine bu kişiler hakkında yürütülen soruşturma dosyalarının getirtilmesine dair delil toplatılması talepleri reddedilmiştir. Bu durumda Anayasa Mahkemesi -somut olayın koşullarına göre- başvurucuya kendisinin elde etme olanağı bulunmayan delillerin aksini ortaya koyma hususunda makul imkânlar sunulmaması nedeniyle adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine karar vermiştir (Harun Evren, §§ 40-44).

v. Anayasa Mahkemesi Y.Y. (B. No: 2020/22966, 19/10/2022) kararında, ByLock programını kullandığını kabul etmeyen başvurucu açısından ByLock kullanımına dair tespitin mahkûmiyet için önemli ağırlıkta delil olarak kabul edildiğini değerlendirmiştir. Ancak bu hususu teknik verilerle ispat ettiği kabul edilen ve istinaf başvurusu sırasında dosyaya giren ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nın bölge adliye mahkemesince duruşmada başvurucu ve müdafiine okunarak bu delile karşı iddia ve itirazlarını etkili şekilde sunma olanağı tanınmaksızın bu belgeye istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin kararın gerekçesinde yer vermekle yetinilmesinin başvurucuyu iddia makamı karşısında usule ilişkin imkânlardan yararlanma noktasında önemli ölçüde dezavantajlı konuma düşürdüğü belirlenmiştir. Bu nedenle Y.Y. kararında, bölge adliye mahkemesince izlenen yöntemin silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin gereklerine uygun olmadığı ve başvurucunun menfaatlerini koruyan güvenceler içermediği, dolayısıyla adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiği sonucuna ulaşılmıştır (Y.Y., §§ 36-38).

vi. Anayasa Mahkemesi tanık sorgulama hakkının ihlali iddiasına ilişkin bir kısım başvuruda duruşmada dinlenilmeyen tanıkların beyanlarının mahkûmiyet hükmü açısından tek veya belirleyici delil niteliğinde olup olmadığını tespit ederken ByLock'a ilişkin verileri de

mahkûmiyet kararına etkisini belirlemek amacıyla irdelemiştir. Bu kapsamda Hasan Bati (B. No: 2019/8419, 28/6/2022) kararında Anayasa Mahkemesi öncelikle derece mahkemesinin yargı çevresinde ikamet eden tanıkların huzurda dinlenilmesine ilişkin herhangi bir çaba göstermediğini tespit etmiştir. Sanığın ByLock kullanıcısı olup olmadığının silahlı terör örgütüne üye olma suçunun sübutu açısından belirleyici olması durumunda ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nın dosyaya getirtilmesi, anılan tutanağın temin edilememesi hâlinde operatör kayıtları ile eşleştirme yapılmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan (BTK)getirtilen CGNAT kayıtları ile HTS sonuçlarının karşılaştırılıp belirtilen hat üzerinden ByLock kullanan kişinin sanık olup olmadığı doğrultusunda bilirkişiden teknik rapor alınarak hüküm kurulması gerektiği yönündeki Yargıtay içtihadına rağmen somut olayda ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı dosyaya getirtilmediği gibi teknik bilirkişi raporunun da temin edilmediği ifade edilmiştir. Anayasa Mahkemesi gerekçeli karar içeriğinden tanık anlatımlarının başvurucunun silahlı terör örgütü üyesi olduğu yönündeki kanaatin oluşmasında ve temel cezanın alt sınırdan uzaklaşılarak tayin edilmesinde dikkate alındığını, dolayısıyla sorgulama imkânı tanınmayan tanık anlatımlarının mahkûmiyet kararına götüren tek olmasa da belirleyici nitelikte delil olduğunu kabul etmiştir. Anayasa Mahkemesi sonuç olarak başvurucunun tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir (Hasan Bati, §§ 26-35; benzer yöndeki diğer kararlar için bkz. Zekeriya Sevim, B. No: 2018/18989, 16/6/2021; Uğur Özcan, B. No: 2021/12137, 26/7/2022 ve Metin Akdemir (2), B. No: 2020/3964, 21/9/2022).

49. Anayasa Mahkemesi Ferhat Kara kararında örgütsel iletişimi sağlamak amacıyla kişilerin ByLock kullanımlarının tespiti açısından adli makamlarca yapılması gerekli görülen araştırma ve değerlendirmelere ilişkin olarak yer verilen Yargıtay kararları gözönünde bulundurularak Yargıtayın ve derece mahkemelerinin ByLock'a yönelik yaklaşımının kategorik olmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Ferhat Kara, § 159). Benzer şekilde yukarıda bir kısmına yer verilen ve adil yargılanma hakkının muhtelif güvencelerinin ihlal edildiği sonucuna ulaşılan bireysel başvurulara ilişkin karar içerikleri Anayasa Mahkemesinin ByLock'a yönelik yaklaşımının da kategorik olmadığını göstermektedir.

50. Diğer yandan Ferhat Kara kararında, adli ve teknik raporlar ile Yargıtay kararlarına göre ByLock'un varlığı, örgütsel önemi ve gizliliği ile nasıl kurulup kullanılacağı ve diğer kişilerle iletişime geçilmesi için arkadaş ekleme işleminin ne şekilde yapılacağı hususlarında başka bir örgüt mensubu tarafından kişinin bilgilendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Yine adli birimlerin yaptığı araştırmalara göre ByLock programında kullanım kılavuzu, sık sorulan sorular ve geri bildirim alanı gibi bölümlere yer verilmediğine değinilmiştir. Dolayısıyla örgütsel amaçla kullanılması için tasarlanmış bu programı örgütle irtibatı olmayan bir kişinin -genel uygulama mağazaları ile bazı internet sitelerinde rastlayarak indirmesi durumunda bile- bir örgüt mensubunun yardımı olmaksızın kullanması ve başka kişileri arkadaş olarak ekleyip onlarla iletişim kurması imkânı olmadığı belirtilmiştir. Anılan kararda, adli işlemlerde de programın cihaza indirilmesinin değil anılan uygulamaya kayıt olunmasının ve örgütsel amaçla kullanılmasının esas alındığı ifade edilmiş; nitekim adli makamların tespitlerine göre de sırf ByLock'u cihazına indirdiği gerekçesiyle kimse hakkında soruşturma başlatılmadığı vurgulanmıştır. Diğer yandan aksinin iddia edilmesi hâlinde soruşturma ve yargı organlarınca bu hususun da araştırıldığı sonucuna ulaşılmıştır (Ferhat Kara, § 158).

51. Söz konusu kararda, derece mahkemelerince ByLock'a ilişkin olarak yapılan tespit ve değerlendirmelerin olgusal temellerden yoksun olduğunu söylemenin mümkün olmadığı

belirtilmiştir. Bu bağlamda derece mahkemelerince ByLock uygulaması yönünden değerlendirme yapılırken ve bu çerçevede anılan programdaki veriler kişilerle (sanıklarla) eşleştirilirken delilden kişiye (sanığa) ulaşılması yönteminin esas alındığı vurgulanmıştır. Öte yandan bu değerlendirmelerin tek bir verinin hükme esas alınması yoluyla değil farklı kaynaklardan elde edilen bilgi, belge, kayıt ve verilerin birbirleriyle karşılaştırılarak teyit edilmesine dayandığı, suç isnadı altındaki kimselerin de ByLock kullanıcısı olduklarını gösterir delillerin gerçekliğine ve sıhhatine itiraz etme, bunlara yönelik her türlü iddia ve taleplerini dile getirme imkânına soruşturma ve kovuşturma süreçlerinin her aşamasında sahip oldukları belirtilmiştir. Nitekim anılan kararda, bu iddiaların yeterince incelenmediği durumlarda da mahkûmiyet hükümlerinin bozulduğuna ilişkin kanun yolu denetimi yapan mercilerin kararlarına atıfta bulunulmuştur (Ferhat Kara, § 159).

52. Ferhat Kara kararında sonuç olarak yapısı, kullanım şekli ve teknik özellikleri itibarıyla sadece FETÖ/PDY mensuplarınca -örgütsel iletişimde gizliliği sağlama amacıyla- kullanılan kriptolu iletişim ağının bir kimse tarafından kullanılmasının terör örgütüne üye olma suçu açısından mahkûmiyete dayanak alınmasının adil yargılanma hakkı kapsamındaki usul güvencelerini tamamen etkisiz hâle getiren ve açıkça keyfî bir uygulama olarak değerlendirilmemiş; ByLock'un mahkûmiyet hükmünde tek veya belirleyici delil olarak kullanılmasına ilişkin iddialarının kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu kabul edilmiştir (Ferhat Kara, § 161).

53. Yargıtay uygulamasında da örgüt talimatı ile ByLock ağına dâhil olunduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının her türlü şüpheden uzak, kesin kanaate ulaştıracak teknik verilerle tespiti kişinin örgütle bağlantısını gösteren bir delil olarak kabul edilmektedir (bkz. § 23). Buna göre örgüt üyeliği açısından tek delilin ByLock kullanımı olduğu hâllerde user-ID, şifre ve grup elemanlarını içeren ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı dosyaya getirtilmeli; anılan tutanağın temin edilememesi hâlinde operatör kayıtları ile eşleştirme yapılmak üzere BTK'dan getirtilen HIS (CGNAT) kayıtları ile HTS sonuçları karşılaştırılıp belirtilen hat üzerinden ByLock kullanan kişinin sanık olup olmadığına alanında uzman bağımsız bilişim uzmanı bilirkişiden teknik rapor alınarak karar verilmelidir (bkz. § 27). Dahası kolluk birimlerince düzenlenen ByLock CBS Sorgu Tutanağı'nın ByLock kullanıcısı olduğunu kabul etmeyen sanığın ByLock uygulamasını kullandığının kuşkuya yer vermeyecek şekilde teknik verilerle tespiti noktasında yetersiz olduğunun kabul edildiği vurgulanmalıdır (bkz. § 24).

54. Yargı kararları ile adli ve teknik raporlarda belirtildiğine göre ByLock programının indirilmesi mesajlaşma/haberleşme için yeterli değildir (Ferhat Kara, § 156). Adli işlemlerde de programın cihaza indirilmesi değil anılan uygulamaya kaydolunması ve örgütsel amaçla kullanılması delil olarak esas alınmıştır. Nitekim adli makamların tespitlerine göre sırf ByLock'u cihazına indirdiği gerekçesiyle kimse hakkında soruşturma başlatılmamıştır. Buna rağmen aksinin iddia edilmesi hâlinde soruşturma ve yargı organlarınca bu hususun araştırıldığı görülmektedir (Ferhat Kara, § 158). Yargıtay uygulamasına göre de ByLock'a ilişkin olarak farklı kaynaklardan temin edilen veriler ile tespiti amaçlanan husus ByLock programının sanığa ait cihaza indirilip indirilmediği değil programın bizzat sanık tarafından örgütsel amaçla kullanılıp kullanılmadığıdır (bkz. §§ 25, 28).

55. Somut olayda başvurucunun terör örgütü üyeliği suçundan mahkûm olmasında dayanılan tek delil ByLock kullanıcısı olmasıdır. Başvurucu, yargılamanın tüm aşamalarında ByLock kullanıcısı olduğu iddiasına itiraz etmiş; ByLock tespitine konu GSM hattının kendisine ait olduğunu ancak söz konusu programı kullanmadığını savunmuştur.

56. Mahkeme, başvurucunun ByLock kullanıcısı olduğu yönündeki kanaate kolluk birimleri tarafından düzenlenerek dosyaya sunulan ByLock Sorgu Sonucu Tutanağı ve GSM hattına ait CGNAT kayıtlarına istinaden varmıştır. Başvurucunun Mahkeme tarafından aleyhe değerlendirilmeyen Sulh Ceza Hâkimliğinde verdiği ByLock programını indirdiği ancak kullanmadığı şeklindeki beyanı Yargıtay tarafından onama kararına esas alınmıştır.

57. Başvurucu; soruşturma ve kovuşturma evrelerindeki savunmalarında ByLock kullanıcısı olduğu iddiasına itiraz etmiş ve buna ilişkin olarak dosyaya gelen ByLock Sorgu Sonucu Tutanağı ile CGNAT kayıtlarının doğru olmadığını beyan etmiştir. Başvurucu, Sulh Ceza Hâkimliğindeki sorgusunda ise programı indirdiğini ancak kullanmadığını beyan etmiştir. Başvurucu müdafii yargılamanın ikinci celsesinde ByLock'a ilişkin bağlantı listesinin tespitinin mümkün olup olmadığının Emniyet Müdürlüğünden sorulmasını ve sonrasında bilirkişi incelemesi yaptırılmasını talep etmiştir. Mahkeme, dosyanın geldiği aşama ve mevcut ByLock tespitlerini gözeterek talebin reddine karar vermiş; bir sonraki celsede mahkûmiyet hükmünü açıklamıştır.

58. Somut olayda başvurucunun ByLock'a ilişkin teknik veriler üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılması yönündeki talebi reddedilmiş, ByLock sorgu sonucu raporu ile CGNAT kayıtlarına istinaden mahkûmiyet hükmü kurulmuştur. Gerekçeli kararda CGNAT kayıtlarının sanık ve yargılamaya konu olay özelinde irdelendiğine ilişkin bir açıklamaya yer verilmemiştir. Öte yandan Yargıtayın onama kararına esas aldığı sulh ceza hâkimliğinde verilen beyanın programın uygulama mağazasından indirildiğinin kabulüne ilişkin olduğu görülmüştür. Hâlbuki Yargıtay, ByLock programını indirmeyi değil örgütsel amaçla kullanmayı suç delili olarak kabul etmiş; Anayasa Mahkemesi de anayasal bakımdan yapılan inceleme çerçevesinde bu kabul yönünden herhangi bir sorun görmemiştir.

59. Sonuç olarak derece mahkemesinin mahkûmiyete gerekçe gösterdiği olguların varlığı yönünden sadece Emniyet Müdürlüğü tarafından dosyaya sunulan sorgu sonucu raporu ve CGNAT kayıtlarını dikkate alması, tutuklu yargılanan başvurucunun bu tutanak ve kayıtların doğruluğunun ve güvenilirliğinin sınanması için talep ettiği bilirkişi incelemesinin yeterli bir inceleme/değerlendirme yapılmadan reddedilmesi başvurucuyu iddia makamı karşısında usule ilişkin imkânlardan yararlanma noktasında önemli ölçüde dezavantajlı konuma düşürmüştür. Başvurucunun iddialarını kendi imkânlarıyla ispat etmesi olanaklı değildir. Bu koşullarda Mahkemece izlenen yöntemin silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin gereklerine uygun olmadığı ve başvurucunun menfaatlerini koruyan güvenceler içermediği açıktır. Bu durum, yargılamanın bir bütün hâlinde adil olmaktan çıkmasına neden olmuştur.

60. Açıklanan gerekçelerle Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

61. Başvurucu ayrıca ByLock verilerinin hukuka aykırı yöntemlerle temin edildiğini, yargılamanın sonucuna etkili itirazlarına yanıt verilmediğini, savunma hakkının kısıtlandığını ve yargılama sürecinde kendisine ön yargılı davranıldığını ileri sürmüştür.

62. Başvuruda silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine karar verildiğinden diğer şikâyetler hakkında kabul edilebilirlik ve esas yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

C. Giderim Yönünden

63. Başvurucu ihlalin tespiti ile maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

64. Tespit edilen ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına ilişkin usul ve esaslar 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinde yer almaktadır.

65. Başvuruda tespit edilen hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Bu kapsamda kararın gönderildiği yargı mercilerince yapılması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatmak ve Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar vermektir (6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasında düzenlenen bireysel başvuruya özgü yeniden yargılama kurumunun özelliklerine ilişkin kapsamlı açıklamalar için bkz. Mehmet Doğan [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; Aligül Alkaya ve diğerleri (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; Kadri Enis Berberoğlu (3) [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

66. Belirli bir davaya ilişkin olarak delilleri değerlendirme ve gösterilen delilin davayla ilgili olup olmadığına karar verme yetkisi kural olarak yargılamayı yürüten derece mahkemelerine aittir (Orhan Kılıç [GK], B. No: 2014/4704, 1/2/2018, § 44). Bu bağlamda somut olayda başvurucunun silahlı terör örgütüne üye olup olmadığı yönünde karar vermek Anayasa Mahkemesinin görevi değildir. Anayasa Mahkemesince verilen ihlal kararı, sanığın beraat ettiği anlamına gelmediği gibi ihlal kararının gereklerinin yerine getirilmesi amacıyla yapılacak yeniden yargılama neticesinde sanık hakkında mutlaka beraat kararı verilmesi gerektiği anlamına da gelmemektedir. İhlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemler yerine getirildikten sonra yapılacak değerlendirmede mahkemenin delillerin takdir biçimine göre benzer veya farklı bir sonuca varması mümkündür.

67. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılamanın yeterli bir giderim sağlayacağı anlaşıldığından maddi ve manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurucunun silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine ilişkin iddiasının KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa’nın 36. maddesinde güvence altına alınan silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvurucunun diğer ihlal iddialarının İNCELENMESİNE YER OLMADIĞINA,

D. Kararın bir örneğinin silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Kütahya 3. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2017/130, K.2018/15) GÖNDERİLMESİNE,

E. Başvurucunun tazminat taleplerinin REDDİNE,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 28/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

ÖZLEM YILDIRIM

B. No: 2022/73725 | Karar tarihi: 28.12.2022

Genel Kurul

https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/kbb/BB/2022/73725

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

GENEL KURUL

KARAR

ÖZLEM YILDIRIM BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2022/73725)

Karar Tarihi: 28/12/2022

R.G. Tarih ve Sayı: 31/1/2023-32090

GENEL KURUL

KARAR

Başkan : Zühtü ARSLAN

Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili : Kadir ÖZKAYA

Üyeler : Engin YILDIRIM

Muammer TOPAL

M. Emin KUZ

Rıdvan GÜLEÇ

Recai AKYEL

Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Selahaddin MENTEŞ

Basri BAĞCI

İrfan FİDAN

Kenan YAŞAR

Muhterem İNCE

Raportör : Hüseyin Özgür SEVİMLİ

Başvurucu : Özlem YILDIRIM

Vekili : Av. Mustafa CANPOLAT

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; ByLock isimli programın verilerinin hukuka aykırı şekilde elde edilmesi, mahkûmiyet kararında tek veya belirleyici delil olarak bu verilere dayanılması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 13/7/2022 tarihinde yapılmıştır. Komisyonca adli yardım talebinin kabulüne ve hakkaniyete uygun yargılanma hakkı dışındaki şikâyetlerin kabul edilemez olduğuna, anılan hakka ilişkin şikâyetlerin kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

4. Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Genel Bilgiler

5. Türkiye 15 Temmuz 2016 tarihinde askerî bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmış, bu nedenle 21/7/2016 tarihinde ülke genelinde olağanüstü hâl ilan edilmesine karar verilmiş ve olağanüstü hâl 19/7/2018 tarihinde -yeniden uzatılmayarak- son bulmuştur. Kamu makamları ve yargı organları -olgusal temellere dayanarak- bu teşebbüsün arkasında Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanmasının (FETÖ/PDY) olduğunu değerlendirmiştir (darbe teşebbüsü ve arkasındaki yapılanmaya ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. Aydın Yavuz ve diğerleri [GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017,§§ 12-25). Darbe teşebbüsü sırasında ve sonrasında ülke genelinde darbe girişimiyle bağlantılı ya da doğrudan darbe girişimiyle bağlantılı olmasa bile FETÖ/PDY'nin kamu kurumlarındaki örgütlenmesinin yanı sıra eğitim, sağlık, ticaret, sivil toplum ve medya gibi farklı alanlardaki yapılanmasına yönelik olarak Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından soruşturmalar yürütülmüş; çok sayıda kişi hakkında gözaltı ve tutuklama tedbirleri uygulanmıştır (Aydın Yavuz ve diğerleri, § 51; Mehmet Hasan Altan (2) [GK], B. No: 2016/23672, 11/1/2018, § 12).

6. Yargı organları birçok kararda FETÖ/PDY'nin devletin anayasal kurumlarını ele geçirmeyi, sonrasında devleti, toplumu ve fertleri kendi ideolojisi doğrultusunda yeniden şekillendirmeyi, oligarşik özellikler taşıyan bir zümre eliyle ekonomiyi, toplumsal ve siyasal gücü yönetmeyi amaçlayan, bu doğrultuda mevcut idari sisteme paralel şekilde örgütlenen bir terör örgütü olduğunu kabul etmiştir. Yargı organları kararlarında ayrıca FETÖ/PDY'nin gizlilik, hücre tipi yapılanma, her kurumda örgütlenmiş olma, kendisine kutsallık atfetme, itaat ve teslimiyet temelinde hareket etme gibi birçok özelliğinin bulunduğunu, bu örgütün diğerlerine nazaran çok daha zor ve karmaşık bir yapı olduğunu ortaya koymuştur (FETÖ/PDY'nin genel özellikleri için bkz. Aydın Yavuz ve diğerleri, § 26; yargı organlarındaki örgütlenme biçimi için bkz. Selçuk Özdemir [GK], B. No: 2016/49158, 26/7/2017, § 22; Alparslan Altan [GK], B. No: 2016/15586, 11/1/2018, § 11).

B. ByLock Programına İlişkin Açıklamalar

7. FETÖ/PDY'nin örgütsel haberleşme için oluşturduğu ve örgüt mensuplarınca kullanılan iletişim yöntemlerinden birinin ByLock uygulaması olduğu özellikle darbe teşebbüsünden sonra örgütle bağlantılı soruşturma ve kovuşturmalarda tespit edilmiştir (Ferhat Kara [GK], B. No: 2018/15231, 4/6/2020, § 23). ByLock haberleşme programıyla ilgili kavramsal açıklamalara, programın tespitine, program verilerinin adli makamlara ulaştırılmasına, adli sürece, programın yüklenmesine, iletişimde kullanılmasına, genel ve örgütsel özelliklerine,

yaygın uygulamalardan ayrılan yönlerine, ByLock verilerinin niteliği, anlamlandırılması ve kişilerle eşleştirilmesine ilişkin arka plan bilgisinin detaylarına Ferhat Kara kararında yer verilmiştir (Ferhat Kara, §§ 23-67).

C. Başvurucuya İlişkin Süreç

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla ulaşılan bilgi ve belgelere göre ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu 1990 doğumlu olup bireysel başvuru konusu olayların geçtiği tarihte beyanına göre ev hanımıdır.

10. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca (Başsavcılık) aralarında başvurucunun da olduğu şüpheliler hakkında FETÖ/PDY'ye yönelik olarak soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma sürecinde Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı (EGM-KOM) tarafından ByLock verileri üzerinde yapılan inceleme sonucunda başvurucunun adına kayıtlı iki ayrı GSM hattı aracılığıyla ve 226620 ile 419527 ByLock user-ID numaraları üzerinden ByLock programını kullandığına dair tespitlerde bulunulmuştur.

11. ByLock tespitlerine istinaden Başsavcılığın istemi üzerine başvurucu hakkında İstanbul 10. Sulh Ceza Hâkimliğince 8/2/2019 tarihinde yakalama emri düzenlenmiştir. Yakalama emrinin henüz infaz edilemediği aşamada, Edirne İl Jandarma Komutanlığına bağlı kolluk görevlilerinin 19/11/2020 tarihli istihbari çalışmaları sonucunda üç kişinin Meriç ilçesinde bulunan Kadıdondurma köyündeki 1. derece askerî yasak bölge istikametine doğru gitmekte olduğu tespit edilmiştir. Aynı tarihte saat 02.30 sıralarında kolluk görevlilerince yakalanan bu kişilerden birinin B.B., diğerlerinin ise başvurucu ve eşi E.Y. ile dört yaşındaki çocukları oldukları anlaşılmıştır.

12. Başvurucu, müdafiinin de hazır bulunmasıyla kollukta alınan ifadesinde;

i. FETÖ/PDY ile herhangi bir irtibatının olmadığını, eşinin avukat olduğunu, 2015 yılında eşi hakkında FETÖ/PDY ile irtibatlı olduğu gerekçesiyle soruşturma başlatıldığını, kendisi hakkında soruşturma yürütüldüğünden haberinin olmadığını söylemiştir.

ii. Eşinin soruşturma nedeniyle yurt dışına gitmeyi planladığını, bu nedenle insan kaçakçılığı yapan kişilerle internet üzerinden irtibat kurduğunu, 18/11/2020 tarihinde eşinin ayarladığı taksiyle Bursa'dan İstanbul'a geldiklerini, Beylikdüzü ilçesinde kendilerini Yunanistan'a götürecek olan iki kişi ile buluştuklarını, bu kişileri tanımadığını, birlikte yakalandıkları B.B. ile de aynı yerde buluştuklarını ancak bu kişiyle de tanışmadıklarını söylemiştir.

iii. Buluştukları iki kişinin bir araçla kendilerini Edirne'ye getirdiğini, kaçak olarak sınırı geçmenin tehlikeli olabileceğini düşünüp tereddüt yaşadıklarını ancak bu iki kişinin sınırı geçmenin tehlikeli olmadığı yönünde telkinde bulunduğunu, araçla sınıra yakın yerde dolaşırlarken kaçakçıların aniden araçtan inmelerini söylemeleri üzerine araçtan indiklerini, ardından da kaçakçıların araçla oradan uzaklaştıklarını, sınırı geçmekten ziyade bunun provasını yapmak için olay yerine getirildiklerini beyan etmiştir.

iv. Sınırı geçmeyi düşünmekle birlikte bu konuda kesin karar vermediklerini, olay yerinde dolaşırken kolluk görevlilerince yakalandıklarını söylemiştir.

v. ByLock tespitine konu iki GSM hattını da kendisinin kullandığını, ara sıra telefonlarına uygulama mağazaları üzerinden bazı programları merak saikiyle yüklediğini, ByLock

programını da bu şekilde indirmiş olabileceğini ancak bunu tam olarak hatırlamadığını ifade etmiştir.

vi. Kendisine ByLock tespitine konu iki ayrı user-ID numarası ve buna bağlı tespit edilen veriler okunduğunda, bu program üzerinden iletişime geçtiği belirlenen kişileri tanımadığını ve söz konusu yazışmaları kendisinin yapmadığını, bu programı kullanmadığını savunmuştur.

13. İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğince yapılan 22/11/2020 tarihli sorgusunda da önceki savunmalarını tekrar eden başvurucu, sorgusunun ardından tutuklanmıştır.

14. Soruşturmanın tamamlanması üzerine Başsavcılık, başvurucu hakkında iddianame düzenlemiştir. Anılan iddianamede, başvurucu hakkındaki ByLock tespitlerine ve yurt dışına kaçarken yakalanmış olmasına yer verilerek başvurucunun FETÖ/PDY'ye üye olma suçunu işlediği kanaatine varılmıştır.

15. İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesince başvurucu hakkındaki iddianame kabul edilmiş ancak suçun işlendiği yerin Edirne olması gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir. Farklı mahkemelerce verilen yetkisizlik kararları üzerine oluşan olumsuz yetki uyuşmazlığı, Yargıtay 5. Ceza Dairesince yetkili mahkemenin Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi (Mahkeme) olduğuna karar verilmek suretiyle çözümlenmiştir.

16. Mahkemece 28/6/2021 tarihinde duruşma hazırlığı işlemleri yapılmıştır. Tensip Tutanağı'nda, başvurucunun GSM numaralarının HTS kayıtlarına ve bu hatlara tanımlanan internet protokol (IP) numaraları ile ByLock sunucusuna ait olduğu belirlenen IP adresleri arasındaki bağlantıları gösteren CGNAT (HIS) kayıtlarına, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan (BTK) bu karar doğrultusunda gönderilecek kayıtlar üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmiştir.

17. Başvurucu, yargılamanın 14/7/2021 tarihli ilk celsesinde yapılan sorgusunda, ByLock programını kullanmadığını ve hakkında yapılan ByLock tespiti neticesinde belirlenen kişileri tanımadığını savunmuş; önceki savunmalarından kısmen farklı olarak Edirne'ye yurt dışına kaçmak için gitmediklerini, hatta gittikleri yerin Edirne olduğunu da bilmediğini, yolda giderken bir tuhaflık olduğunu sezerek araçtan inmek istediğini ancak aracın kapısı kilitli olduğu için araçtan inemediğini beyan etmiştir.

18. BTK tarafından gönderilen HTS ve CGNAT kayıtları üzerinde bilirkişi olarak atanan polis memuru tarafından yapılan incelemeye dair rapor, celse arasında dosyaya sunulmuştur. Anılan raporda şu tespitlere yer verilmiştir:

i. Başvurucunun kullanımındaki 0534...63 numaralı GSM hattına tanımlanan IP numaraları ile ByLock sunucularına ait IP adreslerine 9/11/2014 ile 24/11/2014 tarihleri arasında toplam 327 kez erişim sağlandığı belirlenmiştir.

ii. HTS ve CGNAT kayıtları arasında baz istasyonu karşılaştırması yapıldığında bu verilerde yer ve zaman durumu açısından farklılık bulunmadığı, verilerin birbiriyle uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

19. Yargılamanın 17/8/2021 tarihli ikinci celsesinde başvurucu, kendisine okunan bilirkişi raporunu kabul etmediğini ifade etmiştir.

20. İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünün 20/9/2021 tarihli yazısı ekinde, başvurucunun 0534...63 numaralı GSM hattı ile

ilişkilendirilen 226620 ByLock user-ID numarasına ve buna bağlı diğer verilere ilişkin güncellenmiş olarak düzenlenen ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı celse arasında dosyaya sunulmuştur. 14/9/2020 tarihli ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'na göre başvurucu adına kayıtlı ve başvurucunun kullanımında olan söz konusu GSM hattıyla ByLock sunucusuna yapılan bağlantı sonucunda oluşturulduğu belirtilen verilerde;

i. User-ID numarası "226620", kullanıcı adı "OZnurrr", şifre "9876.oznur", adı "oznur", son online tarihi "17/2/2016, saat: 22.00.24", tespit edilebilen ilk log tarihi "9/11/2014"dir.

ii. "226620 ID'ye Bağlı İrtibat Bilgileri" başlığı altında aralarında Meriç'te birlikte yakalandıkları B.B. ve başvurucunun eşi E.Y. ile anılan tutanağın ilerleyen bölümlerinde ByLock üzerinden kendileriyle mesaj ve mail yoluyla irtibat kurulan ve kullanıcılarının S.S., Z.Y., Ş.Y., F.E., T.T.T. olduğu tespit edilen kişilerin kimlik ve ByLock user-ID numaralarına yer verilmiştir.

iii. "226620 ID'yi Ekleyenlerin Verdikleri İsimler (Roster)" ve "226620 ID'nin Eklediklerine Verdiği İsimler (Roster)" başlığı altında, başvurucuyla ilişkilendirilen 226620 user-ID numarası ile ByLock üzerinden karşılıklı arkadaş ekleme işlemi yapılan ve diğer user-ID numaraları kendileriyle ilişkilendirilen kişilerin kimlik ve user-ID bilgilerine yer verilmiştir. Her iki başlık altındaki verilere göre 226620 user-ID numarasına ait roster kayıtları arasında, user-ID numaraları kendileriyle ilişkilendirilen başvurucunun eşi E.Y. ile 19/11/2020 tarihinde birlikte yakalandıkları B.B.ninde olduğu tespit edilmiştir.

iv. "226620 ID'ye Bağlı Mesajlaşmalar" başlığı altında, ByLock üzerinden S.S. ve Z.Y. adlı kişilerle yapıldığı tespit edilebilen ve çözümlenebilen yazışmalara yer verilmiştir. S.S. ile yapılan yazışmalarda S.S.nin tanıştığı bir kişi hakkında başvurucuya bilgiler verdiği saptanmıştır.

- S.S.nin, başvurucuyla ilişkilendirilen user-ID numarasına 10/2/2016 tarihinde saat 21.55'te "tabiki ozlem", aynı tarihte devam eden görüşme sırasında "bizim suan onunla konustugum baska telefonum var", "ayri tel ve hat aldik", "orda normal mesajlastigimiz icin detay konusamiyoruz", "onun icin istisare edip izin almasi gerekiyormus" ve "istemezsen izin alalım dedi" şeklinde,

- Aynı gün "ayy noldu bi[l]iyomusun", "2. gorusmede", "abi bizi uyardi", "bitirn die" şeklinde,

- Aynı gün"arada gittigi yerdeki hizmetleri vs anlatti", "ayy bahara dedim ki", "hizmetten degil", "ona soyleyemem yaa", "tedbirsiz" şeklinde mesaj gönderdiği,

- 17/2/2016 tarihinde yapılan konuşma sırasında başvurucuyla ilişkilendirilen user-ID numarası üzerinden S.S. ile ilişkilendirilen user-ID numarasına "kuuzuu bisi diycem", "whatsapp profiline koyma bnce kendini ordan gorusmesenizde sakincali olblr" ve "sen yuzyuze gorustugunuzde sor istersen onada yinede" şeklinde mesaj gönderdiği,

- Başvurucu ile ilişkilendirilen user-ID numarası üzerinden 191954 user-ID numarasına "hahaaa dost dediklerimiz su surecte dokuldular ya o babta yazmistim :))))" şeklinde mesaj gönderildiği tespit edilmiştir.

v. "226620 ID'ye Bağlı Mailler" başlığı altında, aralarında başvurucuyla ilişkilendirilen user-ID'nin de bulunduğu birden fazla user-ID numarasına gönderilen maillere yer verilmiştir. Bu maillerin bazılarında;

- F.E. ile ilişkilendirilen user-ID üzerinden 25/5/2015 tarihinde "BAHÇELİ EVLER İLÇESİ

BİLGİ NOTU" başlığı altında "Bahçelievler ilçesinde 15 günlük süreli araç, çanta ve üst araması için izin aldıkları biliniyor. Akşamları uygulama noktalarında aramalar bu şekilde yapılacağı için; 1) Üzerimizde not, döküman vs. tedbire muhalif hiçbir şey taşımayalım. 2) Toplantılarımızı saat 23.00 de bitirmeye gayret edelim. 3) Açık flaş bulundurmayalım. 4) Telefonlarımız açık vaziyette olmasın (ByLock yazışmalarımıza bakılmaması için) 5) Polislerle dikleşmeyelim. Rahat bir tavır içerisinde olalım" şeklinde uyarılarda,

- T.T.T. ile ilişkilendirilen user-ID üzerinden 19/8/2015 tarihinde, o tarihlerde yaşanan bazı siyasal gelişmeler hakkında bilgiler aktarılıp bu gelişmelerin örgütün Endonezya yapılanmasına etkilerine ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır.

vi. "226620 ID'nin Arama Kayıtları" başlığı altında, söz konusu program kullanılarak başvurucunun eşi E.Y. ile ilişkilendirilen user-ID arasında 20/10/2014 tarihinde arama işlemi yapılmaya çalışıldığı ancak bu işlemle ilgili olarak "canceled" şeklinde tespitte bulunulmuştur.

vii. "226620 ID'ye Bağlı IP Log Tablosu" başlığı altında, Android işletim sistemli cihaz kullanılarak 9/11/2014 ile 17/2/2016 tarihleri arasında ByLock işletim sistemine yapılan 21 adet "login" işlemine, "226620 ID'ye Bağlı Tüm Log Tablosu" başlığı altında da 29/11/2014 ile 17/2/2016 tarihleri arasında ByLock iletişim sisteminde yapılan ve "Send Chat", "Receive Chat", "Send Mail", "Add Friend", "Remove Friend" şeklinde adlandırılan toplam 497işleme yer verilmiştir.

21. Yargılamanın 14/10/2021 tarihli son celsesinde başvurucuya 226620 user-ID için düzenlenen, güncellenmiş ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı okunduğunda başvurucu; önceki savunmalarını tekrar ederek anılan tutanakta yer alan verileri kabul etmediğini ve ByLock programını kullanmadığını beyan etmiştir. Yargılama sonucunda Mahkeme, atılı suçu işlediği kanaatine vardığı başvurucuyu 6 yıl 3 ay hapis cezasına mahkûm etmiştir.

22. Mahkûmiyet gerekçesinde, başlangıçta terör kavramının hukukumuzdaki yeri açıklanmış; sonrasında hem FETÖ/PDY'nin kuruluşu, amaçları ve yapılanmasıyla ilgili olarak hem de ByLock iletişim programına, bu programa dair verilerin hukuka uygun delil olduğuna ve programın örgütün kullanımına sunulmuş, örgütsel amaçlarla kullanılan bir program olduğuna dair açıklamalara yer verilmiştir. Mahkûmiyete gerekçe olarak başvurucu hakkındaki tespitler şu şekildedir:

"Sanığın [534...63] nolu gsm hattı ile İD;226620, Kullanıcı Adı; OZnurrr, Şifre;9876.oznur, Adı; oznur bilgileri ile bylock kullanıcısı olduğu, Bu kapsamda; Mahkememizce alınan 29.07.2021 tarihli bilirkişi raporunda, 'Sanığa ait telefon ve imei numaraları üzerinden CGNAT kayıtları, BTK'dan dan gelen IP mobil veri trafiği sorgulamaları üzerinden yapılan BAZ_KONUM karşılaştırılmasında, Sanığın kendi adına kayıtlı/kullandığı [534...63] numaralı gsm hattı ile 09.11.2014 ile 24.11.2014 tarihleri arasında bylock programını kullandığı, 327 adet ve 39 sahifeden oluşan Log kaydının mevcut olduğu, hedef IP lerin bylok IP si olarak bilinen 46.166.160.137, 46.166.164.177 nolu Ip olduğu, 'telefon numarası üzerinden yapılan inceleme ve tespitlerde tüm BTK verileri üzerinden yapılan görüşmeler esas alınarak kayıtlar arasında farklılık olmadığı, aynı zaman dilimi içerisinde aynı yerde bulunduğu, bir çakışma tespit edilemediği, birbirleriyle uyumlu oldukları', bu şekilde sanığın yukarıda belirtilen Yargıtay kararında belirtildiği üzere Fetö/pdy'nin gizli haberleşme programı olan Bylock programını kullandığı tespit edilmiştir.

Açıklanan hususlar birlikte değerlendirildiğinde; Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 24.04.2017 tarih 2015/3 esas 2017/3 karar sayılı kararında ve 14.07.2017 tarih 2017/1443 - 4758 sayılı ilamında açıklandığı üzere; Sanığın oluşturulması, dahil olunması, kullanılması ve teknik özellikleri itibariyle münhasıran FETÖ/PDY Silahlı terör örgütü mensuplarınca kullanılan kriptolu iletişim ağı olan ByLock programını örgüt talimatı ile telefonuna yükleyip kullanması, bylock örgütsel yazışma içerikleri, sanığın soruşturma aşamasında yapılan araştırmalar neticesinde ve yapılan aramalara karşın sanığa ulaşılamadığı, sanığın son olarak 19.11.2020 tarihinde saat 02:30 sıralarında Edirne Kadıdondurma Köyü 1. Derece askeri yasak bölge istikameti yönünde, askeri yasak bölge sınır noktasına 100 metre ve yine Meriç nehri Yunanistan sınır noktasına da 300 metre mesafede yanında benzer FETÖ/PDY silahlı terör örgütü suçlarından arandıkları anlaşılan ve Bylock arkadaş listesinde de yer aldıkları anlaşılan eşi [E.Y. ve B.B.] isimli şahıslarla birlikte yurtdışına kaçak yollarla gitmeye çalıştıkları esnada yakalandıklarının dikkate alındığında sanığın örgüt hiyerarşisine dahil olduğu, örgütle organik bağının bulunduğu, örgüt adına süreklilik, çeşitlilik ve yoğunluk gerektiren eylem ve faaliyetlerinin olduğu, kendisine verilen talimatlara uyduğu ve bu şekilde Fetö/Pdy silahlı terör örgütü üyesi olduğu"

23. Anılan hükme yönelik istinaf başvurusu Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesince 15/12/2021 tarihinde esastan reddedilmiştir.

24. Yargıtay, temyiz edilmesi üzerine Mahkemenin 14/10/2021 tarihli mahkûmiyet hükmüne yönelik olarak verilen istinaf başvurusunun esastan reddi kararını 12/5/2022 tarihinde onamıştır.

IV. İLGİLİ HUKUK

25. İlgili hukuk için bkz. Ferhat Kara, §§ 83-110.

26. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 13/9/2017 tarihli ve E.2017/1823, K.2017/4870 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Ayrıntıları ve hukuki mahiyeti Dairemizin 24.04.2017 tarih 2015/3 esas 2017/3 karar sayılı ilk derece kararında ve 14.07.2017 tarih 2017/1443 - 4758 sayılı ilamında açıklandığı üzere; oluşturulması, dahil olunması, kullanılması ve teknik özellikleri itibariyle münhasıran FETÖ/PDY Silahlı terör örgütü mensuplarınca kullanılan kriptolu iletişim ağı ByLock'u yoğun biçimde kullandığı, yazışma içerikleri incelendiğinde örgüt içerisinde para toplamak ve toplantılar yapmak gibi faaliyetlerde bulunduğu, örgütsel gizlilik adına ayrıca Kakao isimli programı da kullandığı belirlenerek örgütün hiyerarşik yapısına dahil olduğu kabul edilen sanık ile ilgili hükme esas alınan tüm delillerin hukuka uygun olarak elde edildiğinin belirlendiği aşamalarda ileri sürülen iddia ve savunmaların temyiz denetimini sağlayacak biçimde eksiksiz olarak sergilendiği, özleri değiştirmeksizin tartışıldığı, vicdani kanının kesin, tutarlı ve çelişmeyen verilere dayandırıldığı, eylemlerin doğru olarak nitelendirildiği ve kanunda öngörülen suç tipine uyduğu, yaptırımların kanuni bağlamda şahsileştirilmek suretiyle uygulandığı anlaşılmakla; sanık müdafiinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden CMK'nın 302/1. maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün ONANMASINA"

27. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 25/6/2020 tarihli ve E.2019/11650, K.2020/3039 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"... Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından onanarak kesinleşen dairemizin ilk derece mahkemesi sıfatıyla verdiği 24.04.2017 tarih, 2015/3 esas, 2017/3 karar sayılı kararında,

'Bylock iletişim sisteminin FETÖ/PDY silahlı terör örgütü mensuplarının kullanmaları amacıyla oluşturulan ve münhasıran bu suç örgütünün bir kısım mensupları tarafından kullanılan bir ağ olması nedeniyle; örgüt talimatı ile bu ağa dahil olunduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının, her türlü şüpheden uzak, kesin kanaate ulaştıracak teknik verilerle tespiti halinde, kişinin örgütle bağlantısını gösteren delil olacağı'nın kabul edildiği dikkate alınarak, somut dosyada sanık [S.nin] kullandığını kabul ettiği [...] ID numaralı Bylock'ta sadece diğer sanık [Ö.nün] ekli olması ve yazışma içeriklerinin örgütsel nitelikte olmadığının anlaşılmasına rağmen hatalı değerlendirmeyle sanığın, örgüt talimatı ile bu ağa dahil olunduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının kabul edilerek yazılı şekilde mahkumiyetine karar verilmesi [kanuna aykırıdır.]"

V. İNCELEME VE GEREKÇE

28. Anayasa Mahkemesinin 28/12/2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Hukuka Aykırı Olarak Elde Edilen Delillere Dayanılarak Mahkûmiyet Kararı Verilmesi Nedeniyle Hakkaniyete Uygun Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

29. Başvurucu; ByLock verilerinin Millî İstihbarat Teşkilatının (MİT) istihbari nitelikteki çalışmaları sonucu ve hukuka aykırı olarak elde edildiğini, bu sebeple yasak delil niteliğinde olduğunu ve hakkında verilen mahkûmiyet kararına bu verilerin dayanak alınamayacağını belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

30. Anayasa Mahkemesi birçok kararında, kanuni bir temele dayanmadan veya hukuka aykırı şekilde elde edilen delillerin yargılamada kullanılmasıyla ilgili olarak ileri sürülen iddiaları adil yargılanma hakkının güvencelerinden olan hakkaniyete uygun yargılanma hakkı kapsamında incelemiş; bu konudaki ilkeleri belirlemiştir (birçok karar arasından bkz. Yaşar Yılmaz, B. No: 2013/6183, 19/11/2014, §§ 38-60; Orhan Kılıç [GK], B. No: 2014/4704, 1/2/2018, §§ 42-51). Buna göre Anayasa Mahkemesinin görevi, belirli delil unsurlarının hukuka uygun şekilde elde edilip edilmediğini tespit etmek değildir. Anayasa Mahkemesinin görevi, hukuka aykırı olduğu ilk bakışta anlaşılabilen veya derece mahkemelerince hukuka aykırı olduğu tespit edilen delillerin yargılamada tek veya belirleyici delil olarak kullanılıp kullanılmadığını ve bu hukuka aykırılığın bir bütün olarak yargılamanın adil olup olmamasına etkisini incelemektir (Orhan Kılıç, § 46). Somut başvuruda anılan ilkelerden ayrılmayı gerektirecek bir durum bulunmamaktadır.

31. Anayasa Mahkemesi, Ferhat Kara kararında anayasal düzeni ortadan kaldırmayı amaçlayan bir terör örgütüyle ilgili istihbarat çalışmaları sırasında rastlanan ByLock uygulamasına ilişkin verilerin bu örgüte yönelik olarak yürütülen soruşturmalarda/yargılamalarda maddi gerçeğe ulaşılmasına katkı sunması amacıyla Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına iletilmesinde bir hukuka aykırılığın bulunmadığı gibi bu yönde derece mahkemelerince yapılmış bir tespitin de olmadığını vurgulamış; ByLock iletişim sistemine ilişkin dijital materyallerin ve bu materyallerle ilgili olarak düzenlenen teknik raporun Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına ulaştırılmasının bariz takdir hatası veya açık bir keyfîlik içeren uygulama olmadığı kanaatine varmıştır (Ferhat Kara, § 136).

32. Mevcut başvuruda Ferhat Kara kararında ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir neden bulunmamaktadır.

33. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. ByLock Verilerinin Mahkûmiyet Kararında Tek veya Belirleyici Delil Olarak Kullanılması Nedeniyle Hakkaniyete Uygun Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

34. Başvurucu; hakkında verilen mahkûmiyet kararında ByLock verilerinin tek veya belirleyici delil olarak kullanılmasının hukuka aykırı olduğunu, ByLock programını kullandığını kabul etmemekle birlikte bu programı kullandığı değerlendirilse bile ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'ndaki görüşme içeriklerinin ifade özgürlüğü kapsamında olduğunu ve örgütsel nitelik taşımadığını, buna rağmen söz konusu verilerin aleyhinde delil olarak kabul edildiğini belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

35. Anayasa’nın 148. maddesinin dördüncü fıkrasında, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin şikâyetlerin bireysel başvuruda incelenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kapsamda ilke olarak mahkemeler önünde dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması ile uyuşmazlıkla ilgili varılan sonucun adil olup olmaması bireysel başvuru konusu olamaz. Ancak bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlüklere müdahale teşkil eden, bariz takdir hatası veya açık bir keyfîlik içeren yorum, uygulama ve sonuçlar Anayasa Mahkemesinin denetim yetkisi kapsamındadır (Ahmet Sağlam, B. No: 2013/3351, 18/9/2013, § 42).

36. Ancak temel hak ve özgürlüklere müdahalenin söz konusu olduğu durumlarda derece mahkemelerinin takdir ve değerlendirmelerinin Anayasa'daki güvencelere etkisini nihai olarak değerlendirecek merci Anayasa Mahkemesidir. Bu itibarla Anayasa'da öngörülen güvenceler dikkate alınarak bireysel başvuru kapsamındaki temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilip edilmediğine ilişkin herhangi bir inceleme kanun yolunda gözetilmesi gereken hususun incelenmesi olarak nitelendirilemez (Şahin Alpay (2) [GK], B. No: 2018/3007, 15/3/2018, § 53).

37. Diğer taraftan Anayasa Mahkemesi çok istisnai durumlarda temel hak ve özgürlüklerden biri ile doğrudan ilgili olmayan bir şikâyeti kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin yasak kapsamına girmeden inceleyebilir. Açık bir keyfîlik nedeniyle yargılamanın hakkaniyetinin temelden sarsıldığı ve adil yargılama hakkı kapsamındaki usule ilişkin güvencelerin anlamsız hâle geldiği çok istisnai durumlarda, aslında yargılamanın sonucuna ilişkin olan bu durumun bizatihi kendisi usule ilişkin bir güvenceye dönüşmüş olur. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesinin derece mahkemelerinin değerlendirmelerinin usule ilişkin güvenceleri anlamsız hâle getirip getirmediğini ve açık bir keyfîlik nedeniyle yargılamanın hakkaniyetinin temelden sarsılıp sarsılmadığını incelemesi yargılamanın sonucunu değerlendirdiği anlamına gelmez. Sonuç olarak Anayasa Mahkemesi derece mahkemelerinin delillerle ilgili değerlendirmelerine ancak açık bir keyfîlik ve adil yargılanma hakkı kapsamındaki usule ilişkin güvenceleri anlamsız hâle getiren bir uygulama varsa müdahale edebilecektir (Ferhat Kara, § 149).

38. Somut olayda başvurucu, mahkûmiyet kararında ByLock verilerinin belirleyici delil olarak kullanılması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüşse de adil yargılanma hakkı kapsamındaki usule ilişkin güvencelerden hangisinin ihlal edildiğini açıkça belirtmemiştir. Başvurucunun bu ihlal iddiasının adil yargılanma hakkı kapsamındaki usule ilişkin güvencelerden biri ya da birkaçı yönünden incelenmesi de mümkün görünmemektedir. Bu durumda geriye, Mahkemenin ByLock verilerini mahkûmiyet kararında tek veya belirleyici delil olarak kullanmasının adil yargılanma hakkı kapsamındaki usul güvencelerini tamamen etkisiz hâle getiren ve açıkça keyfî bir uygulama olup olmadığının değerlendirilmesi kalmaktadır. Bunun için öncelikle ByLock verilerinin delil olarak kullanılmasıyla ilgili sürecin ne şekilde geliştiğinin ve daha sonra Mahkemenin buna ilişkin değerlendirmesinin incelenmesi gerekir (benzer yöndeki karar için bkz. Ferhat Kara, § 150).

39. Anayasa Mahkemesince Ferhat Kara kararında ByLock programından elde edilen verilerin mahkûmiyete esas alınması yönünden değerlendirmeler yapılmıştır. Anılan kararda; soruşturma birimlerinin adli makamlara hitaben ByLock programının gizliliğini sağlamaya dönük teknik özelliklerine, kullanım şekline, şifrelenme biçimine, cihaza yüklenme yöntemine, kullanım alanlarına ve amacına yönelik olarak ayrıntılı bilgiler içeren teknik ve kronolojik raporlar düzenlediği, bu raporlarda ByLock programının yaygın ticari mesajlaşma programlarından farklılıklarına ve örgütsel özelliklerine değinildiği belirtilmiştir. Söz konusu hususlara örnek olarak yaygın ticari mesajlaşma programlarında kolay yükleme, rehberdeki kişilerin programa senkronize olması, telefon numarası, e-posta ile kimliğin tespiti ve şifreleme hususlarına öncelik verildiği hâlde ByLock programının bunların aksine yüklemeyi, sisteme dâhil olmayı ve kişilerle iletişime geçmeyi zorlaştırdığı, kullanıcı kimliğinin kısmen veya tamamen tespitini sağlayan herhangi bir veriyi kayıt işlemlerinin hiçbir aşamasında talep etmediği vurgulanmıştır (Ferhat Kara, § 151).

40. Anılan kararda, ByLock programı aracılığıyla gönderilen mesajlarda ve e-postalarda örgüt mensuplarının ifadelerinde beyan ettikleri örgütsel bazı kısaltmalara ve örgüte ait literatüre yer verildiği belirtilmiştir. Ayrıca bu program üzerinden iletişim kurabilmek için her iki kullanıcının birbirini eklemesinin gerekmesi programın örgütsel hücre tipine uygun şekilde kurgulandığının işareti olarak değerlendirilmiştir. Darbe teşebbüsü sonrasında yürütülen soruşturma ve/veya kovuşturmalara ait dosyalardaki ifadelerde, ayrıca örgüt üyelerinin gönderdikleri mesaj ve elektronik postalarda bu programın örgütsel iletişimi sağlamak üzere oluşturulan bir haberleşme aracı olduğu ve bu amaçla kullanıldığı ifade edilmiştir (Ferhat Kara, § 152).

41. Söz konusu kararda atıfta bulunulan Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 26/9/2017 tarihli ve E.2017/16.MD-956, K.2017/370 sayılı kararında, soruşturma makamları tarafından tespit edilen teknik veri ve bilgiler ile FETÖ/PDY'nin örgütlenme şekli ve özellikleri birlikte dikkate alınarak ByLock'un çalışma sistematiği ve yapısı itibarıyla münhasıran FETÖ/PDY mensuplarının kullanımına sunulan bir program olduğu sonucuna ulaşıldığı, Yargıtay içtihatlarında ByLock iletişim sisteminin FETÖ/PDY mensuplarının kullanması amacıyla oluşturulan bir ağ olduğunun belirtildiği vurgulanmıştır. Böylece Yargıtay kararlarında, örgüt talimatıyla bu ağa dâhil olunduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının her türlü şüpheden uzak, kesin kanaate ulaştıracak teknik verilerle tespitinin kişinin örgütle bağlantısını gösteren bir delil olarak kabul edildiği belirtilmiştir (Ferhat Kara, § 153).

42. Ferhat Kara kararında, ByLock verilerinin esas olarak iki kaynağa dayandığı, bunlardan

ilkinin ByLock sunucusundan elde edilen ve MİT'in adli makamlara iletmesinden sonra teknik birimlerce hâkimlik/mahkeme kararına istinaden üzerinde inceleme yapıldığı veriler, ikincisinin ise ByLock sunucusuna ait hedef IP'lere Türkiye'den hangi IP'lerden erişildiğini gösteren CGNAT kayıtları olduğu belirtilmiştir. Bu bağlamda yargı organlarının ByLock kullanıcısının gerçekte kim olduğunu ve kişinin örgüt içindeki hiyerarşik konumunun ne olduğunu belirlerken bu hususta önemli bilgiler içeren ByLock sunucusu verilerinden faydalandıkları, bu kapsamda ByLock sunucusunda kaydı olan kullanıcıların user-ID numaralarının, kullanıcı adı ve şifre bilgilerinin, bağlantı tarihinin, bağlantıyı yapan IP adresinin, hangi tarihler arasında kaç kez bağlantı yapıldığının, haberleşmelerin kimlerle gerçekleştirildiğinin tespitinin mümkün olabildiği aktarılmıştır (Ferhat Kara, § 154).

43. Ferhat Kara kararında yargı kararları ile adli ve teknik raporlarda yer alan değerlendirmelere atıfta bulunularak ByLock programının indirilmesinin mesajlaşma/haberleşme göstergesi olmadığı, kayıt esnasında öncelikle kullanıcının bir kullanıcı adı ile parola üretmesi gerektiği, haberleşme/mesajlaşma için ise kayıt sırasında kullanıcılarca belirlenen ve kullanıcıya özel olan kullanıcı adı/kodunun bilinmesinin ve arkadaş ekleme işleminin karşı tarafça onaylanmasının zorunlu olduğu, karşılıklı ekleme olmaksızın iletişime geçilme imkânının bulunmadığı vurgulanmıştır. Söz konusu kararda ayrıca Yargıtay kararlarında ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nın kişinin hukuki durumunun belirlenmesi bakımından önemli olduğunun belirtildiği, anılan tutanağın ByLock sunucusunda kaydı olan kullanıcının user-ID numarası, kullanıcı adı ve şifre bilgileri ile sunucuda tespit edilen log kayıtları gibi verilerin ve varsa mesaj/e-posta içeriklerinin çözümünü, bu kişinin kurduğu ya da katıldığı gruplara kayıtlı diğer kullanıcıların birbirleriyle olan ilişkisini ortaya koyan bir belge olduğunun değerlendirildiği açıklanmıştır. Bununla birlikte Yargıtay kararlarında kişinin örgütsel gizliliği sağlama ve haberleşme amacıyla ByLock sistemine girdiğinin ve bu sistemi kullandığının kanıtlanmasında ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nın ve CGNAT kayıtlarını içeren belgelerin önem taşıdığının belirtildiği ortaya konulmuştur (Ferhat Kara, § 156).

44. Ferhat Kara kararında ayrıca bir ByLock user-ID numarasının kendisiyle eşleştirilen kişiden farklı bir kişi tarafından kullanıldığına dair -somut olayın koşullarına göre- şüphe oluşması durumunda yapılması gereken adli işlemlere dair açıklamalar içeren Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 27/6/2019 tarihli ve E.2018/16-418, K.2019/513 sayılı kararına da yer verilmiştir. Söz konusu karara göre sanık adına kayıtlı GSM ya da ADSL aboneliğinin veya bu abonelikler üzerinden internete bağlanan cihazların bir başkası tarafından kullanıldığına, bu abonelikler üzerinden kurulan internet bağlantısı için gerekli şifre gibi bilgilerin sanık tarafından başkalarıyla paylaşıldığına ya da başkaları tarafından hukuka aykırı olarak ele geçirildiğine yönelik savunmalar söz konusu olduğunda bu konuda gerekli araştırma ve incelemelerin yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla user-ID bilgisi içeren tutanakların sanığın aboneliğini ya da cihazını kullandığını iddia ettiği kişiyle ilgili olarak yapılacak araştırmalar sonucunda elde edilecek verilerle birlikte değerlendirilmesi gerekir. Maddi gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli görülmesi hâlinde KOM'un güncel ByLock sorgu sonuçlarına dair raporu ile varsa CGNAT ve HTS kayıtları da getirtilip incelenmelidir (Ferhat Kara, § 157).

45. Bu noktada Anayasa Mahkemesinin ByLock kullanımının silahlı terör örgütüne üye olma suçundan kurulan mahkûmiyet hükmüne esas alındığı bazı yargılamalara ilişkin bireysel başvurularda bu programı kullandıklarını kabul etmeyen başvurucular yönünden adil yargılanma hakkı kapsamındaki muhtelif güvencelerin ihlal edildiğine dair verdiği kararlara

da değinmek gerekir:

i. Anayasa Mahkemesi Sabri Yılmaz (B. No: 2018/11960, 30/3/2022) kararında ByLock içerikleri ve CGNAT kayıtlarının getirtilmeksizin salt ByLock Sorgu Sonucu Tutanağı ve HTS kayıtlarının birbiriyle uyumlu olduğuna dair Yargıtay kararlarında aranan şartları taşımayan bilirkişi raporuna dayanılarak başvurucunun ByLock kullandığı kabul edilip hükme esas alınan bu verilerin doğruluğunun ve güvenilirliğinin sınanması için başvurucunun gösterdiği delillerle ilgili gerekli ve yeterli inceleme/değerlendirme yapılmamasının başvurucuyu iddia makamı karşısında usule ilişkin imkânlardan yararlanma noktasında önemli ölçüde dezavantajlı konuma düşürdüğü, bu nedenle adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine karar vermiştir (Sabri Yılmaz, § 49).

ii. Yunus Usluer (B. No: 2018/38137, 10/5/2022) ve Nagehan Özgül (B. No: 2018/38165, 15/6/2022) kararlarında, ByLock kullanıldığına dair kabule ByLock içerikleri getirtilmeksizin, ByLock Sorgu Sonucu Tutanağı'na dayanılarak ulaşılmıştır. Ancak Yargıtay uygulaması kapsamında ByLock kullanımının her türlü şüpheden uzak, kesin kanaate ulaştıracak teknik verilerle tespiti yönünden -tek başına- yetersiz görülen bu tutanağın somut olayların koşullarında hangi nedenle ByLock kullanıldığına dair kesin kanaate ulaştıracak nitelikte bir teknik veri/delil olarak kabul edildiği hususu derece mahkemeleri ile kanun yolu incelemesi yapan bölge adliye mahkemesi ve Yargıtay kararlarında açıklanmamıştır. Belirtilen nedenlerle kolluk birimleri tarafından düzenlenen bu tutanağın içeriği ile başvuruculara isnat edilen eylemler arasındaki bağlantının açık bir şekilde ortaya konulmadığı sonucuna ulaşılarak gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir (Yunus Usluer, §§ 40-44).

iii. Oğuzhan Aksoy (B. No: 2018/37293, 13/9/2022) kararında, ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı getirtilmeden Yargıtay kararlarında üst veri olarak değerlendirildiği hâlde mahkûmiyet kararında ByLock iletişim sistemine örgüt talimatı ile dâhil olunduğu ve gizliliği sağlamak için bu programın haberleşme amacıyla kullanıldığı kabulüne tek ve belirleyici delil olarak CGNAT kayıtları esas alınmıştır. Anılan delilin bu kabule uygunluğu yönünden başvurucunun ByLock programını örgüt içi haberleşme amacıyla kullanmadığına dair savunmalarına hangi yönüyle itibar edilmediğinin tartışılmadığını, başvurucuya bu kayıtların tümünü inceleme ve içeriğine karşı etkili şekilde itirazda bulunma olanağı sağlanmadığını tespit eden Anayasa Mahkemesi, başvurucunun adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır (Oğuzhan Aksoy, §§ 66-68).

iv. Adına ADSL aboneliği bulunan kişinin bu aboneliğe ait IP adresleri aracılığıyla ByLock sunucularına yapılan bağlantı üzerine oluşturulan ByLock user-ID numarası ve buna bağlı verilere itiraz etmesi durumunda söz konusu verilerin bu kişi tarafından oluşturulup oluşturulmadığının belirlenmesi açısından bazı teknik araştırmalar yapılması gerekebilmektedir. Harun Evren (B. No: 2020/17037, 13/4/2022) kararına konu olayda; tespit edilen user-ID numarasının bir başkası tarafından kullanıldığı iddia edilmesine rağmen bu numaraya bağlı roster kayıtlarındaki diğer user-ID numaralarını kullanan kişilerin tespiti ve gerektiğinde tanık sıfatıyla ifadelerinin alınmasına, yine bu kişiler hakkında yürütülen soruşturma dosyalarının getirtilmesine dair delil toplatılması talepleri reddedilmiştir. Bu durumda Anayasa Mahkemesi, -somut olayın koşullarına göre- başvurucuya kendisinin elde etme olanağı bulunmayan delillerin aksini ortaya koyma hususunda makul imkânlar sunulmaması nedeniyle adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine karar vermiştir (Harun

Evren, §§ 40-44).

v. Anayasa Mahkemesi Y.Y. (B. No: 2020/22966, 19/10/2022) kararında, ByLock programını kullandığını kabul etmeyen başvurucu açısından ByLock kullanımına dair tespitin mahkûmiyet için önemli ağırlıkta delil olarak kabul edildiğini değerlendirmiştir. Ancak bu hususu teknik verilerle ispat ettiği kabul edilen ve istinaf başvurusu sırasında dosyaya giren ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nın bölge adliye mahkemesince duruşmada başvurucu ve müdafiine okunarak bu delile karşı iddia ve itirazlarını etkili şekilde sunma olanağı tanınmaksızın bu belgeye istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin kararın gerekçesinde yer vermekle yetinilmesinin başvurucuyu iddia makamı karşısında usule ilişkin imkânlardan yararlanma noktasında önemli ölçüde dezavantajlı konuma düşürdüğü belirlenmiştir. Bu nedenle Y.Y. kararında, bölge adliye mahkemesince izlenen yöntemin silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin gereklerine uygun olmadığı ve başvurucunun menfaatlerini koruyan güvenceler içermediği, dolayısıyla adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiği sonucuna ulaşılmıştır (Y.Y., §§ 36-38).

vi. Anayasa Mahkemesi tanık sorgulama hakkının ihlali iddiasına ilişkin bir kısım başvuruda duruşmada dinlenilmeyen tanıkların beyanlarının mahkûmiyet hükmü açısından tek veya belirleyici delil niteliğinde olup olmadığını tespit ederken ByLock'a ilişkin verileri de mahkûmiyet kararına etkisini belirlemek amacıyla irdelemiştir. Bu kapsamda Hasan Bati (B. No: 2019/8419, 28/6/2022) kararında Anayasa Mahkemesi öncelikle derece mahkemesinin yargı çevresinde ikamet eden tanıkların huzurda dinlenilmesine ilişkin herhangi bir çaba göstermediğini tespit etmiştir. Sanığın ByLock kullanıcısı olup olmadığının silahlı terör örgütüne üye olma suçunun sübutu açısından belirleyici olması durumunda ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nın dosyaya getirtilmesi, anılan tutanağın temin edilememesi hâlinde operatör kayıtları ile eşleştirme yapılmak üzere BTK'dan getirtilen CGNAT kayıtları ile HTS sonuçlarının karşılaştırılıp belirtilen hat üzerinden ByLock kullanan kişinin sanık olup olmadığı doğrultusunda bilirkişiden teknik rapor alınarak hüküm kurulması gerektiği yönündeki Yargıtay içtihadına rağmen somut olayda ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı dosyaya getirtilmediği gibi teknik bilirkişi raporunun da temin edilmediği ifade edilmiştir. Anayasa Mahkemesi gerekçeli karar içeriğinden tanık anlatımlarının başvurucunun silahlı terör örgütü üyesi olduğu yönündeki kanaatin oluşmasında ve temel cezanın alt sınırdan uzaklaşılarak tayin edilmesinde dikkate alındığı, dolayısıyla sorgulama imkânı tanınmayan tanıkların anlatımlarının mahkûmiyet kararına götüren tek olmasa da belirleyici nitelikte delil olduğunu kabul etmiştir. Anayasa Mahkemesi sonuç olarak başvurucunun tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir (Hasan Bati, §§ 26-35; benzer yöndeki diğer kararlar için bkz. Zekeriya Sevim, B. No: 2018/18989, 16/6/2021; Uğur Özcan, B. No: 2021/12137, 26/7/2022; Metin Akdemir (2), B. No: 2020/3964, 21/9/2022).

46. Ferhat Kara kararında, örgütsel iletişimi sağlamak amacıyla kişilerin ByLock kullanımlarının tespiti açısından adli makamlarca yapılması gerekli görülen araştırma ve değerlendirmelere ilişkin yer verilen Yargıtay kararları gözönünde bulundurularak Yargıtayın ve derece mahkemelerinin ByLock'a yönelik yaklaşımının kategorik olmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Ferhat Kara, § 159). Benzer şekilde yukarıda bir kısmına yer verilen ve adil yargılanma hakkı kapsamındaki muhtelif güvencelerin ihlal edildiği sonucuna ulaşılan bireysel başvurulara ilişkin karar içeriklerinden Anayasa Mahkemesinin de ByLock'a yönelik yaklaşımının kategorik olmadığı anlaşılmaktadır.

47. Diğer yandan Ferhat Kara kararında, adli ve teknik raporlar ile Yargıtay kararlarına göre ByLock'un varlığı, örgütsel önemi ve gizliliği ile nasıl kurulup kullanılacağı ve diğer kişilerle iletişime geçilmesi için arkadaş ekleme işleminin ne şekilde yapılacağı hususlarında başka bir örgüt mensubu tarafından kişinin bilgilendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Yine adli birimlerin yaptığı araştırmalara göre ByLock programında kullanım kılavuzu, sık sorulan sorular ve geri bildirim alanı gibi bölümlere yer verilmediğine değinilmiştir. Dolayısıyla örgütsel amaçla kullanılması için tasarlanmış bu programı örgütle irtibatı olmayan bir kişinin -genel uygulama mağazaları ile bazı internet sitelerinde rastlayarak indirmesi durumunda bile- bir örgüt mensubunun yardımı olmaksızın kullanması ve başka kişileri arkadaş olarak ekleyip onlarla iletişim kurması imkânı bulunmadığı belirtilmiştir. Anılan kararda, adli işlemlerde de programın cihaza indirilmesinin değil anılan uygulamaya kaydolunmasının ve örgütsel amaçla kullanılmasının esas alındığı ifade edilmiş; nitekim adli makamların tespitlerine göre de sırf ByLock'u cihazına indirdiği gerekçesiyle kimse hakkında soruşturma başlatılmadığı vurgulanmıştır. Diğer yandan buna rağmen aksinin iddia edilmesi hâlinde soruşturma ve yargı organlarınca bu hususun da araştırıldığı sonucuna ulaşılmıştır (Ferhat Kara, § 158).

48. Söz konusu kararda, derece mahkemelerince ByLock'a ilişkin olarak yapılan tespit ve değerlendirmelerin olgusal temellerden yoksun olduğunu söylemenin mümkün olmadığı belirtilmiştir. Bu bağlamda derece mahkemelerince ByLock uygulaması yönünden değerlendirme yapılırken ve bu çerçevede anılan programdaki veriler kişilerle (sanıklarla) eşleştirilirken delilden kişiye (sanığa) ulaşılması yönteminin esas alındığı vurgulanmıştır. Öte yandan bu değerlendirmelerin tek bir verinin hükme esas alınmasına değil farklı kaynaklardan elde edilen bilgi, belge, kayıt ve verilerin birbirleriyle karşılaştırılarak teyit edilmesine dayandığı, suç isnadı altındaki kimselerin de ByLock kullanıcısı olduklarını gösterir delillerin gerçekliğine ve sıhhatine itiraz etme ve bunlara yönelik her türlü iddia ve taleplerini dile getirme imkânına soruşturma ve kovuşturma süreçlerinin her aşamasında sahip oldukları belirtilmiştir. Nitekim anılan kararda, bu iddiaların yeterince incelenmediği durumlarda da mahkûmiyet hükümlerinin bozulduğuna ilişkin kanun yolu denetimi yapan mercilerin kararlarına atıfta bulunulmuştur (Ferhat Kara, § 159).

49. Ferhat Kara kararında sonuç olarak yapısı, kullanım şekli ve teknik özellikleri itibarıyla sadece FETÖ/PDY mensuplarınca -örgütsel iletişimde gizliliği sağlama amacıyla- kullanılan kriptolu iletişim ağının bir kimse tarafından kullanılmasının terör örgütüne üye olma suçu açısından mahkûmiyete dayanak alınmasının adil yargılanma hakkı kapsamındaki usul güvencelerini tamamen etkisiz hâle getiren ve açıkça keyfî bir uygulama olarak değerlendirilmemiş, ByLock'un mahkûmiyet hükmünde tek veya belirleyici delil olarak kullanılmasına ilişkin iddialarının kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu kabul edilmiştir (Ferhat Kara, § 161).

50. Somut olayda Mahkemenin gerekçeli kararındaki değerlendirmeler nazara alındığında başvurucunun örgüt içi iletişimi sağlamak amacıyla ByLock programını kullandığına dair tespitin tek olmamakla birlikte belirleyici nitelikte delil olarak kabul edildiği görülmektedir. Gerekçeli kararda, bilirkişi raporunda CGNAT ve HTS kayıtlarının incelenmesi sonucunda başvurucu hakkındaki ByLock tespitine dair varılan sonucun başvurucuyla ilişkilendirilen user-ID numarasına ait ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda belirtilen verilerle uyumlu olduğu bilgisine yer verilmiştir. Diğer yandan Mahkeme, KOM'un 226620 user-ID numarasını başvurucunun kullandığına dair tespitinin başvurucuyla ilişkilendirilen user-ID numarasına ait roster kayıtlarında başvurucunun eşi E.Y. ve 19/11/2020 tarihinde birlikte

yakalandıkları B.B. adlı kişi ile ilişkilendirilen user-ID numaralarının bulunmasıyla da doğrulandığını değerlendirmiştir. Öte yandan Mahkeme, 226620 user-ID numarasına ilişkin güncellenmiş ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda yer verilen, başka ByLock kullanıcılarının başvurucuya ya da başvurucu tarafından diğer ByLock kullanıcılarına gönderildiği tespit edilen mesaj ve mail içerikleri itibarıyla (bkz. § 20) başvurucunun bu programı örgüt içi iletişimi sağlamak amacıyla kullandığı sonucuna varmıştır. Başvurucu ise kendisiyle ilişkilendirilen 226620 user-ID numarası ile ByLock üzerinden mesaj ve mail yoluyla iletişim kurduğu tespit edilen diğer kişileri tanımadığını ve ByLock programını kullanmadığını savunmuştur.

51. Gerekçeli kararda, başvurucunun kullanımındaki diğer GSM hattı ile ilişkilendirilen 419527 user-ID numarası yönünden bir değerlendirmede bulunulmamıştır. Ancak Mahkeme, başvurucunun kendi kullanımındaki cihaz ve GSM aboneliği vasıtasıyla ByLock sunucusuna bağlanıp 226620 user-ID numarasını alarak bu sisteme dâhil olmasını ve programı örgütsel haberleşmenin gizliliğini sağlamak amacıyla kullanmasını örgütle bağlantısını gösteren bir delil olarak değerlendirmiştir. Teknik incelemeler sonucu 226620 user-ID numarası sanığın ByLock sunucusuna bağlanırken kullandığı IP numaralarıyla ilişkilendirilmiş, bu user-ID'ye bağlı kurtarılabilen tüm diğer verilere de ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda yer verilmiştir. Mahkeme, bu değerlendirmeyi yaparken ByLock sunucusundan elde edilen ve ayrıntıları ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda yer alan verilere dayanmıştır. Söz konusu ByLock Tespit Değerlendirme Tutanağı başvurucuya verilmiş ve buna karşı itirazlarını öne sürme fırsatı tanınmıştır. Yapısı, kullanım şekli ve teknik özellikleri itibarıyla sadece FETÖ/PDY mensuplarınca -örgütsel iletişimde gizliliği sağlama amacıyla- kullanılan kriptolu iletişim ağının -somut olayda ByLock programı üzerinden kurulan iletişime ilişkin tespit edilen mesaj ve mail içerikleri de dikkate alındığında- başvurucu tarafından örgütsel iletişimi sağlamak amacıyla kullanılmasının terör örgütüne üye olma suçu açısından mahkûmiyete dayanak alınması, adil yargılanma hakkı kapsamındaki usul güvencelerini tamamen etkisiz hâle getiren ve açıkça keyfî bir uygulama olarak değerlendirilemez. Dolayısıyla ByLock'un mahkûmiyette tek veya belirleyici delil olarak kullanılmasına ilişkin iddiaların kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu anlaşılmıştır.

52. Açıklanan gerekçelerle başvurunun diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Hukuka aykırı olarak elde edilen delillere dayanılarak mahkûmiyet kararı verilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. ByLock verilerinin mahkûmiyet kararında tek veya belirleyici delil olarak kullanılması nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

C. 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 339. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca tahsil edilmesi mağduriyetine neden olacağından adli yardım talebi kabul edilen başvurucunun yargılama giderlerini ödemekten TAMAMEN MUAF TUTULMASINA,

D. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 28/12/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.